Yttrandeprotokoll 2026

Göteborgs Stad

Torsdagen 8:e oktober 2026

Aslan Akbas (S)

Hälsar även alla som följer oss via webb-tv eller närradio. Välkomna att följa sista fullmäktigemötet idag. Med det sagt så förklarar jag dagens fullmäktigemöte öppnat.

1. Bestämmande av tid för justering

Aslan Akbas (S)

Ärende nummer ett, bestämmande av tid för justering. Protokollet från dagens sammanträde justeras digitalt av kommunfullmäktiges presidium torsdagen den 22 oktober 2026. Är det fullmäktiges mening att det blir så? Ja.

2. Frågestund

Aslan Akbas (S)

Ärende nummer två, frågestund under förutsättning att frågor har inkommit. Till dagens frågestund har det inkommit fem frågor. Dessa återfinns i appen. Enligt fullmäktiges arbetsordning beslutar fullmäktige om en fråga får ställas utan föregående debatt. När en fråga behandlas får våra frågeställare och svarande kommunalråd delta i överläggningarna. Jag vill bara göra en liten justering. På fråga nummer tre är det Karin Pleijel som kommer att svara på frågan inte Johannes Hulter, som det var. Då ställer jag frågan till fullmäktigeledamöterna. Kan frågorna framställas?
Då börjar vi med första frågan. Det är Mariette Höij, som har ställt frågan till kommunalrådet Marina Johansson. Du får begära ordet. Ja. Så varsågod. Ordet är ditt.

Mariette Höij (D)

Tack så mycket. Jag har en fråga till Marina Johansson. Stadsrevisionens granskning Samverkan och samordning inom hälso och sjukvården visar brister i bland annat delegering, informationsöverföring, handledning och samverkan, där särskilt uppföljningen av delegerade hälso och sjukvårdsuppgifter är allvarlig ur ett patientsäkerhetsperspektiv. Bristerna är inte nya, vilket understryker behovet av konkreta åtgärder, tydligt ansvar, och systematisk uppföljning. Delegering kräver att rätt kompetens, instruktioner, handledning och uppföljning finns på plats för att säkerställa en trygg och säker vård. Är du som ansvarigt kommunalråd och ordförande i Äldre samt vård och omsorgsnämnden, beredd att säkerställa att de brister som stadsrevisionen har pekat på åtgärdas och att nämnden systematiskt följer upp att åtgärderna leder till en förbättrad patientsäkerhet?

Aslan Akbas (S)

Tack Mariette! Då lämnar jag ordet till Marina Johansson för att svara på frågan. Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket. Tack så mycket Mariette för frågan. Jag kan bara säga att jag instämmer med dig. Detta är jätteviktiga frågor. Jag är beredd att verkligen jobba med de här frågorna så att vi kommer till rätta med hela den här frågan. Jag kan fortsätta lite. Som vanligt ska jag säga att den här granskningen är viktig för oss för att göra det ännu bättre med avvikelsearbetet. Vi vet redan, precis som du säger, att det är många frågor vi måste jobba med. Vi gör också redan det. Vi har också begärt mer uppföljning från nämndens sida, mer kontinuerligt och systematiskt och också på aggregerad nivå, till exempel, och en handlingsplan. Men den här granskningen ger oss ännu fler saker som belyser på ett lite annat sätt vissa delar. Det handlar ju både som du säger om informationsöverföring och där är det på gång nu i staden att vi jobbar med att få till ett nytt system så att vi kan, omvårdnadspersonal ska kunna läsa sjuksköterskornas anteckningar och journalanteckningar och tvärtom. Det är upphandlingsfrågor och det tar tyvärr lite tid men det är på gång exempelvis. Sen är det frågan om kompetens som är helt avgörande. Då handlar det om att vi behöver fortsätta det jobb vi har satt i gång med att både anställa

fler, öka grundbemanningen och kompetensutveckla mycket mer systematiskt, så att man också kan ta emot delegeringen, som du säger. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Marina! Mariette, vill du ha en replik på det? Varsågod!

Mariette Höij (D)

Och det är jättebra att vi har rutiner och att de följs. Men sen måste vi också komma nämnden till handa. Vi ska kunna se att rekommendationerna som stadsrevisionen ger faktiskt har fått effekt. Revisionen har också konstaterat att problemet framför allt finns i det praktiska genomförandet. Men hur följer vi då upp att det verkligen fungerar i praktiken? På sista nämndmötet fick vi reda på att det här är inget nytt. Men det gör det ju ännu mer allvarligt. Vi måste verkligen gå till botten med det här och att vi får tillbaka till nämnden vad det har lett till och att det sedan fungerar bra. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Mariette Höij. Marina, vill du ha en replik?

Marina Johansson (S)

Ja.

Aslan Akbas (S)

Du får begära replik. Nej, inte ordet. Replik. Du får inte två minuter, bara en minut får du. Varsågod!

Marina Johansson (S)

Det var ju synd. Nej, men precis.

Mariette Höij (D)

De har konstaterat att det finns en problematik och att även om vi genomför de här rekommendationerna så måste nämnden få till sig att det verkligen har fått effekt.

Marina Johansson (S)

Tack så var det. Precis. Där måste vi se till så att personalen har bättre förutsättningar att också kunna utföra sitt arbete. Handlar det om både bemanning, kompetensutveckling och också att vi. Jag tror vi behöver tänka till ännu mer på just den frågan. Hur följer vi upp att man faktiskt följer rutiner och riktlinjer och så? Alltså följsamheten till det. Det ser vi ju tyvärr att inte den alltid är så bra och det håller jag med om. Det måste vi verkligen hitta sätt att följa upp utan att vi kanske skapar onödigt med mer administration såklart. Men vi måste ju ändå se att det blir praktiskt utförande också av alla de rutiner vi har. Tack!

Aslan Akbas (S)

Varsågod Mariette, andra sista replik.

Mariette Höij (D)

Tack så mycket. Men kommer nämnden då få tillbaka en uppföljning som visar vad som har förändrats i praktiken, inte bara vilka åtgärder förvaltningen har genomfört? Kan du då lova att nämnden får ett sådant resultatunderlag med tydliga mått om patientsäkerheten faktiskt har förbättrats och inte bara en redovisning om genomförda åtgärder? Tack.

Aslan Akbas (S)

Replik. En gång till. Då får du andra ord.

Marina Johansson (S)

Vi kanske behöver hitta något sätt där vi har mer egenkontroll eller uppföljning så att det praktiska genomförs på ett annat sätt än vad vi har idag. Vi ser ju att det finns brister kvar fast vi har en massa rutiner och så. Så där måste vi tänka till på ett annat sätt. Sen kommer vi att få svar i nämnden eller förslag på svar, alltså på yttrande på de här rekommendationerna som vi ska svara till revisionen. Då får vi se där också om det finns mer konkreta åtgärder för att just följa upp att det faktiskt blir handling också i det. Tack!

Aslan Akbas (S)

Då tackar vi Mariette Höij (D), och kommunalrådet Marina Johansson (S). Vi går över till fråga nummer 2, som är ställd av Kristina Bergman Alme till kommunalrådet Johannes Hulter. Varsågod, Kristina!

Kristina Bergman Alme (L)

Tack, herr ordförande! Att flytta känslan av innerstad längre ut är ett av argumenten för att flytta spårvagnstrafiken från Stampgatan till Ullevigatan. Konsekvenserna riskerar att bli både betydligt försämrad framkomlighet för blåljusfordon och köer för vanliga bilister. Man kan hålla i minnet att i dag. I dag är målet att brandbilar ska komma fram inom cirka tio minuter. Kan de inte det måste man kräva andra byggnationsregler i Göteborg, det vill säga två utrymningsvägar. Min fråga till dig, Johannes, är därför om du anser att det är försvarbart att ta bort räddningstjänstens utryckningsfil - det är för övrigt också polisens utryckningsfil - på Ullevigatan, trots att det riskerar att förlänga insatstiderna vid larm.

Aslan Akbas (S)

Kristina, då lämnar jag ordet till Johannes Hulter. Varsågod!

Johannes Hulter (S)

Tack så mycket ordförande och tack så mycket Kristina för frågan. Det här är ett ärende som vi har nu i stadsbyggnadsnämnden tittat på. Det är ju så att i en växande stad där det händer saker vi behöver stadsutveckla så är det så att det finns många anspråk på samma begränsade ytor och det ställer oss inför många svåra avvägningar. Jag kan säga att den Det handlar inte, inte för min del, för vår del i alla fall om just att flytta känslan av innerstad som du sa, även om det säkert är trevligt, utan anledningen till att man tittar på Ullevigatan nu är för att möjliggöra allélänken, vilket är en helt nödvändig spårvägslänk i centrala stan som vi behöver för att avlasta Brunnsparken. Så det finns ju väldigt materiella anledningar till att man gör det här nu. Men självklart så framkomligheten för utryckningsfordon ska vi naturligtvis prioritera i det arbetet och den planeringen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Johannes! Varsågod, Kristina!

Kristina Bergman Alme (L)

Ja, tack igen! Det är förvisso sant att detta handlar om Allélänken, men det är icke desto mindre sant att konsekvenserna skulle bli väldigt stora ifall det inte kan finnas en utryckningsfil i detta område. Vi är några här inne som sitter i räddningstjänstens styrelse. Räddningstjänsten själva blev lite så här att de undrade om de inte varit tydliga. Det var en sådan fundering som de hade. Men jag tror att man verkligen inte får glömma de ökade byggkostnader som detta kommer att innebära ifall inte räddningsfordon kan ta sig fram så snabbt som de kan i dag. Då krävs det, som jag sade, två utrymningsfiler. Det kanske krävs nya brandstationer. Det blir ganska stora konsekvenser. Det är sant att vi har en. En växande stad på en liten yta. Det kan vara klurigt.

Aslan Akbas (S)

Tack Kristina, varsågod Johannes.

Johannes Hulter (S)

Tack så mycket. Jag vill betona det att framkomligheten för räddningstjänsten på Ullevigatan och i Allén och alla andra ställen är naturligtvis prioriterad. Det är också därför man har ett aktivt utredningsarbete just nu inom projektet för att säkerställa just framkomligheten för räddningstjänsten i det här stråket och som helhet ska jag säga också så att den inte försämras. Det gör man genom första hand att titta på åtgärder som är mer platseffektiva än just reserverade körfält för att Se till att deras framkomlighet ska vara säkrad när allélänken väl byggs då. Det ligger en bit fram i tiden men på 2030-talet. Det kan vara exempelvis prioritering i signaler eller möjlighet att utnyttja delar av spårområdet för utryckning. Idag är det ju så att det finns reserverat körfält på Ullevigatan men inte i alléstråket. Vi behöver titta på helheterna. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Johannes och Kristina varsågod.

Kristina Bergman Alme (L)

Tack! Det är ju sant att det inte finns hela vägen. Men då gäller det också att man har med sig att underlaget som finns där spårvagnsspåren går gäller att de fungerar så att även räddningsfordon kan åka på dem. Så är inte fallet i alla lägen, utan det är någonting som man också måste hålla i minnet. Jag tackar för ditt svar. Men jag ser ändå. Med oro på att det verkligen gäller att de här frågorna, för de är små frågor, men de är också faktiskt livsviktiga frågor. Så det är viktigt att det inte tappas bort. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Kristina! Och Johannes du får din andra replik. Varsågod!

Johannes Hulter (S)

Ja, nej, jag tycker nog att det är stora frågor. Jag tycker det är väldigt viktiga frågor. Så det är inte små frågor, utan det är så väldigt stort. Det kanske viktigaste vi har, att räddningstjänsten fungerar och kan komma fram. Men därför har man också inom projektet genomfört samråd med räddningstjänsten tjänsten och har det kontinuerligt och att de är uppdaterade vad gäller utredningsläge och var man befinner sig i planeringen. Och räddningstjänsten har ju varit tydliga med sina anspråk som de behöver för framkomlighet men de har också varit öppna med att lyssna på olika förslag och se vad de kan hitta för möjligheter som fungerar. Och självklart kommer räddningstjänsten att få möjlighet att yttra sig också om förslag när det blir skarpt läge, när det kommer skarpa förslag. Det är därför vi har samråd i planprocessen just för att få in Viktiga synpunkter i planeringen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Då tackar vi Kristina Bergman Alme (L) och Johannes Hulter, (S) kommunalråd. Vi går över till fråga nummer tre, som är ställd av Patrik Krantz till kommunalrådet Karin Pleijel. Varsågod Patrik!

Patrik Krantz (L)

Tack så mycket herr ordförande. Karin Pleijel fullmäktige. Det är faktiskt premiär för mig i kommunfullmäktiges talarstol på mandatperiodens allra sista fullmäktigemöte. Bättre sent än aldrig. Jag hoppas att fullmäktige har lite överseende med eventuella felsägner och formfel på vägen. Men till min fråga om ett problem som jag och många andra upplever nästan dagligen sedan lång tid tillbaka. Jag bor på Otterhällan och vid många tillfällen, långt ifrån bara i rusningstid, har det tagit upp. 45 minuter att köra de cirka 850 meterna till järnvägsmotet. Ja, bilisterna måste kunna ta sig fram. Många behöver bilen. Göteborg behöver också besöka handel, restaurang, kultur och evenemang. Hänvisade vi den till parkeringshus måste den också kunna komma dit och ut ur staden igen. Men problemen drabbar också kollektivtrafiken. När trafiken korkar igen vid

Järntorget och Esperantoplatsen fastnar bussarna och till och med spårvagnar kan bli stående trots egna spår när korsningen blockeras. Västtrafiks egen framkomlighetsrapport bekräftar problemet. På sträckan Stenpiren-Järntorget förlorar 251 bussturer tillsammans uppemot 6,5 timmar varje vardag jämfört med fritt flöde. Det är alltså också ett kollektivtrafikproblem. Göteborgs egen parkering, En fungerande storstad måste då klara olika trafikslag samtidigt, gång, cykel, kollektivtrafik och bil. Trafikomställning måste ske genom bättre alternativ, inte genom sämre framkomlighet. För när bilarna står stilla, bussarna fastnar och spårvagnar hindras har vi inte skapat ett bättre trafiksystem. Vi har försämrat framkomligheten för alla. Så anser Karin Pleijel, verkligen att dagens framkomlighet kring Järntorget och järnvägsmotet är acceptabel. Tack så mycket!

Aslan Akbas (S)

Tack Patrik Krantz och då lämnar jag ordet till Karin Pleijel. Varsågod Karin!

Karin Pleijel (MP)

Tack Patrik och välkommen till ditt första och mitt sista, och ditt också kanske, fullmäktige denna mandatperiod. Tackar för frågan. Jag tror vi alla ser hur det ser ut i stan, att framkomligheten är väldigt begränsad och jag förstår att många blir väldigt otåliga av att stå still i trafiken, både bilister och kollektivtrafikresenärer. Det är mycket som händer i det här området. Vi bygger Masthuggskajen och Halvön och det är mycket ombyggnation på allmän plats. De flesta arbeten på allmän plats är klara. Det återstår en del vid Första Långgatan och det mesta återstår vid Halvön. Vi har en växande och välmående stad och det innebär att vi behöver se till att få god framkomlighet för så många resenärer som möjligt på den yta vi har till förfogande. Det kräver att vi arbetar med de mindre ytkrävande transporterna till förmån för de som är ytkrävande. Därför kommer området framöver att använda mer av sin plats för kollektivtrafik, cykel och gång och mindre till tidigare biltrafik. Det här är i linje med den utveckling som Göteborg behöver ta för att vi inte ska hamna i permanenta trafikförhållanden stockningar både nu och framöver. Så det är extremt viktigt för oss att de som verkligen behöver bilen ska komma fram, till exempel funktionsnedsatta eller hantverkare som behöver komma ända fram. Men för de som behöver bilen men kan gå eller ta kollektivtrafik en viss sträcka, då ska det vara precis som du säger, tydligt att man kan nå parkering, kanske i parkeringshus och ta den sista biten på annat sätt. För alla som vill och kan ska det var enkelt att gå och cykla. Med låga priser och pålitlighet i kollektivtrafiken ökar attraktionen även för den. Då blir ytan väl använd så att vi får så många resenärer som kommer fram i tid som möjligt.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin och varsågod Patrik!

Patrik Krantz (L)

Tack så mycket ordförande och tack Karin Pleijel för svaret. Jag har full förståelse för att det pågår mycket byggnation och liknande i stan och man ser ju det som sagt hela tiden. Men det jag funderar kring det är att man har forcerat fram den här och man har stängt av en hel del genomfartstrafik och på så vis strypt framkomligheten innan man erbjuder ett hållbart alternativ. Vilket gör att de tydliga exemplen är just de som jag nämner, Järntorget, Esperantoplatsen. Men i och med att jag själv bor inom Vallgraven så upplever jag på andra ställen med, Grönsakstorget är ett annat exempel, Operan är det tredje exemplet, där det ständigt korkar igen. Och det är ju en konsekvens av att man har stängt framkomligheten. Och det är det som är lite mer ytterligare min fråga då, borde man inte först ha löst tillgängligheten på exempelvis kollektivtrafiken så att den kommer fram, innan man stryper bilismen?

Aslan Akbas (S)

Tack Patrik Krantz! Då lämnar jag ordet till Karin Pleijel. Varsågod!

Karin Pleijel (MP)

Det är lite hönan och ägget-problematik. Kollektivtrafiken kommer inte fram för att det är så mycket bilar i vägen. Då måste vi på något sätt begränsa biltrafiken. Det är så vi resonerar. Men det är olyckligt att kollektivtrafiken drabbas just nu. Flera busslinjer går på ytan nu i stället för, som det långsiktiga är, att den ska

gå i Götatunneln. Då kommer det att bli bättre. Från december kommer. De flesta bussarna kör där och det har varit tanken med den här planen hela tiden egentligen. Men jag förstår att nu är nu och det är alltid förtvivlat när man inte kommer fram, det förstår jag. Men genom att Götatunneln kan användas så kommer det också bli bättre framkomlighet i området. Framför allt för kollektivtrafiken. Sen planeras det flera åtgärder för att få hållbart på längre sikt. Vi har ett mål år 2028 där vi planerar för det större systemet. Där är det en del genomfart som begränsas, men tillgängligheten är kvar. Det innebär att biltrafiken i större utsträckning leds till de större lederna i stället för genom staden.

Aslan Akbas (S)

Karin! Patrik, vill du ha en andra sista replik? Men då tackar vi Patrik Krantz och Karin Pleijel och går över till fråga nummer 4, som är ställd av Mariette Höij till kommunalrådet Marie Brynolfsson (V). Varsågod Mariette!

Mariette Höij (D)

Tack! Det var en fråga till Marie Brynolfsson (V), kommunalråd. Vad är lex Sarah? Det är avvikelserapporter om allvarliga brister, missförhållanden eller påtagliga risker för misshållanden i verksamheten. På det senaste nämndmötet i funktionsstöd framkom att 332 lex Sarah-anmälningar från 2022 till 2023 föreslås av förvaltningen att läggas ned med hänvisning till att de är gamla. Samtidigt framkom det i måndags i radio P4 att 42 % av lex Sarah-anmälningarna under en senare period, alltså 2023–2025, har blivit liggande och inte utretts förrän nu. Det innebär att nämnden inte har fått en fullständig bild av omfattningen av rapporterade brister och missförhållanden inom verksamheten. Det är allvarligt att nämnden fått kännedom om detta genom media och inte genom förvaltningen. Mot denna bakgrund vill jag fråga ansvarigt kommunalråd Marie Brynolfsson (V) kommer du som ansvarigt kommunalråd att säkerställa att nämnden för pensionsstöd får fullständig information om lex Sarah-anmälningar när förvaltningen ligger efter med att utreda dem?

Aslan Akbas (S)

Tack Mariette Höij. Då lämnar jag ordet till Marie Brynolfsson (V). Varsågod Marie.

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige, göteborgare och tack Mariette för frågan. Det är ju så att. Avvikelserapporter och Lex Sarah-anmälningar är otroligt viktiga för att vi ska kunna få bättre kvalitet i våra verksamheter. Vi ska vara glada när medarbetare skriver avvikelserapporter. Det är otroligt olyckligt att de här inte har omhändertagits. Du har också suttit i nämnden Mariette, så du vet likaväl som jag att bristerna inte är en nyhet och att förvaltningen jobbar med en åtgärdsplan för att komma till rätta med det här och den här kartläggningen som nu presenterades. För nämnden var ju efterfrågad som en del i den här åtgärdsplanen. Just för att vi skulle kunna ta ansvar och för att kunna identifiera exakt hur många det handlade om och säkerställa att de tas om hand. Och jag utgår ifrån att, förutom jag själv, att nuvarande nämnd också följer det arbetet såklart väldigt noga. Samtidigt så tog ju nämnden också beslut förra året, mig veterligen, om att nämnden ska få i samarbete med samband med delårsrapporter och kvalitetsberättelser, samlad analys av de lex Sarah-utredningar som visar på missförhållanden, och inte bara de som leder till IVO-anmälan. Så mitt svar på din fråga är väl ja då, tänker jag. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Marie! Då lämnar jag ordet till Mariette Höij. Varsågod!

Mariette Höij (D)

Tack för svaret! Det är mycket riktigt att det kom tillbaka i delårsrapporten nu på senaste nämndmötet. Då nämndes de här 332 rapporterna från 2022 till 2023 och att förvaltningen föreslog att lägga ned dem. Men vi fick inte reda på det som vi fick reda på i måndags i Radio P4 om 2023 till 2025. 62 % är inte utredda. Det hördes inte ett knyst om det i delårsrapporten förra veckan. Det är väldigt allvarligt, tycker jag. Jag vet att förvaltningen som utreder lex Sarah-ärendena. Men då undrar jag, Marie, kommer du att ta initiativ till att själva underlåtenheten att hantera rapporterna också utreds inom lex Sarah?

Aslan Akbas (S)

Tack, Mariette! Vill du ha en replik? Nej, en replik. Varsågod.

Marie Brynolfsson (V)

Jag tryckte först på mikrofonen och sen på fel knapp, men nu är det rätt knapp, tror jag. Jag tänker att det pågår ju väldigt mycket arbete kring det här och att det finns ett arbete som är i gång kring varför man inte har hanterat avvikelserapporteringarna. Det är klart att vi behöver följa det arbetet väldigt noga. Att göra ytterligare. Jag hörde Liberalerna hade någon idé om en lex Sarah anmälan kring lex Sarah anmälningarna. Jag tänker att det framför allt handlar om att stärka kvalitetsarbetet, stärka chefernas förutsättningar att jobba med sina avvikelsehanteringar och de bristerna. Men det är otroligt allvarligt att man inte omhändertar de rapporter som görs för att det undergräver också tilliten till hela systemet. Så det är jätteviktigt att vi får bukt med de här problemen. Sedan om det handlar om att man vill använda ordet underlåtenhet. Jag är inte säker på att det är det handlar om, men det är självklart att vi behöver ta tag i de brister som finns när det gäller avvikelserapporteringen. Och där görs ju ett stort jobb. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Marie! Varsågod, Mariette!

Mariette Höij (D)

Ja, det kan ju hända att det har varit för dålig utbildning i hur man sköter avvikelsehanteringen och vad som är lex Sarah och vad som inte är lex Sarah. Det kan hända att personalen har kryssat i den här rutan för säkerhets skull. Men då måste man också se till att både enhetscheferna och personalen får en mycket bättre och djupare utbildning så att man inte missar sådana här fall. Jag vet att förvaltningen jobbar och har anställt fler enhetschefer och nu två SAS-ar till som ska kunna hantera alla de här ärendena. Men hur har det kunnat bli så här? Det är det som är så frustrerande. Vi vet ju vad som hände på Hundraårsgatan. Vi vet också att det vid de här ytterligare granskningarna har kommit fram många missförhållanden förhållanden. Det känns som att när vi inte heller fick reda på detta på senaste nämndmötet om de senaste lex Sarahrapporterna som kom fram i radion, så undrar man lite. Nämnden är ytterst ansvarig. Men hur kan nämnden vara ytterst ansvarig när man inte får information till sig? Det här måste vi säkerställa. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Mariette! Då lämnar jag ordet till Marie Brynolfsson (V) för sista replikskifte. Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket! Jag håller med. Det är mycket som har varit frustrerande. Min bild är Att det pågår väldigt mycket arbete. Jag håller helt med dig Mariette om att kvalitetsbristerna måste vi komma åt. Det gör vi framför allt genom att utbilda vår personal. Det är därför vi också avsatt 25 miljoner för kompetenshöjande insatser. Det kan handla både om sådana här saker, men andra saker som kring bemötande och väldigt mycket andra saker. Dokumentation bland annat. Det röstade ni nej till. Tack, tack.

Aslan Akbas (S)

Då tackar vi Mariette Höij (D), och kommunalrådet Marie Brynolfsson (V). Vi är på fråga nummer fem. Eftersom Pär Gustafsson (L), inte är närvarande så utgår fråga nummer fem. Därmed är vi färdiga med dagens frågor.

3. Stadsrevisionens rapportsammandrag - samverkan och samordning inom hälso- och sjukvård

Aslan Akbas (S)

Då går vi till ärende nummer tre och det är stadsrevisionens rapportsammandrag - samverkan och samordning inom hälso och sjukvård. Stadsrevisionen har inkommit med rapportsammandraget Samverkan och samordning inom hälso och sjukvården. Jag lämnar ordet till ordförande i stadsrevisionen Jonas Ransgård. Varsågod Jonas!

Jonas Ransgård (M)

Tack ordförande, fullmäktige, åhörare på nätet och på plats. Stadsrevisionen har gjort en granskning av samverkan och samordning inom hälso och sjukvården. Utgångspunkterna för den här granskningen är att kommunen enligt lag är skyldig att erbjuda en god, säker och sammanhållen vård och omsorg till personer som bor i kommunala boendeformer. I Göteborgs Stad utförs den kommunala hälso och sjukvården inom två nämnder, Äldre samt vård och omsorgsnämnden och Nämnden för funktionsstöd. Det är viktigt med en välfungerande samverkan och samordning när ansvaret är delat mellan olika nämnder, verksamheter och personalkategorier. Det finns annars en risk att individens behov inte tillgodoses på ett sammanhållet sätt eller att den enskildes patientsäkerhet äventyras. Syftet med den här granskningen har varit att bedöma om de här bägge nämnderna säkerställt en tillräcklig samverkan för hälso och sjukvårdsinsatser inom kommunala boenden. Har nämnderna sett till att det finns ändamålsenlig styrning? Har nämnderna sett till att samordning och samverkan genomförs på ett ändamålsenligt sätt? Har nämnderna sett till att samverkan följs upp enligt gällande verksamhet? Slutsatsen är att nämnderna delvis har säkerställt en tillräcklig samverkan och samordning för hälso och sjukvårdsinsatser. Man har sett till att det finns en styrning av den här samverkan. Och det finns en organisation i enlighet med de krav som ställs i lagstiftningen. Men i det praktiska genomförandet brister nämnderna i jämförelse med den styrning som man själv har beslutat om. Viktiga strukturer, arbetssätt och förutsättningar för samverkan som behöver stärkas mellan nämnderna finns på flera områden. Här nämns till exempel delegeringsarbetet, handledning och informationsöverföring och samverkan med mellan relevanta yrkesgrupper där arbetet brister. Även uppföljningen av samordning och samverkan kan stärkas. Annars finns risk att det saknas tillräckliga underlag för att synliggöra vilka brister man har uppmärksammat och vilka man har åtgärdat. Det behövs också stärkt stöd för enhetschefer vid de här boendena. Det handlar om att förtydliga och förankra syftet med det systematiska kvalitetsarbetet, till exempel. Exempel att kommunicera stöd och anvisningar av vad som förväntas på olika nivåer i organisationen. Det här är viktigt för att säkerställa att uppföljning genomförs, analyseras och rapporteras likvärdigt. Och skapar ett strukturerat underlag för analys som rapporteras till nämnderna. Den här granskningen har mynnat ut i fem stycken rekommendationer. Och då är det som vanligt så att nämnden får till sig de här. Nämnderna rekommenderas att skapa förutsättningar för att utfärda och följa upp delegeringar enligt nämndernas egna styrande dokument. Nämnderna rekommenderas att skapa att skapa förutsättningar för handledning mellan legitimerad personal och vård och omsorgspersonal på ett sätt som motsvarar behoven. Nämnderna rekommenderas att stärka systemstödet för en ändamålsenlig informationsöverföring, att stärka en systematisk samverkan mellan relevanta yrkesgrupper och slutligen att stärka systematiken i uppföljningen av samverkan och samordningen av hälso och sjukvårdsinsatser för att få ett bättre beslutsunderlag i syfte att stärka patienterna. Tack så mycket!

Aslan Akbas (S)

Tack så mycket Jonas! Vi har en talarlista. Vi börjar med Agneta Kjaerbeck (SD). Därefter Dan-Ove Marcelind, (KD). Varsågod, Agneta!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet, herr ordförande! Jag vill börja med att tacka stadsrevisionen för en viktig och allvarlig granskning. Det här handlar ytterst om människor som är helt beroende av att andra gör rätt. En äldre människa kan inte själv hålla reda på sin medicinering. Det är en person med funktionsnedsättning som är beroende av att informationen följer med från en person till en annan. Då får det inte finnas glapp i vården. Revisionen konstaterar brister i delegeringar, handledning, informationsöverföring och samhällsplanering. Man konstaterar också att personal har svårt att få kontakt med en sjuksköterska när en persons hälsotillstånd förändras. Det kan leda till fördröjda bedömningar och ökad risk för bristande patientsäkerhet. Vi såg det här behovet i våras. I Ävo

lade vi fram ett initiativ om stärkt samverkan och kontinuitet inom hemsjukvård och hemtjänst. Vi ville säkerställa att hemtjänstpersonalen får nära och tillgängligt stöd från hemsjukvården. När flera människor och verksamheter är involverade måste informationen följa med patienten vidare. Revisionen visar att viktig information ibland kan förmedlas i korridoren, i förbifarten eller på en post-it-lapp. Det är inte tillräckligt bra. Avvikelser och risker rapporteras dessutom inte alltid. Så får vi inte hela bilden av vad som har gått fel. Det räcker inte att bara säga att man arbetar med frågan. Vi behöver en konkret förändring. Vi behöver bättre tillgänglighet till sjuksköterska, säkrare delegeringar, bättre informationsöverföring och en uppföljning som visar att det här faktiskt fungerar. Bakom varje delegering, varje journalanteckning och varje informationsöverföring finns det en väldigt utsatt människa, någon som har rätt att känna sig trygg.....

Dan-Ove Marcelind (KD)

Ordförande, ledamöter, åhörare och först och främst tack till Jonas och stadsrevisionen. Ni gör vårt arbete till, att börja med är det här inget nytt, vilket är allvarligt i sig. Delar av det här har man känt till sedan tidigare. Det här är i grunden frågan om något av det viktigaste en kommun har ansvar för, nämligen att människor som behöver vård och omsorg ska kunna känna sig trygga med den vård de får och att den är säker. Stadsrevisionens granskning visar att Göteborg visserligen har strukturer och rutiner för samverkan inom den kommunala hälso och sjukvården, men som Jonas är inne på, att det också finns brister i Hur detta fungerar i praktiken. Det handlar bland annat om delegering, handledning, informationsutföring och uppföljning. Detta är såklart allvarligt. När en sjuksköterska delegerar en hälso och sjukvårdsuppgift måste vi kunna vara säkra på att uppgiften tas emot och att den som tar emot har rätt kunskap och förmåga och att detta också följs upp. Revisionen visar att den systematiska uppföljningen haltar. Revisionens rapport påtalar att det finns många större problem. Styrande dokument och rutiner, men det är inte alltid tydligt hur det hänger ihop, vilket dokument som är överordnat eller vem som faktiskt har ansvar för vad. Det är uppenbart att vi behöver en tydligare ansvarsfördelning mellan äldre samt vård och omsorgsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen, bättre informationsöverföring och en systematisk uppföljning av patientsäkerheten. Det är därför vi på vår sida tycker att det är rimligt och vill se en samlad konkret åtgärdsplan, inte ännu ett dokument för dokumentens skull plan som egentligen svarar på tre frågor. Vad ska göras? Vem har ansvaret? Och hur följer vi upp att detta faktiskt har blivit bättre? För mig är det ganska enkelt. I den kommunala hälso och sjukvården räcker det inte att vi har rätt rutiner på papper. Det måste också fungera i praktiken när omsorgspersonalen möter verkligheten. Ytterst handlar det om människors trygghet och säkerhet.

Aslan Akbas (S)

Varsågod Sanda!

Sanda Anton Henriksson (SD)

Hörs jag? Tack så mycket, ordförande och ledamöter! Jag vill också tacka Stadsrevisionen för en viktig granskning som ger oss anledning att fundera över hur vi styr och organiserar våra verksamheter. Det som oroar mig mest är inte att vi upptäcker brister. Det är att vi upptäcker brister som vi redan känner till. Flera av problemen finns redan beskrivna i nämndens egna rapporter. Revisionen pekar också på en stor. Det finns en stor mängd styrdokument och rutiner som är svåra att överblicka och brister i samordningen. Då måste vi ställa oss frågan om vi har gjort arbetet ute i verksamheterna mer komplicerat än det behöver vara. Vi kan skriva hur många rutiner och styrdokument som helst här, men det är inte här inne de ska fungera. Det är där ute, hos människorna, som vi behöver dem. Medarbetarna ska kunna ägna sig åt sådant som de vill inte åt att försöka hitta rätt bland alla instruktioner. För den som är beroende av vår hjälp är det inte organisationen på papperet som skapar trygghet. Det är att hjälpen fungerar där och när den behövs. Vi behöver också en avvikelsekultur där misstag blir möjligheter att lära och förbättra, inte tillfällen att peka ut någon. Vi politiker måste också våga granska det vi själva har varit med och byggt upp. Vårt ansvar slutar inte när vi fattar ett beslut. Vårt ansvar börjar på allvar när beslutet ska fungera i verkligheten och i praktiken. Vi är inte här för att människor ska passa in i vår organisation. Vi är här för att organisationen ska fungera för människorna där ute. Tack!

Aslan Akbas (S)

Ordet till Klas Forsberg, därefter Marina Johansson som är sist i talarlistan. Varsågod Klas!

Klas Forsberg (MP)

Tack så mycket ordförande, ledamöter, göteborgare! Jag vill också tacka för den här revisionsrapporten som vi självklart tar på stort allvar som alla revisionsrapporter som vi får. Det har varit en granskning av samordning och samverkan inom hälso och sjukvården. Jag kan nämna att det finns även hälso och sjukvård i relation till SU och Västra Götaland. Där finns ett nytt avtal utskrivet där man också försöker ta hand om den relationen. Men i det här fallet så är det ju så att det finns rutiner och ordning för att hantera detta. Men i verkligheten så är det som det så ofta tyvärr brukar vara. Det fungerar inte fullständigt utan man måste hela tiden utveckla och arbeta med förbättringar, hitta nya sätt att jobba, hitta varandra och hitta olika kommunikationsforum så att man kan föra en dialog om hur man ska utveckla och förbättra detta. Det är ett glapp i det praktiska vardagsarbetet ute i verksamheten. Det löser vi inte på ett enkelt sätt med att bestämma en massa nya rutiner och riktlinjer, utan vi måste ge medarbetarna möjligheter att utvecklas såsom kompetenshöjande insatser. Vi måste ge dem möjligheter att samtala om hur detta ska gå till och ge dem en tillit. Vi har ingenting. Det ska inte falla någon skugga på de engagerade medarbetarna ute i verksamheten. Översyn av styrdokument och rutiner har redan initierats och den här översynen behöver bygga på en tillitsbaserad styrning så att vi får människor som engagerat och med tillit försöker utföra de saker som de ska göra. Jag ser fram emot de konkreta svar som förvaltningen kommer att komma med som stärker den praktiska samverkan och minskar onödig administration i medarbetarnas förutsättningar.

Aslan Akbas (S)

Tack Klas! Då har jag Marina Johansson som är sist på talarlistan. Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket fullmäktige åhörare! Jag vill också tacka revisionen för ännu en rapport som är av stort värde för oss. Precis som flera här har sagt kan vi inte nog poängtera hur viktigt det är att vi får följsamhet till de arbetssätt och rutiner som finns. Dels behöver vi i äldrenämnden fortsätta nogsamt följa hela det här arbetet och begära uppföljning, precis som nämnden för funktionsstöd behöver göra det och jobba med. Med sin organisation och kompetensförsörjning och kompetensutveckling precis som vi behöver göra. Men också det här just att vi behöver också tillsammans titta på hur samordnar vi oss och hur följer vi upp samverkan nämnderna emellan. Och där behöver vi hitta bättre arbetssätt för det helt klart. Det är väldigt tydligt. Och i grunden handlar det om att vi behöver ge de som arbetar de bästa möjliga förutsättningarna och även deras chefer. Så det handlar om att fortsätta det här med att se till att vi jobbar med kompetensförsörjningsfrågor frågorna kompetensutveckling, anställa fler sjuksköterskor och fler undersköterskor med mera och se till att chefer får också förutsättningar att vara närvarande chefer som kan jobba med avvikelsefrågor och samordningsfrågor och allt vad det kan vara. Det måste vi hela tiden ha jättemycket fokus på. IT-systemet är superdåligt att det är så. Men det jag vet är att det har pågått ett arbete länge i staden att försöka få till en upphandling. Det tar tyvärr tid med upphandlingar. Här behöver också flera nämnder bli överens om vad är det vi behöver i det nya IT-systemet. Det är ju alla socialnämnderna som behöver bli överens där. Men det är faktiskt på gång inom en hyfsat snar tid, så att man ska kunna läsa varandras anteckningar, omvårdnads och legitimerad personal emellan. Det är avgörande för att det här ska funka patientsäkerhetsmässigt. Sen håller vi också på att utveckla metodrum, har två stycken i äldreomsorg i Göteborg all vår personal kan få öva praktiska övningar som handlar om sjukvårdsinsatser. Så det blir bra.

Aslan Akbas (S)

Tack Marina! Det är tomt på talarlistan så jag vill också tacka stadsrevisionen och ordförande Jonas Ransgård. Kan rapporten antecknas?

4. Valberedningens förslag till vid sammanträdet förekommande val

Aslan Akbas (S)

Då går vi över till beslutsärende 4, valberedningens förslag till vid sammanträdet förekommande val. Under punkterna 1–7 har vissa personer avsagt sig uppdrag. Valberedningen lägger under dessa punkter fram förslag

till val. Godkänns avsägelserna? Kan valberedningens förslag bifallas? Kan protokollet under denna paragraf förklaras omedelbart justerat?

5. Val av ledamot att kalla nyvalda fullmäktige

Aslan Akbas (S)

Då går vi över till ärende nummer fem och det är val av ledamot att kalla nya fullmäktige. Fullmäktige ska enligt arbetsordning utse ålderspresident att kalla nyvalda kommunfullmäktige och föra ordet tills ny ordförande utses. Det första sammanträdet med nyvalda kommunfullmäktige hålls den 29 oktober 2026. Axel Darvik (L), valdes in som ledamot 2006. Därmed är han den av nyvalda fullmäktige som har varit ledamot under längst tid. Jag som ordförande föreslår att Axel Darvik (L), utses till ålderspresident och kallas nyvald fullmäktige. Ordet är fritt. Tack.

6. Hemställan från exploateringsnämnden om bemyndigande att förvärva Södra Älvstranden Utveckling AB:s markinnehav inom stadsutvecklingsområdet Skeppsbron, Inom Vallgraven 21:2 med flera

Aslan Akbas (S)

Då går vi över till ärende nr 6, och det är hemställan från exploateringsnämnden om bemyndigande att förvärva Södra Älvstranden Utveckling AB:s markinnehav inom stadsutvecklingsområdet Skeppsbron Inom Vallgraven 21:2 med flera. Kommunstyrelsen föreslår att exploateringsnämnden bemyndigas att förvärva Södra Älvstranden Utveckling AB:s markinnehav inom stadsutvecklingsområdet Skeppsbron Inom Vallgraven 21:2 med flera samt att hemställan från exploateringsnämnden om utökad investeringsram om 133 miljoner kronor för förvärv av Södra Älvstranden Utveckling AB:s markinnehav inom stadsutvecklingsområdet Skeppsbron hänskjuts till kompletteringsbudget i oktober. Ordet är fritt. Det är tomt på talarlistan.
Bifalles kommunstyrelsens förslag?

7. Hemställan från stadsfastighetsnämnden avseende fortsatt upplåtelse av lokaler till Communityskolan i Gårdsten

Aslan Akbas (S)

Ärende nummer 7. Hemställan från stadsfastighetsnämnden avseende fortsatt upplåtelse av lokaler till Communityskolan i Gårdsten. Kommunstyrelsen föreslår att hemställan från stadsfastighetsnämnden avseende fortsatt upplåtelse av lokaler till Communityskolan i Gårdsten avslås. Här har vi en talarlista. Vi börjar med Camilla Widman. Därefter Kristina Norén Lallo (KD). Varsågod Camilla!

Camilla Widman (S)

Tack så mycket ordförande, ledamöter! Vi önskar bordlägga den här till nästa möte.

Aslan Akbas (S)

Tack Camilla! Då lämnar jag ordet till Kristina Norén Lallo (KD). Varsågod!

Kristina Norén Lallo (KD)

Tack så mycket, ordförande, ledamöter och åhörare! Communityskolan i Gårdsten befinner sig just nu i ett mycket oklart läge. Skolan har omkring 300 elever, och verksamheten finns kvar på Kanelgatan. Den tillfälliga

lösning som gjorde det möjligt för skolan att vara kvar gällde till den 30 september. Samtidigt är den planerade ersättningslösningen. Ännu inte på plats. Det här får direkta konsekvenser för eleverna och deras familjer. Om skolan tvingas lämna innan ersättningslokalerna är på plats riskerar hundratals elever att behöva byta skola och spridas till andra skolor. Ingen förnekar att de nuvarande lokalerna har brister och inte är en långsiktigt hållbar lösning. Arbetet med ersättningslokaler pågår. Stadsfastighetsnämnden har därför begärt att en utredning ska titta på detta möjlighet att förlänga upplåtelsen till sommaren 2027. Det handlar inte om att permanenta dagens situation utan om att ge skolan en ordnad övergång till andra lokaler. Communityskolan drivs av Räddningsmissionen utan vinstmål och har sedan 2023 varit en etablerad del av Gårdsten. Skolan erbjuder läxstöd och kostnadsfria fritidsaktiviteter efter skoltid. Vi försvarar inte en sliten byggnad. Vi försvarar skolans möjlighet att fortsätta sin verksamhet medan en långsiktig lokallösning kommer på plats. Det har dessutom inte redovisats något akut behov av lokalerna för någon annan kommunal verksamhet och ingen beslutad tidsatt plan för vad fastigheten omedelbart ska användas till efter avflyttning. Det rimliga är därför att ge skolan tid att komma på plats i nya lokaler utan att eleverna hamnar i kläm. Jag yrkar därför bifall till förslaget.

Aslan Akbas (S)

Tack Kristina!
Det har kommit önskemål om att bordlägga ärendet till nästa fullmäktigemöte.
Då ställer jag frågan till fullmäktige. Kan ärendet bordläggas? Ja. Kan avgöras idag? Nej. Då bordlägger vi ärende nummer 7 till nästkommande fullmäktigemöte.

8. Revidering av förbundsordning för Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst

Aslan Akbas (S)

Då går vi över till ärende nummer 8. Det är revidering av förbundsordning för Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst. Kommunstyrelsen föreslår att förbundsordning för Kommunalförbundet Tolkförmedling Väst revideras. Här är tomt på talarlistan. Bifalles Kommunstyrelsens förslag?
Då lämnar vi beslutsärendet och går över till behandling av bordlagda motioner.

9. Motion av Axel Josefson (M) och Sofie Gyllenwaldt (M) om att ta fram en plan för hur Göteborg kan etablera en pilotskola enligt en svensk no Excuses-modell när lagstiftningen tillåter det

Aslan Akbas (S)

Då är vi inne på ärende nummer 9. Motion av Axel Josefson och Sofie Gyllenwaldt om att ta fram en plan för hur Göteborg kan etablera en pilotskola enligt en svensk no-Excuses-modell när lagstiftningen tillåter det. Kommunstyrelsen föreslår att den av Axel Josefson och Sofie Gyllenwaldt väckta motionen avslås. Här har vi talarlistan. Vi börjar med motionär. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag skulle börja med att yrka bifall till vårt yrkande. I grund och botten är det här en motion som har bäring på de extremt dåliga kunskapsresultat som vi har här i Göteborg. Vi sticker verkligen ut i Kommunsverige med att vi har väldigt låga skolresultat och det har tyvärr fått fortgå under väldigt, väldigt lång tid. Över tusen elever varje år blir inte behöriga till en gymnasieutbildning. Det är helt förödande för ett samhälle, men framför allt väldigt tragiskt för alla de individer som drabbas av detta. Det viktiga att inse här är att det går att vända utvecklingen. Det är inte bara inom trygghetsområdet som man kan vända utvecklingen, utan vi kan också vända utvecklingen inom skolområdet. Det finns flera kommuner, flera skolor som har visat vägen fram, bland annat som har använt sig av den här modellen som kallas för No Excuses-modellen. Vi vill att vi ska göra det som en pilot, komma i gång på ett strukturerat arbetssätt, få fram en modell på hur vi arbetar. Jag vet att det förekommer. Det kommer olika insatser inom grundskolenämnden, men

det sker mer på en individuell nivå eller på en skolnivå om man säger så. Vi behöver göra någonting lite mer konkret, lite mer stabilt och då tror vi att den här modellen kan vara bra. Sedan har det kommit invändningar om att det inte är tillåtet enligt lagstiftning att genomföra olika saker. Nu har vi som tur är haft en regering som har tagit det här på allvar. Så mycket av det som nu inte gick förr går att göra nu känner jag också att det finns ännu större fog för att faktiskt titta lite mer noggrant på den här modellen och att vi här i Göteborg vågar gå före att testa detta på ett antal olika skolor för att förhoppningsvis kunna vända skolresultaten. Det är någonting som alla våra barn här är förtjänta av. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då lämnar jag ordet till Sofie Gyllenwaldt (M). Därefter Lina Lindh (KD). Varsågod Sofie!

Sofie Gyllenwaldt (M)

Tack ordförande, ledamöter och åhörare! Axel Josefson har gett en tydlig bakgrund till vår motion. Men vissa saker tål att upprepas. Alltför många elever i Göteborg lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet. Det fördjupar utanförskap och skapar orimliga skillnader i livschanser mellan barn. Vad beror det här på? Jo, både elever och lärare vittnar om samma sak. Stökiga klassrum, otrygghet och bristande läsförmåga och kunskapsresultat. No Excuses-modellen är omdiskuterad och väcker olika tolkningar. Men det är de nyss nämnda problemen som den tar sig an. Tydliga ordningsregler ger studiero. Lärarledda lektioner ger struktur. Täta avstämningar gör att ingen elev hinner halka efter utan att någon märker det. Den som behöver extra stöd får det, i små grupper. Allt bärs av höga förväntningar, både på elever och vuxna. Med den här motionen säger vi tydligt att vi vill ha ordning och reda i skolan. Vi vill inte ha en låt-gå-skola. Men disciplin utesluter inte värme. Vi vill inte ha en kall skola, utan en trygg skola där höga förväntningar och omtanke om varje elev går hand i hand. No Excuses handlar inte om att vara hård mot barn. Det handlar om att ta varje elevs rätt till kunskap på fullaste allvar, oavsett bakgrund. Jag yrkar bifall till M, L och KD yrkanden. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Sofie! Då lämnar jag ordet till Lina Lindh (KD). Därefter Klas Forsberg. Varsågod Lina!

Lina Lindh (KD)

Tack för ordet! Göteborg står inför stora utmaningar i skolan med skillnader i kunskapsresultat studiero och trygghet. Då behöver vi vara öppna för att prova nya arbetssätt och ta till vara erfarenheter som kan ge bättre resultat. Vi ser därför det som positivt att förvaltningen får i uppdrag att förbereda en pilot enligt no-Excuses-modellen, så att Göteborg står redo att genomföra den fullt ut när lagstiftningen tillåter det. Det handlar om att skapa förutsättningar för kunskapsfokus, tydligare ledarskap och bättre studiero, inte minst i de skolor som behöver det som mest. Vi säger inte att en modell ensam kommer att lösa alla skolans utmaningar, givetvis, men vi menar att Göteborg ska våga prova, utvärdera och göra det som fungerar. Vi yrkar därför bifall till yrkandet från M, L och KD. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Lina! Då överlämnar jag ordet till Klas Forsberg. Därefter Jessica Blixt. Varsågod Klas!

Klas Forsberg (MP)

Jag vill först inleda med att säga att jag yrkar på KS förslag och avslag. Skolan är avgörande för Göteborgs Stad. Vi måste se till att vi har en bra skola som är i den riktning som vi vill gå. Jag har jobbat i skolan i många år och jag sett hur de här mekaniska systemen misslyckas. Man kan inte driva skolan skolor som någon sorts dressyrverksamhet. De här skolorna, No Excuses och andra modeller, handlar om hårdare tag, nolltolerans, mekanisk lydnad. Låt mig vara glasklar i detta. Skrämda elever lär sig inte. De lyder bara. Det finns ingen ursäkt för No Excuses. Trygghet är inte flum. Trygghet är förutsättningen för att lära sig. Detta vet vi sedan jättelänge tillbaka i forskningen. Allt annat är påhitt. Man kan självklart skrämma elever så att de sitter tysta och snälla på röda rader. Så var det i skolan när jag gick delvis. Men nyfikenhet kräver trygghet och rädsla och hot är motsatsen. Dessutom är det så att lärande. Det sker i en relation mellan en lärare och en elev. Det krockar dessutom med läroplanen. Skolans lagstadgade uppdrag är att fostra kritiskt tänkande fria demokratiska

medborgare som tar eget ansvar. Bestraffningar skapar inte detta. Jag skulle säga som en avslutning att skrämda elever lär sig inte. De lyder bara. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Klas! På detta har Axel Josefson begärt en replik. Varsågod, Axel!

Axel Josefson (M)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Det var tråkigt att höra Klas, din inställning till den här modellen. Jag tror nog att du kanske inte riktigt har läst in det fullt ut på detta. Det här handlar ju inte om att skrämma människor till tystnad, utan det här handlar om att skapa ordning och reda, skapa studiero och att handlingar får konsekvenser. Det är någonting som vi alla någonstans måste leva med och det måste vi även också förstå att ska vi Du får en välfungerande skola så är det ju inte fritt valt arbete, utan det måste finnas gränser. Det måste finnas konsekvenser för olika handlingar. Men sen, det är kanske inte det viktigaste i den här modellen, utan det är ju framför allt fokus på kunskapsresultat och att man är väldigt, väldigt tydlig med vilka mål som ska uppnås och att man följer upp och stöttar upp eleverna på ett bra sätt för att nå detta. Så att lite tråkigt att höra att din inställning här skulle vara att skrämma eleverna till tystnad. Det är inte det den här modellen handlar om.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel, och med detta har vi Klas Forsberg begärt en kontrareplik. Varsågod Klas!

Klas Forsberg (MP)

Tack så mycket! Nej, Axel, jag tror inte egentligen att ni vill skrämma eleverna till tystnad, men det system som finns i de här skolorna skrämmer elever till tystnad. Jag tror också att vi behöver ta till oss den forskning som faktiskt finns på området och det är inte att det ska se ut så här utan vi måste hitta system där inte ett alldeles tyst klassrum är själva utgångspunkten för en lyckad skolverksamhet. Utan ett klassrum fullt av kreativitet, aktivitet och verksamhet. Det är ett bra klassrum och det kan låta lite ibland i de klassrummen. Sen ska vi självklart ställa krav. Vi ska ha ordning och reda. Man ska inte få göra hur som helst i sitt klassrum. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Klas! Då är vi tillbaka i talarlistan och vi börjar med Jessica Blixt (D). Därefter Viktoria Tryggvadottir Rolka. Varsågod Jessica!

Jessica Blixt (D)

Så där ja, vi demokrater delar ju bilden av att Göteborgs skolor måste förbättras. Det är alldeles för många elever som vi sviker och som lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet. Det är ett misslyckande som får otroliga konsekvenser under hela livet. Jag tror också att det är viktigt att säga att jag tycker att ambitionen bakom motionen är god. Alla elever ska mötas av höga förväntningar, och alla elever ska få möjlighet att lyckas. Men där slutar väl också det som jag tycker är bra med motionen. Jag tror absolut inte att no Excuses-modellen är rätt väg att gå. För det första är det ingen tydligt definierad modell. Det finns olika versioner. Men allting handlar om straff, om väldigt hårda disciplinära insatser inslag om att elevernas delaktighet inte ska finnas och att det demokratiska uppdraget inte är viktigt. Alla ska vara i samma mall, och det finns heller inte utrymme för särskilda insatser eller särskilt stöd. För det andra är det som lyfts fram i modellen som styrkor inget nytt. Det är tydligt ledarskap studiero, höga förväntningar och lärarledd undervisning. Ja, det är skolans uppdrag. Det ska inte bara genomsyra en pilotstudie. Det ska finnas i vartenda klassrum, varenda dag, på alla skolor i Göteborg. Det är en självklarhet.

Aslan Akbas (S)

Tack Jessica.

Jessica Blixt (D)

Jag får komma tillbaka.

Aslan Akbas (S)

Du är välkommen tillbaka. Då överlämnar jag ordet till Viktoria Tryggvadottir Rolka (S).

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket, ordförande, fullmäktige och eventuella åhörare! Jag börjar med att säga att helt ärligt är det precis sådana här motioner och den här typen av vansyn som gör mig oroad för samtiden och gör mig otroligt trött på samtiden. Fokus på kunskap, höga förväntningar och disciplin är redan en del av skolans kärnuppgifter. Jag är en vän av ordning. Jag är en vän av arbetsro. Jag tror på tydliga vuxna, skickliga, utbildade lärare som möter barnen. Men det hade varit till så mycket större hjälp om oppositionen kunde motionera om frågor som faktiskt drev utvecklingen i skolan framåt och inte långt tillbaka i tiden. Det är nämligen så här att i stället för att göra livet svårare för de barn som redan har den där tunga ryggsäcken att bära på och kanske en stukad självkänsla, så hade det varit mycket, mycket mer konstruktivt om vi kunde prata om det som faktiskt funkar. Det här är ett väldigt väl beforskat område. Det finns så mycket studier och de resultaten är slående och de är ganska ensidiga, nämligen att barn som är trygga, barn som har vuxna som tror på dem och faktiskt också gillar sin lärare och tror att deras lärare gillar dem. Det är de som har bäst förutsättningar att lyckas. Det är inte svårare än att gå till sig själv. Är jag ny på jobbet och misslyckas och gör fel? Om jag blir straffad med att jag i morgon ska stå här ute och plocka skräp, trygg viss, så får du inte följa med på konferensen med övriga kolleger. Tror ni att jag kommer till jobbet dagen efter och blir bättre på mitt jobb, tryggare i min roll? Nej, det kommer jag inte att bli. Och precis så är det för våra barn också. Så tacka vet jag att ni inte har hunnit på den här sidan göra tillräckligt mycket förändringar i lagstiftningen så vi faktiskt inte ens kan genomföra detta rent lagligt. Och också en viktig del att fortsätta bejaka demokratin. Vi har en tid där unga människor inte tycker det är viktigt och då är detta helt fel väg att gå. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Viktoria och på detta har Axel Josefson begärt en replik. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack fru ordförande, fullmäktige, göteborgare! Ja, nu är det så Viktoria att nu har lagstiftningen ändrats så att den här invändningen runtomkring att det inte går att göra detta, det stämmer inte riktigt utan du har full möjlighet att göra det här. Jag tror väl ändå att vi alla här någonstans måste erkänna att vi har problem i grundskolan i Göteborg, stora problem och vi har haft under lång tid. Då måste vi vidta några former av åtgärder. Det här är en modell som bevisligen har visat sig fungera. Det har visat sig att framför allt, I de ungdomar som bor i utsatta områden, att de faktiskt får hjälp med skolan med hjälp av den här metodiken. Varför kan vi inte pröva detta då? Vad är det vi ska göra annars som skulle få det här att fungera? Jag tror att vi behöver kunna ta ett litet steg tillbaka. Låt oss ändå se det som är värdet här, fokus på kunskap och kunskapsresultat och att man kan driva detta. Att vi skapar en trygg studiemiljö för de barn som finns där. Det är väl ändå någonting positivt? Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! För detta har Viktoria Tryggvadottir begärt en kontrareplik. Varsågod Viktoria!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Men Axel Josefson, man kan inte plocka russinen ur kakan och välja de fina delar av en modell, fokus på trygghet, studiero, höga förväntningar och sedan utelämna det som faktiskt är det som särskiljer den här modellen från andra modeller, nämligen att det bygger på att föräldrarna förnedra barn. Det bygger på att skrämma, lägga skuld och gärna göra det på ett sätt så att man öppet blir till åtlöje för sina kamrater. Det är ju det vi vänder oss emot. Allt det andra är ju jätteviktiga komponenter för en fungerande skoldag och för lärande. Men jag tycker liksom inte om när man ska stå här och vara en trevlig moderat som liksom, ja, det här är så bra

och så viktigt och det här är bara för att vi ska skapa ordning och studiero. Det här är ju för att ni uppenbarligen tror på de här förlegade modellerna att vi ska straffa. Det har inte funkat förr, kommer inte att funka nu. Det finns inget i forskningen som stödjer det. Det är viktigt att hålla sig till forskning, för vi politiker vet inte bäst. Det är det som har varit problemet med svensk skola, att sådana som vi har lagt oss i för mycket. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Viktoria! På detta har Axel Josefson begärt sin andra replik. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Jag tror det stora problemet är att vi har låtit skolan fara vind för våg under alltför lång tid. Jag blir verkligen beklämmande när du ser på den här modellen, Viktoria. Det är inte så att vi idag i skolan går i en helt ostyrd miljö. Handlingar får ju konsekvenser idag också i skolan. Det är inte så att vi inte bestraffar någon för att de inte sköter sig. Det är klart att det finns bestraffningar idag och det finns det väl i alla former av skolsystem. Utan här ligger fokus på kunskapsresultaten, att vi faktiskt satsar på detta, skapar ordning och regler, tydliga regler, tydliga förväntningar och att vi gör en variant som fungerar i våra miljöer. Det är det som vår motion går ut på, ingenting annat. Sedan är det tråkigt att ni försöker misskreditera detta och skrämma upp med saker och ting som egentligen inte har något med detta att göra. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Och Viktoria har begärt sin andra sista kontra.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Ja, du svarar ju på det själv. Det är inte så att vi inte bestraffar någon som inte sköter sig. Nej, det är precis det vi gör. Vi använder bara inte förnedrande metoder för att göra det i det här landet, och det är jag tacksam för. Jag har själv gått i en skola som skulle kunna beskrivas som en no Excuses-skola i Bryssel när jag var liten. Jag kan säga att det inte gjorde att man blev särskilt mycket lydigare eller uppförde sig särskilt mycket bättre, utan det enda var att man gjorde det när det var vuxna runtomkring. Och så mycket ögontjänare som fostras i sådana där system, det är faktiskt inte det jag vill för mina barn eller för någon annans barn som går i skolan. Så nej, jag hoppas att ni tänker till och att vi kan slå vakt om de viktiga värdena och faktiskt också inte är med och bidrar till att sprida en bild av att vi har en skola i fritt fall i Göteborg och att det är kaos på varenda skola. Ordningen och studieron har ökat under vår tid vid makten och då har den inte gjort genom att vi förnedrar barn. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Viktoria! På detta har Sofie Gyllenwaldt begärt en replik. Varsågod!

Sofie Gyllenwaldt (M)

Tack ordförande! Som en av motionärerna känner jag att jag gärna vill förtydliga att vi inte alls är för att elever ska förnedras eller att det ska vara otryggt i skolan. Så man behöver inte vara för den här motionen, men jag kan tycka att argumentationen mot borde vara saker som stämmer. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Sofie! Bara en liten rekommendation. Vill man ha replik eller så är vi tacksamma om ni trycker in det i tid. Nu går vi tillbaka till talarlistan. Vi börjar med Agneta Kjaerbeck (SD). Därefter Emmyly Bönfors. Varsågod Agneta!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet, ordförande! Jag ska inte uppehålla mig här länge, men det låter lite grann som om den här sidan förklarar att det här vore något slags Jan Guillou-roman, och så är det ju inte. Vi har två akutskolor nu, tror jag. Jag gjorde ett besök på en av de här skolorna för ett tag sedan, och det som man märker är att det finns väldigt många barn som verkligen törstar efter fasta ramar. Att man faktiskt kan lyckas och som inte har upplevt det

kanske förrän det har gått så långt. Så långt ska det inte behöva gå att man ska komma till akutskolan för att äntligen börja ta tag i sina studier. Vi pratar inte om en mekanisk undervisning eller någon skrämselpropaganda här. Du efterlyser forskning, Klas, men vi har ju PISA-resultaten. Vi har tusen elever som inte får gymnasiekompetens. Det här har pågått ganska länge, och att inte vilja göra någonting, att utreda möjligheten till en pilot, det är väl någonting jättebra att vi vill göra det. Jag pratar med många elever som säger att det räcker att det är två till tre stycken som stör ordningen i klassen och sitter och snattrar där bak, som förstör för många som faktiskt. Det är väldigt olyckligt att hamna i en sådan klass. Vi har själva unga politiker som berättar om genomgående - de kanske har vuxit upp i förorten - att de får byta skola gång på gång för att de vill lära sig och förkovra sig. För det finns ingen ordning. Att inte vilja göra någonting här då är väldigt olyckligt. Vi bifaller den här motionen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Agneta! Då överlämnar jag ordet till Emmyly Bönfors.

Emmyly Bönfors (C)

Herr talman! Det är såklart ett stort problem för Göteborg att tusen elever går ur grundskolan utan fullständiga betyg. Det är någonting som vi verkligen behöver ta tag i och förbättra, men inte med den här motionen. Jag vill börja med att yrka avslag å det bestämdaste på den här motionen och fråga varför M, KD, L och SD tror att strängare disciplin minskat elevinflytandet. Hur lär ni er? Jag tror inte att elever lär sig med de här metoderna. Skolan ska vila på vetenskaplig grund, och där är forskningen tydlig. Där ska vi lämna 70-talets katederundervisning bakom oss och i stället bygga relationer. Det är vad hela lärarutbildningen lär ut, i alla fall när jag gick den för några år sedan. Det är väl en strid dröm av lärare som har varit uppe här och protesterat. Självklart ska det finnas ett tydligt ledarskap i skolan med trygga lärare som har tid för eleverna, tid att bygga relationer, behöriga lärare som kan ge kunskapsinnehåll och förmedla det på ett bra sätt men också kanske färre elever i klassrummen, inte minst i dag när vi har många elever med NPF som behöver extra stöd. Låt oss nu i stället satsa på fler behöriga lärare, färre elever i klassrummen och resurser till skolan så att lärarna har tid att skapa relationer med eleverna. Det är vad skolan behöver, inte något slags Lundsberg light-modell. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly! Och med detta har Axel Josefson begärt en replik. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det, ordförande, fullmäktige, göteborgare! Det var ett antal frågor där, och jag kanske inte kan svara på alla dem. I grund och botten tycker jag ändå det är väldigt viktigt, och jag tror att det är allra flesta delar här, att den som bestämmer i klassrummet, det måste vara läraren. Det måste vara läraren som faktiskt har det yttersta ansvaret för hur undervisningen ska genomföras. Det är den personen som bäst vet hur det ska bedrivas. Det är inte eleverna som ska bestämma detta, det är inte föräldrarna, utan det är läraren. Det är väl bra att vi tydliggör detta, att det faktiskt är på det sättet. Jag tror inte du har någon annan uppfattning än mig i den frågan. Detta är en modell där man lägger fokus på kunskap och kunskapsresultat. Man lägger ett stort fokus på det. En viktig del i detta är att ha en ordentlig, fungerande studiero och att man har en välfungerande undervisningsmiljö. Det är grunden i det här. Jag tror inte att du har någonting emot det, utan jag tror att vi är ganska eniga i detta i grund och botten. Sedan är det tråkigt när man kommer med olika former av vanföreställningar kring den här modellen.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel och på detta har Emmyly Bönfors begärt en kontrareplik.

Emmyly Bönfors (C)

Det är väldigt stor skillnad på att vara en trygg ledare som kan vinna elevers respekt genom att också lyssna på eleverna. Det finns ofta en anledning till att elever beter sig som de gör i ett klassrum. Varför inte gå till botten med den orsaken i stället för att använda disciplin som åtgärd? Det är självklart också en skillnad på att vara en auktoritär ledare och en auktoritet. Hur ser ni annars i samhället att man vinner respekt från andra? Det är

samma sak med elever och barn. Man behöver också ge elever möjlighet att ha inflytande över sin skoldag på ett sätt som passar för åldersgruppen, såklart. Du vill ju ha debatt om det här. Det här är orimliga förslag som inte tillämpas i Sverige utan på internatskolor i Storbritannien. Sådana skolsystem vill vi inte ha här. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly! Och på detta har Axel Josefson begärt sin andra replik. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Ja, det stämmer ju inte Emmyly. Där det här har tillämpats framför allt, det är på kommunala skolor i särskilt utsatta områden där man har haft väldigt, väldigt svårt att nå kunskapsresultaten och där det har varit väldigt framgångsrikt. Och vi kan ju säga att här i Göteborg så har vi ju inte brist på den typen av skolor. Och jag tror, och jag är helt övertygad om det, men det verkar ju inte Centern vara, att ska du få en välfungerande skola så behöver det finnas ramar. Det behöver finnas ordningsregler. Det måste vara fokus på kunskap och vi måste ha bra lärare. Det här är inte fritt valt arbete där eleverna någonstans ska bestämma hur man ska bete sig i skolan och där man kan göra lite vad man vill. Det är inte den miljön vi ska ha utan vi måste ha välfungerande skolmiljö och då måste vi som vuxna ta ansvar för detta. Det är klart att det måste finnas ett regelverk. Det gör det till och med här i fullmäktige. Undrar hur det hade sett ut här om det inte funnits regelverk här hur vi skulle bete oss? Det hade knappt blivit något möte tänker jag.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Och då har Emmyly Bönfors begärt sin andra kontrareplik. Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack Axel! Kan du då berätta för mig om det finns någon skola här i Göteborg där eleverna får göra precis som de vill? Det låter ju som att du beskriver en skolverklighet som vi inte har. Då blir det också svårt att hitta på en lösning för problem som inte finns. Vi vet att det finns problem med kunskapsutvecklingen. Och vi vet att det finns problem med arbetsmiljön. Det är inte samma sak som att eleverna får göra precis som de vill. I dag jobbar Göteborgs stad med kompensatoriska åtgärder, till exempel extra resurser till skolor i utsatta områden. På sikt behöver vi se till att inte ha några utsatta områden. Där finns det massor att göra, inte minst i stadsutvecklingen. Vi ser till att bygga olika boendeformer i hela staden till exempel. Till dess behöver vi se till att det finns resurser för flera behöriga lärare i klassrummen. I vissa delar finns det tvålärarsystem till exempel. Det är den typen av åtgärder vi måste ta till och inte hitta på någon importerad modell. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Då är vi tillbaka i talarlistan. Vi börjar med Hannah Klang. Därefter Axel Darvik. Varsågod Hannah!

Hannah Klang (V)

Tack ordförande! Här kommer ännu en lärare då, som sållar sig till den här strida strömmen. Vi delar problembilden att alldeles för många barn i Göteborg lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet och framför allt att skillnaderna är alldeles för stora mellan olika delar av staden. Men jag tror att vi måste vara väldigt noggranna med vilka lösningar vi väljer och vad vi faktiskt vet fungerar och vad som är lagligt. Motionärerna lyfter ju fram den här no Excuses-modellen som har uppnått goda resultat i andra länder. Det finns absolut viss forskning som ger indikationer på positiva resultat på vissa sådana här skolor. Men det är inte samma sak som att forskningen visar att det är just no Excuses-modellen och framför allt inte att det är den hårda disciplinen som orsakar de här resultaten. Korrelation och klausulitet är inte riktigt samma sak, nämligen. Det gäller att sätta sig in i detaljerna. De här skolorna kännetecknas nämligen inte bara av strikta ordningsregler utan av höga förväntningar, lärarledd undervisning, mer undervisningstid, tät uppföljning och extra stöd. Allt sådant som de som arbetar i skolan redan vet fungerar och efterfrågar mer resurser för att kunna genomföra på ett bra sätt. Samtidigt visar forskningsöversikter att det finns problem med elevbortfall på de här skolorna. För många elever lämnar nämligen skolan antingen frivilligt eller för att de blivit relegerade. Och det finns exempel där elever som lämnats ersätts av elever med högre kunskapsresultat. Och vilka elever som faktiskt finns kvar då när resultaten mäts blir ju såklart avgörande för statistiken. Säger sig självt att de som har svårast att klara kraven

försvinner från en skola samtidigt som starkare elever får vara kompetenta kvar eller kommer in, så kan andelen av de som har godkända resultat öka utan att skolan nödvändigtvis har blivit bättre på att hjälpa just de som hade behövt det mest. Och det är just de här eleverna som den svenska skolans kompensatoriska uppdrag säger att vi ska ge extra stöd till, inte sortera bort. Därför yrkar vi avslag på motionen. Tack så mycket!

Aslan Akbas (S)

Tack Hannah! Och på detta har Axel Josefson begärt en replik och det får han.

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Ja ytterligare en lärare i det hela. Det var ändå väldigt nyanserat inlägg får jag ändå säga Hannah kring den här frågan. Jag tänker en sak som vi kanske inte riktigt belyst här. Vi måste väl ändå kunna erkänna att vi har ordningsproblem i vissa av våra skolor i Göteborg. Jag tror säkert ni liksom jag har fått en hel del samtal från föräldrar, lärare, rektorer etcetera där man belyser att det faktiskt är brist på ordning och reda. Så det är väl en viktig del att ha med sig här, även om man älskar oordning så kanske man inte vill att alla barn ska vara i det då. Men sen vilka elever är det som lämnar? Vi vet vilka elever som lämnar de här skolorna idag. De flyttar in till friskolorna inne i centrala stan. Det är oftast de eleverna som har goda förutsättningar, har föräldrar som ser detta. Det är klart att no Excuses modellen och få lite mer ordning och reda i detta, då hade de förmodligen valt att stanna kvar i de här skolorna. Jag tycker det är också en bra anledning till att vi borde pröva detta. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! På detta har Hannah Klang begärt en kontrareplik. Du får vänta en minut Axel. Varsågod Hannah!

Hannah Klang (V)

Tack ordförande! Ja, jag är alltid nyanserad faktiskt, tror du eller ej? Jo, men att skolan ska jobba med höga förväntningar. Studiero, tydlig lärarledd undervisning och tidiga stödinsatser är det liksom ingen som är emot. Men de delarna behöver vi ingen sådan här no Excuses modell för, för de ingår redan i skolans grunduppdrag. Jag tycker att skolutveckling ska bygga på forskning, professionens kunskap och elevernas faktiska behov. Jag håller med vad Viktoria lyfte här, att politiker ibland lägger sig lite för mycket i skolan utan att ha kunskap om vad det faktiskt handlar om. Det som alla lärare som jag har träffat någonsin och som jag ändå jobbar i skolan och har träffat att ganska många säger att det behövs mer resurser. Det handlar om att bygga relationer. Det handlar om att ha tid att se varje barn, möta varje barn där de är. Och om man har tid för det, då kommer man kunna hjälpa alla de här barnen. Det är inga problem. Jag kan säga att vi lägger säkert, jag vet inte hur mycket tid, 20 % av dagen så lägger vi tid till att jobba med det här med studiero, förankrade med eleverna, jobba med att eleverna ska ha inflytande över sin egen dag och se till att det fungerar. Nu är min tid slut ser jag.

Aslan Akbas (S)

Tack Hannah! Då är vi tillbaka i talarlistan och då är det Axel Darvik först. Därefter är Jessica Blixt (D). Varsågod Axel!

Axel Darvik (L)

Tack så mycket ordförande. Jag får också sälla mig till dem som tackar Hannah Klang för en konstruktiv kritik av motionen. Jag gillar det här förslaget som kommer från Moderaterna. Det handlar just om värme och omtanke om eleverna. Göteborg har fem av Sveriges tio sämsta skolor. Det är mycket allvarligt. De eleverna som går där känner inte trygghet, värme och omtanke. De slås ut. När de vuxna tittar bort, det är då de obehagliga sakerna händer. Vi har många tjejer som upplever psykisk ohälsa på grund av mobbning och trakasserier från andra elever. Det är därför som många också uppskattar de här skolorna. Det finns tydliga ramar. Det finns utrymme för kramar mellan både elever och lärare. Jag tycker att den här debatten till stor del präglas av felaktigheter och missuppfattningar. Det finns ett tydligt forskningsstöd för att den här modellen faktiskt fungerar. Det ger kunskapsvinster. Det finns också kritik mot modellen men det är också saker som man i en svensk tillämpning måste jobba med. För det är helt riktigt att många av de här sakerna, höga förväntningar, tydlighet, struktur, uppföljning, lärarutveckling och så vidare finns i skolans grunduppdrag. Men i Göteborg

fungerar det inte. Bara för att det finns i uppdraget betyder det inte att det blir så i verkligheten. Det är då man behöver en modell för att se till att det fungerar. Om vi har någonting som faktiskt har visat sig fungera på andra platser, ska vi inte då testa i alla fall och se om vi kan överföra dem? kunskaperna även till den svenska kontexten. Därför vill jag yrka bifall till yrkandet från M, L och KD. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då överlämnar jag ordet till Jessica Blixt (D). Därefter Hannah Klang. Varsågod Jessica!

Jessica Blixt (D)

Tack så mycket. Jag är lite förvånad. Det som man pratar om är självklara saker som jag tror att varenda en här inne håller med om. Men det är inte no Excuses-skolor som ni pratar om. Ni glömmer av det som är typiskt för dem. Det här med straffen, med skamvrån, med att skuldbelägga. Det pratar ni inte om. Allt det andra är jätteviktigt. Och det är inte okej att vi har dåliga skolor. Men det som behövs är inga snabba metoder som man tror automatiskt vänder resultat. Jag tycker att det är naivt. Jag tycker att det är verklighetsfrånvänt. Jag har jobbat som lärare i nästan 20 år. I mina klassrum har det varit ordning och reda. Det som behövs. Det är skickliga lärare som får rätt förutsättningar. Vi behöver ha skolledare som är rätt för sitt jobb och får rätt förutsättningar. Vi behöver säkerställa att elever i behov av särskilt stöd får det riktigt tidigt och får den hjälp de behöver. Det är det som gör skillnad. Det är det som vänder skolresultaten. Snabbfixa modeller. Det är så naivt. Men vi behöver verkligen säkerställa en skola med ordning och reda, en skola med studiero, en skola med skickliga lärare. Det är vi alla överens om. Så ja, utifrån det jag har sagt så vill jag avslå motionen. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Jessica! Med detta har Axel Josefson (M) begärt en replik, så Hannah du får vänta en minut. Jag lämnar ordet till Axel. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige i Göteborg! Jag måste väl ändå förtydliga. Den här modellen handlar inte om att skuldbelägga och förnedra elever. Jag vet inte var du har fått detta ifrån, men det är inte det handlar om. Det här handlar om att ställa krav, att ha tydliga riktlinjer och fokus på kunskapsresultaten. Det är vad det handlar om. Sedan är det några här som har fått för sig. Så det handlar om att skuldbelägga och förnedra elever? Nej, det gör det inte. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Jessica Blixt (D) begärde en kontrareplik. Varsågod, Jessica!

Jessica Blixt (D)

Nej, men Axel, det som vi ska ha i alla skolor är ett tydligt ledarskap, ordning och reda. Det är allt det som ryms i skollagen. Det som är skillnaden i den här modellen är att man ska tysta eleverna, att de inte ska ha någon som helst delaktighet, att de inte ska få vara med och påverka eller ha elevinflytande. Det är det som allting utgår från. Är man lärare handlar det om motivation. Det handlar om tillit. Det handlar om relationer. Det är inte det. Har du läst om det här? Har du besökt skolorna i Storbritannien? Har du sett det här? Vi pratar om helt olika saker. Men det du pratar om, Axel, håller jag med om. Det gör vi absolut alla här inne. Vi behöver ha en ordentlig och bra skola.

Aslan Akbas (S)

Tack Jessica och Axel Josefson har begärt sin andra replik. Varsågod!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige. Nej, jag har inte gjort något studiebesök i England på de här skolorna. Jag hade gärna gjort det men det har jag inte gjort. Men däremot så förflyttar du fokus här nu Jessica till att prata om

elevinflytande. Men detta som är ännu mer allvarligt tycker jag när du påstår att det här handlar om att skuldbelägga och förnedra och bestraffa elever, då skulle jag gärna vilja veta var du hittar det någonstans i den här modellen, att det är det som det går ut på. Det gör det inte, utan här handlar det om fokus på kunskap, tydliga regler och att det finns ett konsekvenstänk runtomkring detta. Det handlar inte om att bestraffa och förnedra elever. Ni får gärna berätta för mig var ni hittar det i den modellen, så ska jag ta till mig det. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel, och Jessica, du har inte haft två repliker.

Jessica Blixt (D)

Men Axel, då undrar jag faktiskt, vad är skillnaden då på den här modellen och det som vi ska kunna göra utan den modellen? Alltså det som är ett tydligt ledarskap, det som ska finnas i varje klassrum, det som handlar om lärarnas skicklighet. Vad är skillnaden? För det är det jag inte förstår i så fall.

Aslan Akbas (S)

Och vi går tillbaka till talarlistan och jag har Hannah Klang som är sist i talarlistan just nu. Varsågod Hannah!

Hannah Klang (V)

Ja, förlåt, jag hann inte riktigt säga klart innan det jag skulle säga. Det jag ville säga var att när eleverna själva får ha inflytande över hur vi ska skapa studiero, vilken ljudnivå som ska gälla, hur de ska sitta och så vidare. Alltså inte bestämma allting själva, men ha ett inflytande över det, vara med och bestämma det. När de får vara medbestämmande i sin egen skoldag, i sin arbetsdag, i sin arbetsro och hur de ska lösa det, då lär de sig också vad som funkar för dem, de lär sig vad som funkar för gruppen, och de tar ansvar för det. Det som No Excuses skolan handlar om, är en mer top-down approach, där allting bestäms av de vuxna utan inflytande, och det fungerar inte. Så om målet är studiero och elever som når målen, så kolla på vilka metoder som finns. Och jag kan bjuda in dig Axel, du får gärna komma till min skola som jag jobbar på och göra ett studiebesök. Vi jobbar med en metod där som heter Pax. Jag tror att du ändå skulle kunna tycka att det var intressant. Så du är välkommen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Hannah, och jag har tomt på talarlistan. Jag anser att motionen är färdig debatterad.
Under överläggningarna yrkar Axel Josefson, Lina Lindh, Agneta Kjaerbeck och Axel Darvik bifall till motionen. Klas Forsberg, Emmyly Bönfors, Hannah Klang och Jessica Blixt bifall till kommunstyrelsens förslag om att avslå motionen. Bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles motionen? Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering är begärd ska verkställas. Då kan vi vänta en stund tills alla är på plats.
Jag tror att alla är i sessionssalen. Det har begärts votering och det ska verkställas. Då är det ja till förslaget för kommunstyrelsen och nej till förslaget från motionären. Varsågod och rösta!
Då stoppar jag omröstningen. Med 47 röster mot 33 och en frånvarande avslås motionen.

10. Motion av Hampus Magnusson (M), Sofie Gyllenwaldt (M) och Hakan Önal (M) om senarelagd skolstart för högstadie- och gymnasieelever i Göteborg

Aslan Akbas (S)

Då går vi till ärende nummer 10. Det är en motion av Hampus Magnusson (M), Sofie Gyllenwaldt (M) och Hakan Önal (M), om senarelagd skolstart för högstadie- och gymnasieelever i Göteborg. Kommunstyrelsen föreslår att den av Hampus Magnusson, Sofie Gyllenwaldt och Hakan Önal väckta motionen anses besvarad. Här har vi talarlistan. Snälla, när ni går så gå ut lite försiktigt. Då överlämnar jag ordet till Hampus Magnusson. Varsågod Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Tack, ordförande, fullmäktige, göteborgare! Den här motionen handlar om barnens hälsa och deras möjligheter att lära. Den är också så fantastisk att vi samtidigt kan minska trängseln i kollektivtrafiken och få trafiken i stort att flyta bättre. Vi vet alla att under tonåren förskjuts dygnsrytmen biologiskt. Ungdomarna blir trötta senare på kvällen och de behöver fortfarande mycket sömn. Det kommer nog vissa av oss själva ihåg. Internationell forskning visar också att en senarelagd skolstart kan ge både bättre sömn och bättre mående. Det är mot bakgrund av detta som vi vill utreda möjligheten att förskjuta skolstarten till klockan. 9 tidigast och att tillsammans med Västtrafik som har varit på de här frågorna under många år undersöka av defekterna för både elever och trafik. Det är så fint att grundskolenämnden tillstyrker den här motionen och där yrkade både Socialdemokraterna och Vänstern bifall precis som man gjort i många andra nämnder. Men sen då när det kommer hit och det är samma personer så är det olika åsikter så man undrar vad som har hänt på vägen? Vad är det som har förändrats? Man hänvisar då till rektorers ansvar. Självklart är det viktigt med deras ansvar, men det är ju ingen enskild rektor som kan samordna hela den här forskningen eller, för den delen, trafiken i Göteborg, utan det behöver vi ta på ett större plan. Borås tittar nu på detta. De ska titta på det till 2028. Jag tycker det är lite pinsamt att inte vi kan gå före här i Göteborg. Att minska trängseln i kollektivtrafiken får fler att åka kollektivt, men att vi också får bättre skolresultat och bättre mående för eleverna.

Aslan Akbas (S)

Tack. Hampus.

Hampus Magnusson (M)

Tänk till en extra gång. Tack så mycket ordförande.

Aslan Akbas (S)

Tack. Du får gärna sätta upp dig mer om det.

Hampus Magnusson (M)

Bifall motionen, säger jag också.

Aslan Akbas (S)

Ja, antecknat. Då överlämnar jag ordet till Sofie Gyllenwaldt (M), därefter Hakan Önal (M). Varsågod Sofie.

Sofie Gyllenwaldt (M)

Tack ordförande. Herr ordförande, ledamöter och göteborgare! Hampus Magnusson sa mycket bra saker. Vi behöver som sagt göra allt vi kan för att förbättra kunskapsresultaten och ungdomars psykiska hälsa. Detta kan vara ett sätt. Vi söker ofta stora och dyra lösningar. Det här är ett förslag som förtjänar att utredas och som kan ge eleverna bättre förutsättningar att lära sig. Vi kan inte ändra hur ungdomars dygnsrytm fungerar, men vi kan ändra när skoldagen börjar. Det är rimligt att skolan anpassar sig efter eleverna och inte tvärtom. Vidare finns det stora fördelar med att minska trängseln i kollektivtrafiken. Det är därför vi vill att den här möjligheten utreds. Jag yrkar bifall till M, D och KD:s yrkande. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Sofie! Då överlämnar jag ordet till Hakan Önal. Därefter Jenny Broman. Varsågod Hakan!

Hakan Önal (M)

Tack ordförande, ledamöter, göteborgare. För mig handlar politik om att våga förändra samhället till det bättre genom att lyssna på forskningen, på unga och på verkligheten omkring oss. Varje morgon möter Göteborg samma problem. Överfulla bussar, trånga hållplatser, förseningar och stress. Samtidigt får. Många unga får lite

sömn, mår sämre och förväntas prestera på topp i skolan. Forskningen i underlagen visar att en senare skolstart kan ge ungdomar mer sömn, bättre koncentration, mindre stress och bättre skolresultat. Grundskolenämnden delar bedömningen och tillstyrker motionen. Även stadsbyggnadsnämnden och stadsmiljönämnden ser skäl till att utreda frågan vidare. Stadsmiljöförvaltningens analys visar dessutom att en senare skolstart kan minska belastningen i morgontrafiken, förbättra punktligheten och effektivisera användningen av trafikresurser. Detta handlar alltså både om elevhälsa och en smartare och mer hållbar Göteborg. När ungdomars hälsa står på spel, skolresultaten kan förbättras och kollektivtrafiken kan avlastas är det ett minst. Det sista vi kan göra är att utreda frågan. Jag yrkar bifall till motionen.

Aslan Akbas (S)

Tack Hakan. Då överlämnar jag ordet till Jenny Broman. Därefter Kalle Bäck. Varsågod Jenny!

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet. Vi vet att många ungdomar sover för lite. Sömn är otroligt viktigt för måendet, konstellationen och möjligheten att klara skolan. Därför är det absolut angeläget att diskutera sådana här frågor. Bland annat. Men vi tycker inte riktigt att den här motionens väg är rätt väg. Senare start kan vara bra för vissa elever, men om skoldagen också slutar senare, vilket ju blir effekten, påverkas också fritidsaktiviteter, återhämtning på eftermiddagen och hela familjers vardag. För vissa ungdomar, bland annat elever med NPF, alltså neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, krävs det väldigt mycket stöd för att komma i väg till skolan. Föräldrar behöver ofta vara väldig hands on och faktiskt hjälpa de här barnen hela vägen till skolan. Då pratar jag om både högstadieelever och gymnasieelever. En senare start kan bli svår att förena med föräldrarnas arbetstider. Familjer har ju olika förutsättningar och samma starttid passar inte alla. Det är svårt att få ihop. Skolorna behöver också få ihop undervisningstiden, personal och lokala att fungera tillsammans. Det bör såklart finnas utrymme att anpassa starttider efter lokala förutsättningar och elevernas behov. Det kan rektorerna redan nu idag göra. Exempelvis görs det på många gymnasier redan idag. Men en sak som jag tycker är lite märklig är att det inte är skoleleverna som ska behöva ta ansvar för kollektivtrafiken. Därför yrkar vi avslag.

Aslan Akbas (S)

Tack Jenny! Då överlämnar jag ordet till Kalle Bäck (KD), därefter Viktoria Tryggvadottir Rolka. Varsågod Kalle!

Kalle Bäck (KD)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag ber att få tacka för en bra motion inledningsvis. Jag kommer nu i all ödmjukhet att citera ett av mina egna anföranden från 2018. Vi har ett ansvar att skapa bästa möjliga förutsättningar för alla elever i Göteborgs skolor att nå målen. Och även små förändringar kan bidra till att höja resultaten. Forskning som säger att det här med schemaläggning och senare skolstart vore en bra idé finns det gott om. En studie från USA som omfattar 9 000 elever visar på ökade resultat och ökad närvaro bland annat. Så ta chansen att skapa än bättre förutsättningar för lärande när vi nu har den. Där var det slut på citat. Du funderade själv i det här ämnet, och det är bakgrunden till det anförande jag citerade. Det har kommit mer evidens sedan dess, kan jag säga, på att det är klokt med senare skolstart i de här åldrarna som vi pratar om, högstadie- och gymnasiefrämst. Jag välkomnar att Moderaterna är inne på samma linje nu och yrkar bifall till M, D och KD och avslag på kommunstyrelsens förslag till beslut. Tack för ordet!

Aslan Akbas (S)

Tack, Kalle! Och för detta har Hampus Magnusson begärt en replik. Varsågod Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Tack så mycket! Jo, mycket bra Kalle! Jag vill också lyfta fram här, fick reda på när vi hade lagt den här då, att det kom även från tidigare kommunalrådet Agneta Granberg som var mångårigt kommunalråd här. Hon hade också tydligen lagt ett liknande förslag 2005, för dryga 20 år sedan. Så det här är ju en idé som jag känner har mognat nu och vi är verkligen redo för den. Jag till och med pratade med kommunalrådet, ärbara Johan Nyhus hur vi skulle lösa trafiksituationen. Det är inte så att barnen ska ta smällen för detta, utan jag vet ju själv hur det

är när man sitter på bussen. Det är fullt med ungar, det är fullt med vuxna och det är fullt med ungdomar. Om man kan sprida ut det enkelt och de dessutom får sova lite goare. Sedan finns det ju självklart undantag och det får man vara öppen för. Det är sådant som ska utredas och detta med träning och alltihopa. Men jag vet att det finns många kloka socialdemokrater som gillar den här idén, som vill få ordning på både skolresultaten och på trafiken. Det gläder mig, men det är tråkigt att ni inte har kommit riktigt hela vägen fram. Lyssna på era kloka nämndledamöter. En av dem sitter ju här, Vicky.

Aslan Akbas (S)

Tack Hampus! Då går vi tillbaka till talarlistan. Vi börjar med Viktoria Tryggvadottir Rolka. Därefter är Hans Arby. Varsågod Viktoria!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket ordförande och tack motionärerna. Ja, Hampus, du vet att jag också är morgontrött. Jag tycker att det här är en sällsynt bra motion på jättemånga sätt. Men framför allt har jag tonåringar hemma och jag märker att det är svårt att komma till ro på kvällen. Det är jobbigt som sjutton att gå upp. Jag tror absolut att det finns fördelar. De dagar de har naturliga sovmorgnar är det mycket lättare att komma i väg utan tjafs. Jag ser absolut på ett personligt plan att det finns fördelar med det. Men jag vet också att det finns forskning som stödjer hälsoeffekterna. Mot den bakgrunden ser jag inte riktigt varför vi behöver utreda. Vi har ju liksom Borås som följe forskar på det här som du påpekade och det ska bli spännande att se vad de kommer fram till. Får vi så närliggande belägg på att det faktiskt verkligen ger effekt så är det ju jättepositivt. Men problemet är till syvende och sist, eller problemet, fördelen, kalla det vad man vill. Jag brukar vara en förespråkare för att vi inte ska lägga oss i så mycket som politiker. Men det är ju att varje rektor har ett lagstadgat uppdrag att resurssättas 17 kurser planer på högstadiet med behörig personal. Man ska se till att det finns särskilt stöd. Man ska se till att det finns specialsalar, slöjd, idrott. Det finns alla möjliga ämnen som ska rymmas under en dag. Det hade varit lite fräckt av oss att gå in och bestämma vilken tid de ska börja för att få ihop sin personalgrupp, för att få ihop hela skoldagen. Men att däremot visa att vi som stad är positiva till det, att vi uppmuntrar till det. Så det tror jag vi kan absolut göra slag i och hitta vägar framåt för. Jag ser inte att det finns ett stort motstånd mot själva ingången och intentionen i motionen. Utan det är väl mer att jag inte ser varför vi ska ta reda på saker vi redan vet är bra. Så tack så mycket återigen för motionen, så får vi se hur vi arbetar framåt vidare med den. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Tack Viktoria! Då överlämnar jag ordet till Hans Arby (C), därefter Jessica.

Hans Arby (C)

Tack ordförande, ledamöter, åhörare. Jag yrkar bifall till Centerpartiets yrkande om att anse motionen vara besvarad. Idén är ju i grunden bra, inte minst för att minska trängseln i kollektivtrafiken. Men som många påpekar så är det inte så enkelt att genomföra. Och frågan är om en generell senareläggning av skolstarten är rätt sätt. Ett skäl är att förutsättningarna kan skilja väldigt mellan skolorna, inte minst på gymnasienivån. Det finns många olika program och inte minst de praktiska som gör att det blir väldigt stora organisatoriska, schematekniska utmaningar. Och när vi tittar på gymnasienivån så är det också så att då skulle det bara omfatta den hälften av gymnasieelever som inte valt att gå på ett fristående gymnasium. En generell senareläggning av skolstart är alltså genomförbar och i väntan på resultat från de svenska studierna så finns det inget vetenskapligt Det är positiva effekter för eleverna. Men framför allt tycker jag att skolstarten är något som rektorer kan besluta om redan idag baserat på deras lokala förutsättningar. Det är nog också hos rektorerna som schemabesluten ska ligga. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Hans! På detta har Hampus Magnusson begärt en replik. Varsågod Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Ja, det nämns att det inte finns någon forskning, och det finns ju gott om forskning. I Kalifornien jobbar man redan efter detta. Det är ju en av topp fem största ekonomierna i världen. Det finns i Asien. Så det finns ju

forskning på detta och anledningen till att detta måste samordnas är ju för att Västtrafik ska in här också och samordna med bussar för att optimera tider så att vi verkligen får trafiken att flyta. Det är så att det ska vara klockan nio eller kvart över nio eller halv tio. Det är de här frågorna precis som får utredas. Det är klart att hälften av alla Göteborgs skolelever, vi kan inte styra över de fria. Det är klart att det skulle ge en enorm effekt och jag kan ju lova dig att det ger oftast så blir det ofta så att göra kommunen en grej, då följer de andra efter. Det är ungefär som när vi inför 30 timmar, då trillar de andra efter. Det oroar jag mig inte för så mycket. Men jag tycker att det är lite märkligt att man inte ens kan tänka sig att titta. Titta på de här frågorna noga. Du brukar ju vara lite ingenjörsmässig och professionell Hans, så why not?

Aslan Akbas (S)

Tack Hampus och då överlämnar jag ordet till Hans för en kontrareplik. Varsågod Hans!

Hans Arby (C)

Tack! När vi pratar om forskningen så där, det är viktigt att man tittar på det i en svensk kontext. Man kan inte bara säga att det funkar i Kalifornien och koppling vad du där har för vanor och hur Möjliga grejer. Så jag tror det är bra om vi får titta på hur faktiskt effekterna på eleverna i en svensk kontext innan man går in i det här. Sen är det inte. Alltså Västsverige, jag håller med dig. Det här vet jag att man tittade på inför västsvenska paketet och alla byggprojekt. Kan vi göra någonting här för att sprida ut det mer? Egentligen så säger jag så är ju idén väldigt bra. Om man kunde få sprida ut det. Sen finns det risk att få peaken på eftermiddagen i stället. Men när man tittar. Titta på de svar man hittar på utmaningar som det blir för rektorerna och skolan att få ihop det här. Idén är inte så lättgenomförbar, även om idén i sig för kollektivtrafiken är bra. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Hans! Då är vi tillbaka i talarlistan. Vi börjar med Jessica Blixt (D). Därefter är det Bosse Parbring. Varsågod Jessica!

Jessica Blixt (D)

Tack så jättemycket! Jag vill börja med att yrka bifall till motionen. Jag tycker det här är en jättebra och viktig motion. Det är verkligen viktigt tycker jag att vi är tydliga med att motionen pekar på att det här ska utredas, att man ska titta på de organisatoriska, de ekonomiska, de praktiska konsekvenserna. Det är ingenstans som man säger att man ska köra. Över rektorer eller bortse från elevernas fritidsaktiviteter eller elitidrott eller schematekniska utmaningar, utan det är precis detta som ska utredas innan något som helst beslut ska fattas. Det är också viktigt att vi lyfter att grundskolenämnden tillstyrkte motionen. Stadsmiljönämnden tillstyrkte motionen och stadsbyggnadsnämnden tillstyrkte också motionen. Det visar ju att det finns tydliga skäl att gå vidare och utreda och ta reda på ännu mer. Demokraterna menar att Göteborg måste våga pröva nya lösningar när det gäller både elevhälsa och kollektivtrafik. Så att utreda, det är inte farligt. Det är ansvarsfullt. Så bifall till motionen!

Aslan Akbas (S)

Tack Jessica! Då överlämnar jag ordet till Bosse Parbring. Därefter Kristina Bergman Alme. Varsågod Bosse!

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande och fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag att anse motionen vara besvarad. Jag vill tacka för motionen. Jag instämmer i andemeningen i den som är väldigt bra. Man behöver ju inte vara tonåring för att fungera dåligt på tidiga morgnar. Men den är ju särskilt viktig självklart för de som det berörs då, skoleleverna. Det finns ju förstås mycket som talar för det motionen föreslår, men det finns ju också en del baksidor med detta som jag tycker att ungdomsfullmäktiges remissvar. Sammanfattat så träffande att gärna börja senare om det bara inte betyder att vi också måste sluta senare. Men vi tycker ju då från vår sida att det är rektorer som bestämmer schemaläggningen och att det är ingenting som hindrar att de ändrar i den schemaläggningen och därför så vill vi att den är besvarad. Det här är ju kommunfullmäktige mandatperiodens sista sammanträde. Jag vill passa på att tacka eftersom jag inte kommer fortsätta. Vill tacka för de åtta år som jag har varit med här. Har varit oerhört stimulerande och viktigt. Vill tacka

den rödgröna gruppen, men kanske allra mest oppositionen, för ni har en väldigt viktig roll att vara kritiska och se till att vi som styr inte slappnar av och lutar oss tillbaka. Så tack för de här åtta åren.

Aslan Akbas (S)

Tack Bosse! Då lämnar jag ordet. Till Kristina Bergman Alme som är sist i talarlistan. Varsågod Kristina!

Kristina Bergman Alme (L)

Tack, herr ordförande! Egentligen skulle Pär Gustafsson (L) stå här i dag och hålla detta anförande, men han är fast i riksdagen i lite förhandlingar. Då får jag stå här i stället. Pär är vice ordförande i Utbildningsnämnden. Jag får då stå här som politiker för L men också som mångårig rektor inom gymnasieskolan. Men jag börjar med de aspekter som L lyfter fram i sitt yttrande. Det finns forskning som pekar på svårigheterna för tonåringar att komma upp. Men det finns också mycket forskning som pekar på att när tonåringar väl har fått smak på att sova lite längre löser det inte problemet. Man pushar det lite framåt. Sedan är det detta med att många tonåringar har fritidsverksamheter. Det här kommer att vara betydligt svårare på gymnasienivå, låt mig säga. Det är skillnad på grundskola och gymnasium att försöka vända på någonting när man också måste få med alla fotbollsträningar och alla de aspekterna i det hela. Sedan har vi det där med andra kommuner. Det är inte så att andra kommuner automatiskt bara kommer att följa med. En sådan enkel detalj som att vi i dag på vissa skolor har språkutbildningar sent på eftermiddagen in på kvällen gör att skolorna måste betala extra ur sin egen budget för att de ungarna ska kunna komma hem på kvällen. Det här är en GR-grej, och det är därför som det är en skillnad mellan oss och Borås. I Borås har man för det första mycket färre friskolor. För det andra har man ett upptagningsområde som i princip består av Borås och en närliggande kommun. Vi har inte bara GR, vi har väldigt mycket mer. Skolledarna i Göteborg på utbildningsförvaltningsnivå har tyckt att det är snällt. Låt oss bestämma i denna fråga. Det här är komplext. Vi kan försöka att ändra vissa saker, men det går inte att ändra det helt. Avslag på motionen!

Aslan Akbas (S)

Tack, Kristina! Det är tomt på talarlistan. Under överläggningen yrkar Jenny Broman, Hans Arby och Bosse Parbring bifall till kommunstyrelsens förslag och yrkande från C den 25 maj 2026. Hampus Magnusson, Kalle Bäck och Jessica Blixt (D) att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från M, D och KD i kommunstyrelsen. Kristina Bergman Alme att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från L i kommunstyrelsen. Jag ställer proposition på dessa yrkanden. Godkänns denna propositionsordning?
Bifalles kommunstyrelsens förslag? Ja. Bifalles förslaget från Hampus Magnusson med flera? Ja. Bifalles förslaget från Kristina Bergman Alme?
Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering är begärd och ska verkställas.
Då måste vi ställa frågan först. Kommunstyrelsens förslag är huvudförslag. För att anta ett motförslag ställer jag frågan. Antas motförslag från Hampus Magnusson med flera som motförslag? Antas förslaget från Kristina Bergman Alme som motförslag? Jag anser att Hampus Magnussons förslag med flera är motförslag till kommunstyrelsens förslag.
Och det är begärt votering och jag ska sätta i gång. Jag tror de flesta är i sessionssalen. Då är det förslag till ja till kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Hampus Magnusson med flera. Korrekt uppfattat? Då startar jag. Varsågod och rösta.
Då stoppar jag omröstningen och med 39 till kommunstyrelsens förslag mot 24 till förslaget från Hampus Magnusson, 11 avstår och 2 frånvarande så bifalles kommunstyrelsens förslag.

11. Motion av Mariah ben Salem Dynehäll (L) och Eva Flyborg (L) om avgifter för gårdsförsäljning

Aslan Akbas (S)

Då går vi över till ärende nummer 11, och det är motion av Mariah ben Salem Dynehäll (L) och Eva Flyborg (L) om avgifter för gårdsförsäljning. Kommunstyrelsen föreslår att den av Mariah ben Salem Dynehäll och Eva Flyborg väckta motionen anses besvarad med hänvisning till Miljö och klimatnämndens yttrande. Här har vi en talarlista, och vi börjar med Eva Flyborg först. Därefter Kalle Bäck (KD). Varsågod, Eva!

Eva Flyborg (L)

Tack så mycket herr ordförande. Jag ska börja med att påstå någonting alldeles oerhört här. Jag påstår att samtliga 81 ledamöter här älskar Göteborg. Det var riskfritt att påstå. Jag tror också att vi alla ser vädret ute. Just nu är det ungefär 8 grader varmt. Det är väldigt fuktigt, småregnigt och halv storm. Men vi älskar Göteborg ändå. Men tänk vad skönt det hade kunnat vara att ta en liten bussresa eller en tågresa eller till och med bil eller flyg eller något annat åka ner till Europa. Det är väl ungefär 25 grader där nere nu. Det är en stor skillnad. Vi åker till en liten vinodling och så smakar vi på några viner och tänkte det var himla gott detta. Jag köper två flaskor med mig hem. Ja, det gör vi. Och till och med Karin Pleijel är med på detta. Hon köper två flaskor och Magnusson också. Härligt! Härliga tider. Ja, i Sverige har vi inte fått göra detta för det är få men nu får vi det. Den här regeringen, Tidöregeringen, har ju ändå beslutat att det ska vi få lov att göra. Jättebra! Och Jonas Attenius (S) har varit ute hela valrörelsen och sagt att det ska bli goare, gladare, skönare, häftigare, goare och bättre. Till och med Centern och Emmyly vill ha rejv överallt och sådant. Jättegott ska vi ha det i Göteborg. Toppen! Men då slår vi alla de små mikrobyråerna. Grina i huvudet och säger, ja men ansöka kan ni göra, men det blir väl en 20–25 000 någonting per bryggeri. Hur många mikrobryggerier klarar det tror ni? Ja, det var två som ansökte. En har dragit tillbaka det för att det blev för dyrt och det var alldeles för krångligt. Vem har råd med allt detta? Det är klart att vi måste sänka avgifterna. Det fattar ju alla. Om vi nu inte lyckas förmå er att rösta igenom detta, S, V, MP och tyvärr också C, så får ni göra det sen i så fall. Bifall till vår motion L, M, D och KD har jag i alla fall förstått.

Aslan Akbas (S)

Tack! Tack Eva! Då är det Kalle Bäck (KD), därefter Sarah Ullmark. Varsågod Kalle!

Kalle Bäck (KD)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare. Får även här börja med att tacka för en bra motion för att den här reformen med gårdsförsäljning, det är ju en efterlängtad reform som skapar möjligheter för småskaliga producenter och förstärker och stärker besöksnäringen och bidrar till ett mer levande lokalt näringsliv. Men då måste också Göteborgs stad vara en möjliggörare och inte en tröskel för alla de här små företagen. Som Eva var inne på här är det alldeles för dyrt att göra sådana här ansökningar, och tillsynsavgiften är också hög. En del avstår av den anledningen, och så ska vi naturligtvis inte ha det. Därför har den här motionen lagts fram, antar jag. För Kristdemokraterna. Så är det viktigt att kommunen inte bara ser de här små företagen som en intäktskälla, utan avgifterna ska vara rimliga och proportionerliga och begripliga. Det innebär inte att vi avskaffar kontrollen på något sätt, utan det innebär att vi sänker tröskeln för seriösa företagare som vill investera, skapa attraktiva besöksmål och bidra till Göteborgs stadsutveckling ytterst. Göteborg behöver mindre krångel och bättre villkor för de som vågar starta och utveckla företag. Därför yrkar jag bifall till vårt gemensamma yrkande och avslag på kommunstyrelsens och Centerpartiets yrkande. Tack för ordet och skål!

Aslan Akbas (S)

Tack Kalle! Då överlämnar jag ordet till Sarah Ullmark. Därefter Emma Altenhammar (SD). Varsågod Sara!

Sarah Ullmark (M)

Tack för ordet ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag fortsätter att banka på samma trumma som de tidigare talarna här uppe. Vi har lite samma syn på det här, tro det eller ej. Jag och några kolleger från Moderaterna var ute och träffade ett antal av de här bryggerierna som vi har här i Göteborg inför att den här reformen skulle införas. En av deras första frågor var okej, men det här låter jätteintressant, men vad kommer det att kosta? Då sa vi. Vi sade att snacket på stan var att det kommer att kosta 12 000 att ansöka. Då tappade de hakan och sade att de skulle betala det när de redan har blivit prövade som lämpliga för tillstånd i staden. Jajamän, det spelar ingen roll om du ska börja från noll eller om du redan har ordning på allt. Det ska ändå kosta 12 000. Och glöm inte 8 000 i tillsyn därtill! Då sade de att med detta är det ingen som kommer att vilja göra något nu. Vi får ju inte rätta. Nej, det kan man ju förstå. En anledning till att det inte ser bättre ut i Göteborg är att de villkor vi har satt upp är ett hinder för de som vill bedriva den här typen av verksamhet. Ytterst drabbar det vårt näringsliv och göteborgarna. Vår stad blir lite tråkigare och lite mindre full av goa småföretagare som kan göra någonting riktigt bra. Bifall till MD, L och KD och avslag på övriga. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Sara! Då överlämnar jag ordet till Emma Altenhammar (SD). Därefter Emmyly Bönfors. Varsågod Emma!

Emma Altenhammar (SD)

Tack för ordet! Jag vill börja med att yrka på Sverigedemokraternas yrkande i kommunstyrelsen och i andra hand på yrkandet från L, M, D och KD. Jag minns att för länge sedan när jag började gräva lite i det här med gårdsförsäljning, alltså i början av mitt politiska engagemang, så satt jag faktiskt och såg att det var socialdemokratisk politik. Ni har alltså drivit det jättelänge. Att ni vill möjliggöra för gårdsförsäljning. Men ni fick aldrig riktigt det att funka och lade aldrig riktigt förslaget på bordet. Men det gjorde den här regeringen. Men grejen är den att vi fortfarande har socialdemokrater här och en rödgrön sida som sitter och sätter käppar i hjulet för det här. Det blir lite tråkigt när vi ska fortsätta att agera myndighet när vi som stad egentligen borde vara möjliggörare för våra verksamheter. Att ha så här höga avgifter är väldigt tråkigt. Att vara passiv i frågan och kalla det besvarat tycker jag också är tråkigt. Så jag tycker vi ska ha det lite roligare. Därmed tycker jag att vi ska se till att göra de här ändringarna så att fler kan ansöka om att ha lite gårdsförsäljning så vi får en lite roligare stad. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Emma! Då överlämnar jag ordet till Emmyly Bönfors. Därefter Eva Ternegren som är sist i talarlistan. Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Det här är ett bra exempel på när en motion tar väldigt lång tid. Vi har också diskuterat frågorna om gårdsförsäljning i tidigare ärenden, bland annat taxan för tillsyn och så inom Miljö och klimatnämndens verksamhet. I grunden tycker vi i Centerpartiet såklart att gårdsförsäljning är en jättebra grej. Vi har drivit den både nationellt och lokalt, att påskynda handläggningen till exempel av tillstånd för gårdsförsäljning. Vi delar också bilden att avgifterna för nya ansökningar för att tillåta gårdsförsäljning är för höga. Inte minst när det gäller de som redan idag har ett stadigvarande tillstånd för alkoholservering. Vilket vi också yrkade i taxan när det var uppe. Med det kommer vi yrka på att den här motionen ska anses besvarad idag. Vi tror att man kan hantera den här frågan i taxan. Vi tror dock inte att just tillsyn 0 kronor är rätt väg att gå, för det finns andra verksamheter som man behöver beakta också i så fall. Så i grunden ska ju en taxa vara självfinansierande, men vi behöver också se till att få en effektivare handläggning till exempel. Så det finns flera frågor i den här saken. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly! Då lämnar jag ordet till Eva Ternegren (MP), som är sist i talarlistan. Varsågod Eva!

Eva Ternegren (MP)

Även jag är positiv till de här initiativen med mikrobryggerier och andra som vill ägna sig åt gårdsförsäljning. Det finns ju många sätt man kan som privatperson uppmuntra detta. Det har ju bara kommit in två ansökningar och en del tolkar det som att det beror på att det är för höga avgifter. Jag tror att det kanske kan spegla att det inte finns jättestort intresse av det och även om det skulle bero på att det är de nivåerna det är, så tycker jag ändå inte att rätt väg att gå är att subventionera som det ju faktiskt i verkligheten blir. Eftersom det kostar mer att hantera de här ansökningarna och det blir också orättvist mot andra företagare. Då yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Aslan Akbas (S)

Tack Eva! Då lämnar jag ordet till andra Eva. Eva Flyborg som är sist i talarlistan. Varsågod Eva!

Eva Flyborg (L)

Tack så mycket herr ordförande! Jag får tacka för en trevlig debatt ändå. Jag tackar för det enorma stödet som jag egentligen uppfattar i hela kommunfullmäktige att vi ska sänka de här avgifterna. Det här är ju inte klokt egentligen. Nu har svårt med de exakta siffrorna Jonas och Co och Karin så kan ni väl komma tillbaka med en egen motion eller ett annat förslag så ska vi se till att stödja det så vi får igenom det. För det väsentliga här är ju att vi stöttar besöksnäringen, att vi gör ett roligare, gladare, skönare Göteborg. Det tror jag vi alla tjänar på. Och om man bara skulle tillägga en annan sak. För det första så är det ju inte bara 12 000 som det kostar utan det är också nästan 8000 för kontanter kontroll och sen 1600 per anställd och tillfälle som man ska ha en utbildning som det handlar någonstans mellan 20–25 000 beroende på hur man räknar. Det är för mycket. Det fattar vi allihop här inne. Och dessutom att behöva ha en seminarieverksamhet för att få köpa en flaska vin. Det är väl bara i Sverige. Nu får vi ta och ge oss. Jag säger som Kalle. Skål!

Aslan Akbas (S)

Tack Eva, och på detta har Emmyly Bönfors begärt en replik. Varsågod Emmyly.

Emmyly Bönfors (C)

Tack. Som vän av ordning vill jag ändå bara påpeka att det här med seminarieverksamhet för att få köpa en flaska vin är initierat av regeringen, inte minst av Jakob Forssmed i Kristdemokraterna. Så det är ju ändå någonting som Tidöpartierna har villkorat gårdsförsäljningen med, där vi kunde gått lite friare och roligare väg. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly! Då har jag tomt på talarlistan. Under överläggningen yrkar Emmyly Bönfors och Eva Ternegren bifall till kommunstyrelsens förslag och yrkande från C den 26 maj 2026. Eva Flyborg, Kalle Bäck, Sarah Ullmark att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från L, M, D och KD i kommunstyrelsen. Emma Altenhammar (SD) i första hand att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från SD i kommunstyrelsen och i andra hand L, M, D och KD i kommunstyrelsen. Jag ställer proposition på dessa yrkanden.
Godkänns denna propositionsordning? Bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget från Eva Flyborg med flera? Bifalles förslaget från Emma Altenhammar? Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering är begärd och ska verkställas.
Då är det kommunstyrelsens förslag. Ja-proposition i huvudvoteringen. För att anta motförslag ställer jag proposition på de två återstående yrkandena. Antas förslaget från Eva Flyborg med flera som motförslag? Antas förslaget från Emma Altenhammar som motförslag? Jag finner att förslaget från Eva Flyborg med flera antas som motförslag.
Då ska vi se om alla har inte kommit, så vi väntar lite grann. Det har begärts votering och det är ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Eva Flyborg med flera. Korrekt uppfattat. Varsågod och rösta!
Då stoppar jag omröstningen. Och med 42 röster mot 38 och en frånvarande bifalles kommunstyrelsens förslag.

12. Motion av Rasmus Ragnarsson (SD), Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om att informera om konsekvenserna av allvarlig brottslighet

Aslan Akbas (S)

Då är vi på ärende nummer 12. Då får vi vänta lite grann, Rasmus. Jag ska bara läsa motiveringen. Motion av Rasmus Ragnarsson (SD), Agneta Kjaerbeck (SD), och Jörgen Fogelklou, SD, om att informera om konsekvenserna av allvarlig brottslighet. Kommunstyrelsen föreslår att den av Rasmus Ragnarsson (SD), Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou väckta motionen avslås. Här har vi en talarlista. Vi börjar med motionären Rasmus Ragnarsson (SD) först och därefter Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod Rasmus.

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack herr ordförande! Jag vill börja med att yrka på att motionen ska anses besvarad. Jag tror att det är en fråga som vi kommer att behöva återvända till. Jag tycker att det här underlaget, i alla fall som har presenterats från förvaltningen i deras beredning, åtminstone ger väldigt gott underlag till kommande motioner i det här ämnet. För otrygghet i vår stad. Det tror jag att vi kommer att behöva jobba väldigt mycket mer med under den kommande mandatperioden. Lyckligtvis har väldigt mycket av regeringens politik på området börjat ge effekt även i Göteborg. Vi ser till exempel att dödsskjutningarna har minskat väldigt kraftigt, inte bara i hela landet utan även i Göteborg. Hur vi kan förbättra stadens trygghetsarbete och brottsförebyggande arbete är någonting som vi helt enkelt får återkomma till från vår sida. Tack så mycket!

Aslan Akbas (S)

Tack Rasmus! Då överlämnar jag ordet till Agneta Kjaerbeck (SD). Därefter är Alfred Ekman (S). Varsågod Agneta!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet! När man läser remissvaren känns det lite tossigt. Förvaltningarna säger att kunskap om konsekvenserna av kriminalitet är viktig. De säger också att barn och unga i riskzonen måste nås tidigt. Ändå landar man i att avslå motionen för att det redan pågår ett arbete. Men det är egentligen precis därför som vi väcker den här motionen. Vi säger inte att Göteborg ska kasta bort det som fungerar, utan vi säger att vi ska säkerställa omkring. Kunskapen och konsekvenserna måste nå de unga som står på tröskeln till kriminalitet. Det finns ganska rejäla medgivanden i handlingarna. Socialnämnden Nordost beskriver att polisen och SSPF redan använder gängsnacket i möten med vårdnadshavare, alltså riktad information om kriminalitetens konsekvenser. Frågan är inte om vi ska informera utan mer om vi ska göra det med. Mer systematiskt, mer träffsäkert och mer konsekvent över hela Göteborg. Vår motion är inte skrämselpropaganda, utan det handlar om att barn och unga ska få veta vad kriminaliteten faktiskt innebär för dem själva, för deras familjer och för deras framtid. Vi kanske inte skulle nöja oss med att bara säga att det här gör vi redan. När gängkriminella rekryterar allt yngre behöver. Kommunen verkligen vara tydlig och närvarande när det går ned i åldrarna så här mycket? Vi yrkar på att motionen är besvarad. Vi kan såklart inte ensamma stoppa kriminaliteten, men att strunta i att informera om konsekvenserna av att ge sig in i kriminella kretsar är inte ett gott alternativ i alla fall. Tack för ordet!

Aslan Akbas (S)

Jag lämnar ordet till Alfred Ekman. Därefter Nina Miskovsky. Varsågod Alfred!

Alfred Ekman (S)

Tack för ordet ordförande, fullmäktige, göteborgare. Det gläder mig att Sverigedemokraterna drar tillbaka den här motionen. I förslaget står det att man ska bedriva en löpande informationskampanj. Det går inte att tolka på något annat sätt än att man vill prioritera pengar bort från det faktiska brottsförebyggande arbetet där det finns vuxna som träffar de här ungdomarna, söker upp dem och sätter in insatser för att förebygga men också hjälpa dem ifrån kriminalitet och att man i stället då ska lägga de resurserna på marknadsföring bekostad av våra skattepengar. Så det gläder mig att ni har dragit tillbaka det förslaget och jag tycker ändå att man misstänker ju ändå att ni har lagt det förslaget för att återigen framhäva nationell politik i den här församlingen. Det tycker jag är beklagligt men jag ser fram emot om ni kommer med en ny motion där vi faktiskt kan diskutera effektivt kommunalt brottsförebyggande arbete. Rekryteringen av unga sker oftast över lång tid. Det börjar med mindre uppdrag och övergår gradvis till kriminalitet. När den unge väl är för insyltad i nätverket kan skulder, hot eller annan utpressning göra det svårt att ta sig ur. Samtidigt lever många unga med riskfaktorer som fattigdom, våld i hemmet eller misslyckande i skolan. Utifrån dessa insikter har vårt styre gjort historiskt stora satsningar, mer än något annat styre här i Göteborg, på att bygga ut det brottsförebyggande arbetet. Men det finns såklart mycket kvar att göra. Men det här är inte en av de saker som vi bedömer behövs. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen. Tack för ordet!

Aslan Akbas (S)

Tack Alfred! Då överlämnar jag ordet till Nina Miskovsky. Därefter Jonas Nilsson (V). Varsågod Nina!

Nina Miskovsky (M)

Tack, ordförande, ledamöter och göteborgare! Jag håller med om att det är viktigt att information om vilka konsekvenser brottslighet kan ha för barn och unga ska vara aktuell och uppdaterad enligt den senaste lagstiftningen. Det är också viktigt att unga får till sig rätt information vid rätt tid. Där finns mer att önska av både staden och polisen. Ett exempel är när polisen i samverkan med skola och samhälle. Socialtjänsten genomförde det så kallade gängsnacket under 2024 med riktade insatser mot årskurs 6 gällande att förebygga gängrekrytering. Men jag hade egentligen kunnat säga spontant redan då att det här var alldeles för sent. Det som hände var att man efter genomförd insats insåg att de unga redan visste allt. Insatserna måste in mycket tidigare. Det hade man kunnat förutse om man hade pratat med några sjätteklassare innan det här genomfördes och sparat skattemedel till mer rätt riktade insatser. Nu besöker man i stället fjärdeklassare, vilket är bättre. Men även det kan vara för sent för att vara förebyggande arbete på riktigt. Barnen måste ju få kunskapen innan de utsätts för gängrekryteringsförsök till exempel, vilket min son gjorde. Jag tror att han gick i årskurs 2 eller någonting sådant. Det är väldigt viktigt att insatserna kommer in vid rätt tidpunkt. Det finns pågående arbete inom grundskola, socialtjänst och fritidsverksamhet. Det är bra, men det är också viktigt att man bygger på evidensbaserade metoder som fungerar i en svensk kontext och för rätt åldersgrupp. Nu är rekryteringen mycket på nätet. Då kan vilket barn som helst som helst nås. Därför är det viktigt att det förebyggande arbetet når alla barn. Där vill jag yrka bifall till yrkandet från M, D, L och KD, det som är besvarande. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Nina! Då är det Jonas Nilsson (V) som är sist i talarlistan. Varsågod Jonas!

Jonas Nilsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige och åhörare! Samtliga remissinstanser föreslår att. I socialutskottets betänkande står det att motionen avstyrks, i huvudsak med hänvisning till redan pågående arbete och förvaltningarnas riktade insatser mot berörda målgrupper. Socialnämnden i Hisingen lyfter också risken för förtroendeskada om det bidrar till att Socialstyrelsen uppfattas som repressiv snarare än stödjande, vilket kan minska benägenheten att söka och ta emot stöd. Socialstyrelsen avråder från att använda konsekvensprogram med syfte att avskräcka kriminalitet då det kan ha motsatt effekt och i stället öka kriminalitet. Motionärerna säger i sitt yrkande att informationskampanjen ska komplettera och förstärka det anpassade individer arbetet som redan finns. Men att det inte ska vara ett konsekvensprogram av den typen som remissinstanserna lyfter i sina svar. Men just att informera brett kring konsekvenserna av brottslighet är den centrala delen i konsekvensprogrammet av den här typen. Så frågan blir då vad motionärerna egentligen vill ha? De berörda förvaltningarna verkar inte ha förstått det i alla fall. Bifall till kommunstyrelsen.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas! Då har jag tomt på talarlistan.
Under överläggningen yrkar Rasmus Ragnarsson, Nina Miskovsky, att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från M, D, L och KD i kommunstyrelsen om att anse motionen besvarad. Alfred Ekman och Jonas Nilsson (V) bifaller kommunstyrelsens förslag.
Bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget från Rasmus Ragnarsson (SD) med flera? Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits.

13. Motion av Axel Darvik (L) om att göra Andra Långgatan till en gågata året om

Aslan Akbas (S)

Då går vi över till ärende nummer 13 och det är motion av Axel Darvik om att göra Andra Långgatan till en gågata året om. Kommunstyrelsen föreslår att den av Axel Darvik väckta motionen anses besvarad. Här har vi en talarlista och vi börjar med Axel Darvik. Varsågod Axel!

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Jag ska börja med att yrka bifall till yrkandet från M, L, KD, D var det väl, i kommunstyrelsen. Det här är ju ett område som verkligen sätter Göteborg på kartan. Tidningen The Guardian skrev redan för sex år sedan att området runt Järntorget och Långgatorna är en av de tio coolaste platserna i Europa. Det ska vi naturligtvis vara stolta över. Men man kan ju inte nöja sig med det. Man vill ju vara nummer ett. Man kan inte heller ta gamla segrar för givna, utan det är viktigt att fortsätta att utveckla ett område med tiden. Förslaget om att göra Andra Långgatan till en gånggata eller gåfartsgata året runt är en möjlighet för området att ta nästa steg. Det har varit väldigt efterfrågat av näringsidkare i området som vill vara med och utveckla den här platsen. Tredje Långgatan har också blivit en succé. Nu har vi prövat detta i fem år, är det väl i alla fall, och att ha det som sommargågata. Då är det dags att också ta nästa steg. Nu vet jag inte hur mycket tid jag har kvar, Aslan. Jag pratar på ett tag till. Tack, det var väldigt snällt ordförande. Jag ska inte använda all den tiden. Jag vill bara säga att egentligen tror jag inte att vi är så jätteoense om detta. Men ni får gärna förklara lite grann. Det blir lite grann en märklig byråkratisk piruett i det förslag som kommer från kommunstyrelsen. Där hänvisar man till ett budgetuppdrag om att det här ska utredas, och så ska man ta fram ett förslag om hur man vill genomföra detta. Precis det har ju stadsmiljön. Förvaltningen har utrett detta efter motionen och tyckt att det var ett väldigt bra förslag och ville tillstyrka förslaget. Men då svarar ni att det måste utredas. Då ska det utredas en gång till, eller vad är det som ska utredas på utredningen? Det får ni gärna reda ut, vad ni egentligen tycker. Tycker ni att det är en bra idé får ni gärna säga det i kväll, och så kanske det blir en permanent gågata så snart som möjligt. Eller så tycker ni att det är en dålig idé, och då kan ni säga det också. Men ja, huvudsaken är väl att det blir av. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då överlämnar jag ordet till Emma Altenhammar (SD). Därefter är Roshan Yigit. Varsågod Emma!

Emma Altenhammar (SD)

Tack för ordet! Jag vill yrka på Sverigedemokraternas yrkande i Kommunstyrelsen. Nu är det så här att Andra Långgatan är ju en gågata när människor faktiskt vill ha det som gågata och det är under sommaren. Jag tror inte att det blir magiskt, levande och mysigt bara för att man stänger av biltrafiken. Det krävs också att man ska kunna fungera i Göteborgs klimat, för vi är liksom inte Italien. Om man är där på vintern kan man lika gärna använda gatorna och ta sig igenom slasket och kanske hela vägen fram till krogen. Det är lite olika yrkanden här på bordet, men jag vill sammanfatta lite av den rödgröna världsbild som man får. Det är att man ska permanenta fler gator. Åretrunttorg. Det blir också väldigt märkligt när man driver en ganska restriktiv politik mot krögarna och väderskyddade uteserveringar. Det är precis det man vill ha ifall man ska kunna ha den här typen av verksamhet. Jag förstår inte riktigt hur ni ska få det här att fungera egentligen. Men i slutändan är vi lite pragmatiska. Vi ser jättegärna att vi kan utreda fler levande gator under sommaren. Vi tror att vi alla vet hur mysigt och levande Göteborg kan vara under sommaren. För att bemöta den borgerliga.

Aslan Akbas (S)

Tack Emma! Då lämnar jag ordet till Roshan Yigit. Därefter Petra Elf (MP). Varsågod Roshan!

Roshan Yigit (S)

Tack herr ordförande! Först och främst tackar vi motionären. Vi delar ambitionen om en levande och trygg stadsmiljö. Det var utifrån den här ambitionen som vårt rödgröna styre i budgeten för 2026 gav stadsmiljönämnden i uppdrag att skapa fler sommargator och fler sommartorg. Där det kan gynna stadslivet och det lokala näringslivet. Uppdraget omfattar också att undersöka och föreslå vilka platser som är lämpliga att göra permanenta året runt. Där är såklart Andra Långgatan. Vi ser fördelen med att pröva förändringar, ta vara på erfarenheterna, använda dem som grund för permanenta lösningar. På Andra Långgatan finns redan erfarenheter från Sommargågatan att bygga vidare på. Samtidigt behöver vi se till helheten. Mer plats för stadsliv ska förenas med god tillgänglighet och fungerande leveranser. Konsekvenserna för boende verksamheter och trafiken i området måste vägas in. Sammantaget menar vi att motionens intentioner tas hand om inom ramen för det uppdraget som vi har gett förvaltningen. Vi yrkar därmed bifall till kommunstyrelsens förslag. Det vill säga att förklara motionen besvarad.

Aslan Akbas (S)

Tack Roshan! Då lämnar jag ordet till Petra Elf (MP). Därefter Karin Karlsson (V). Varsågod Petra!

Petra Elf (MP)

Tack ordförande! Jag var tydligen för lång för att stå här riktigt, jag ville inte hela vägen upp. Det här är ju en jättetrevlig sak, att vi får avsluta sista kommunfullmäktige för mandatperioden med att vara ganska ense över blockgränserna om hur förträffligt och trevligt det är med gågator och torg för människor och inte trafik. Jag blev lite förvirrad när jag läste det borgerliga yrkandet för att jag tyckte att det nästan kunde ha varit skrivet av mitt eget parti. Det tyckte jag var en trevlig omväxling. När vi tidigare har pratat om sommargågator och sommartorg och deras permanentande eller icke-permanentande har det kanske inte riktigt låtit så positivt. Men med det sagt finns det redan medel avsatta för en förstudie av hur man skulle kunna omvandla Andra Långgatan. Det är inte bara en utredning i ett tjänsteutlåtande som likt den som har gjorts nu, utan då börjar man också kolla mer i detalj hur omfattningen ska vara, i vilken utsträckning, hur utformningen ska vara, vilka aspekter man ska ta in och så vidare. Det här är ett arbete som det finns avsatta medel för, och därför yrkar vi i enlighet med kommunstyrelsen på att motionen ska anses vara besvarad. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Petra! På detta har Axel Darvik begärt en replik. Varsågod Axel!

Axel Darvik (L)

Jag vill bara tacka så mycket för det svaret. Det tyckte jag var mycket glädjande och positivt. Det betyder att egentligen så går motionen igenom och att det som var motionens förslag nu blir verklighet. Det verkar det som. Det är klart att det kan hända att det har hänt saker också sedan i december. Jag kan inte tolka det på något annat sätt än att beskedet från Petra här nu idag i alla fall är att näringsidkarna och de. Näringslivet på Andra långgatan kan förvänta sig att man jobbar i den här riktningen i alla fall. Om inte något otroligt inträffar på vägen så kommer vi alltså ha en permanent gata på Andra långgatan.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Och med detta har ju Petra Elf begärt en kontrareplik. Varsågod Petra!

Petra Elf (MP)

Tack så mycket ordförande! Jag och Karin här efter mig kommer säkert redogöra mer för hur diskussionen går i nämnden och hur arbetet pågår. Jag vill också peka på att i det förslag till beslut som den borgerliga sidan har lagt fram är det också att i detta skede redan begränsa vilken del av gatan som ska göras till gånggata. Det tycker jag är tidigt i att man inte inväntar den här förstudien, där man i större detalj kollar på de här sakerna. Det är väl ytterligare en anledning till att gå på att besvara och inte det borgerliga yrkandet. Tack!

Aslan Akbas (S)

Varsågod Karin.

Karin Karlsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Andra Långgatan är fantastisk. Det är en av stans bästa gator. Där kan man både studera öl och Marx. Jag skulle kunna stå här och skämta om att när vi väl får tillbaka förstudien så måste vi säkra angöring till Andra Långgatan 20 och uppställningsytor. 1 maj. Men så här är det, vi hade egentligen velat säga besvarad redan i stadsmiljönämnden, men det kunde vi inte. Där har vi bara alternativet bifalla eller avstyrka. Så då blev det besvarad. Vi ser fram emot att se vad vi kan göra med den här gågatan, för det är en väl vald plats. Men det är viktigt också att förvaltningen får jobba igenom detta ordentligt så att det inte blir för att låna en term från personen som kommer efter mig, frimärkespolitik och lite så här dittande och duttande, utan det behöver vara genomtänkt. Så att vi yrkar på besvarad här, men det är klart att vi i Vänsterpartiet ser fram emot att man utvecklar Andra Långgatan. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Karin, och på detta har Axel Darvik begärt en replik. Varsågod Axel!

Axel Darvik (L)

Ja, men det är också jag glad för den positiva inriktningen då. Men det är ju lite så där svårt att veta hur man faktiskt ska förstå det, för att ni skickar lite dubbla signaler på något sätt ändå. För att ni vill väl gärna detta. Förvaltningen vill genomföra det. De ville tillstyrka motionen, men ni ville avstyrka den. Och sen så vill ni ändå göra det. Men när jag frågar dem, är det så att ni vill göra det, så säger de vi får se vad vi kan göra med den här gatan och sådant där. Det är många dubbla signaler. Jag tror inte att de som lyssnar från allmänheten blir så där jättekloka faktiskt på vad ni rödgröna vill. Så berätta gärna det. Vill ni göra den till gågata så kör vi. Då försöker vi göra det. Sedan kan det alltid uppstå någonting som gör att det blir omöjligt att stoppa det. Det förstår jag. Men det är nästan som att ni är lite onödigt försiktiga. Är det så för att det kommer från en liberal, förslaget som gör att ni blir så försiktiga? Eller vad är det som gör att ni är så tveksamma?

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då överlämnar jag ordet till Karin Karlsson för en kontrareplik. Varsågod Karin!

Karin Karlsson (V)

Det handlar om att vi inte vill förekomma en studie så att vi får mer detaljer att kolla på. Vi har visat förut under den här mandatperioden att vi generellt sett är väldigt positiva till saker som gågator och sommargator. Men som sagt vi behöver. Det har ju varit på tal många gånger tidigare att göra grejer på andra långgatan, men det har inte funkat eftersom man har haft så många problem med hur man ska leda om trafiken i samband med byggnationen på första långgatan. Nu börjar det bli färdigt. Det är ju dags att börja titta på detta. Det är därför vi också besvarar snarare än avstyrker. För att vi anser att det redan är omhändertaget i vårt budgetuppdrag. Tack!

Aslan Akbas (S)

Karin, då går vi tillbaka till talarlistan. Vi börjar med Toni Orsulic (M). Därefter Hans Arby. Varsågod Toni!

Toni Orsulic (M)

Ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till förslaget från L, M, D, KD och C. Axel, för att förtydliga vad det är de säger. Problemet är att det kommer från en liberal. Det är det som är grunden i det hela. De vill egentligen ha gågator, de vill ha allt det här. Det vill vi också när vi ser att det är lämpligt ställen att ha det. Där vi ser att företagarna kan gynnas av det. Vi ser att miljön som helhet kan gynnas av det. Problemet här är att det kommer från fel ställe. Det är det som är förslaget. Förslaget kommer från fel ställe för er. Det är det som det kommer ner till. Ni driver gärna på gågator och allt vad det är på ställen där ingen efterfrågar er. Det är jättebra. Där företagarna till och med säger att det är negativt för dem, då är det okej att göra det. Men här har vi ett ställe där vi har beprövad erfarenhet av att det är fördelaktigt. Det gynnar alla förutsättningar. Det är därför detta förslag ligger. Det är därför vi. Vi ställer oss bakom detta förslag. Det är ett bra förslag. I stället för att gömma sig bakom att vi utreder det, förvaltningen behöver titta på det. Hur många förslag har ni inte röstat igenom som det inte ens har funnits ett underlag till? Här finns det beprövad erfarenhet. Förvaltningen säger att det är ett bra förslag. Jag förstår inte varför ni ska gömma er bakom detta bara för att det råkar komma från den borgerliga sidan av rummet, så att säga, ett förslag. Kör i stället!

Aslan Akbas (S)

Tack Toni! På detta har Roshan Yigit begärt en replik. Varsågod Roshan!

Roshan Yigit (S)

Ja, nej men Toni givetvis så handlar det inte om det du beskrev. Karin beskrev skälen ganska väl. Det uppdraget som vi hänvisar till i vår budget handlar alltså träffar Andra Långgatan specifikt. Uppdraget handlar just om att

titta på befintliga sommargator som kan permanentas där det är lämpligt. Vi vill att det här ska göras på ett strukturerat sätt, där man har ett helhetsperspektiv, där man exempelvis beaktar trafiken och andra viktiga faktorer. Det är helt fel.

Aslan Akbas (S)

Tack Roshan! På detta har Toni Orsulic begärt en kontrareplik. Varsågod Toni!

Toni Orsulic (M)

Ordförande! Men återigen. Du säger precis samma sak som ni har sagt innan. Vi måste utreda, vi måste titta på det, vi måste göra mer. Detta finns redan. Ja, ni säger att det ligger i uppdraget. Förvaltningen har sagt att det är bara att köra mer eller mindre på detta. De är för det, förvaltningen. Det är ju de som ska genomföra det i slutändan. De är för det. Det finns inget hinder här. Hindret i detta är ni. Det är det enda hindret som finns kvar. Förvaltningen är klar. Det finns ett hinder till att göra Andra Långgatan, den nedre delen mot Järntorget, till en gågata och starta det arbetet. Det är ert nej. Det är att ni inte gör det här och nu. Ni tar inte beslutet. Det är det kommer ned till. Men det är okej. Man kan tycka olika om vad som är bra och dåligt, men det kommer ned till att ni inte är redo att ta det. Och vi vet vad det handlar om. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Toni! Då lämnar vi ett replikskifte.

Emma Altenhammar (SD)

Tack! Jag tänkte egentligen inte gå upp i det här, men jag vill bara kommentera att jag också tycker att det här förslaget kommer från fel sida. Jag vet inte hur man ska göra. Man kanske borde dra öronen till sig när Miljöpartiet är här uppe och börja säga att den borgerliga sidan driver politik som låter som Miljöpartiet. Den borgerliga sidan driver politik som låter som Miljöpartiet. Vi blir den enda garanten i det här rummet ska ha bilfientlighet i den här frågan. Ska man ha de här gågatorna tillgängliga så får man ju ha det tillgängligt när folk faktiskt vill vistas här, vilket är under sommaren. Det är tillgängligt nu att göra det. Fortsätt med det! Fortsätt med det som går bra! Sluta tro att det kommer att bli mysigare bara för att man tar bort biltrafiken och gör det året runt! Det blev det inte på Grönsakstorget. Det kommer det inte att bli här heller. Tack!

Toni Orsulic (M)

Ja, om man har läst någonting av vad jag har sagt i media så tror jag verkligen fel person att bli kritiserad för att vara bilfientlig. Men ja, låt oss vara tydliga. Till och med polisen vill ha bort denna bit av Andra Långgatan på grund av att de har problem med taxibilar och svart trafik som ställer sig där. Det finns ingen biltrafik som är lämplig där att ha just på den delen. Det vi pratar om är en liten bit av Andra Långgatan som behöver tas bort biltrafiken för att stärka upp säkerheten och även miljön runt Järntorget. Så det finns inga negativa sidor i att säga att det skulle vara bilfientligt på den delen. Det finns så mycket som man kan säga är bilfientlighet. Men faktum är att vi har varit emot Grönsakstorget. Vi har varit emot så mycket olika saker som faktiskt har varit negativa för biltrafiken. Så att försöka komma och hävda en sådan sak på den lilla biten där? Nej, ni kan bättre än så. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Toni! Då går vi tillbaka till talarlistan och vi börjar med Hans Arby. Därefter Patrik Höstmad. Varsågod Hans!

Hans Arby (C)

Tack ordförande, ledamöter, åhörare! Jag vill börja med att yrka bifall till yrkandet från L, M, D, KD och C. Och varför? Jo, Andra Lång är en av stadens mest levande miljöer. Och skulle kunna vara mycket mer och hela året om det inte vore för biltrafiken. Som minskar tryggheten och minskar vistelseytorna. Vi vet från när vi har haft dem som sommargator att om vi gör det bättre förgående, vill fler vara där, vilket stärker verksamheten och ökar tryggheten. Det här med att det bara är mysigt på sommaren. Vi som har unga vuxna hemma, eller är det

eller tror att vi är det, vet att de gärna hänger där året om. Sen är jag lite förvånad att de rödgröna inte vill stödja motionen som andra varit inne på här också. Vi hjälper ju er faktiskt börja uppfylla ett budgetuppdrag. Det här har testats många år, som Toni lyfte fram. Förvaltningen är med på det hela. Det är klart att det inte kommer göras imorgon. Det kommer ändå planeras, projekteras och fixas grejerna. Det är inte så att de springer ut ändå. Så kör på! Alla borde vara med på det här. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Hans! Då lämnar jag ordet till Patrik Höstmad. Därefter är Karin Pleijel, som är sist i talarlistan just nu. Varsågod Patrik!

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! Det här har ju provats faktiskt. Vi har ju goda erfarenheter av hur man jobbat där. Det sättet som man har vuxit fram med lösningen för den sommargata som är nu är ju att det i princip är helt avstängt närmast Järntorget. Det är blandat mellan uteserveringar och parkeringsplatser mitt på, mellan Nordhemsgatan och Värmlandsgatan, och längst bort, mot Masthuggstorget, så är det i princip bara parkeringar kvar. Det är det vi utgår ifrån, och det har förvaltningen också sagt är lösningen framöver. Jag vill säga att för Demokraterna har det varit viktigt att vi har kvar gångfart som ett alternativ, att det inte nödvändigtvis blir en gågata. Det kan vara vissa av transporterna som är enklare att hantera om man gör det till gångfart. Det är viktigt att tillgängligheten för leveranser, service och nödvändiga transporter till bostäderna säkerställs. Det är trots allt verksamhet. Samtidigt har vi personer som bor längs gatan. Markytan ska tillgänglighets anpassas så att personer med nedsatt rörelse och orienteringsförmåga ska kunna använda gatan på lika villkor. Det har inte skett nu. Vid Tredje Långgatan har man lagt den mest ojämna stenen man kan tänka sig. Det ser fint ut, men det är svårt om du har svårt att ta dig fram, tyvärr. Vi har också understrukit att åtgärden ska göras i dialog med berörda aktörer och förstås också boende. Det är ju det som har missats på ett antal ställen, till exempel första testet som eller första försöket som gjordes med Grönsakstorget så körde ni ju bara på utan att hinna förankra det med någon, inte ens med verksamheterna. Det gjordes ju sedan året efter. Det är självklart att vi ska skapa fler trevliga vistelseytor där det är lämpliga. Bilar ska inte alltid prioriteras överallt. Det är när det prioriteras bort på fel ställen som vi säger ifrån. Bifall till yrkandet från M, D, L, KD och C.

Aslan Akbas (S)

Tack Patrik och på detta har Karin Karlsson begärt en replik. Varsågod, Karin.

Karin Karlsson (V)

Tack. Jag hade egentligen inte tänkt ta replik, men sen sa du det där om Grönsakstorget. Beslutet att permanenta Grönsakstorget togs ju efter att vi hade kört test ett par somrar, och gjort utredningar i flera nivåer på bland annat markeringsmöjligheterna i området och så där. Vi hade en jättefin barnkonsekvensanalys som visade hur positivt det skulle vara för barnen i innerstan. Man hade dialog med näringslivet. Sen kanske jag har synpunkter på hur den delen blev, för jag tycker att man kastade ett alldeles för brett nät. Men de näringsidkare som är precis runt Grönsakstorget hade man ju extra dialog med och så där. Så det var ju inte så att man liksom bara, nu hade vi bilfritt torg i två månader och nu permanentar vi det. Så gick det inte till. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! Och på detta har vi Patrik Höstmad begärt en kontrareplik. Varsågod Patrik!

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! Jag sitter ju i Citysamverkan där vi diskuterar samverkansfrågor mellan stadens aktörer, mellan handlarna och intresseföreningarna där och staden. Det var ju så här att MP hade fått in ett budgetuppdrag i kommunfullmäktiges budget. Och någon gång i juli september så insåg man att man inte hann få till det här sommarlösning det året. Miljöpartiet drev på för att den skulle genomföras ändå. Man hann inte förankra med någon. Sedan i efterhand, ska jag säga, har man kört en bättre process. Men första året körde man bara på. Så kan vi inte göra.

Aslan Akbas (S)

Tack, Patrik! Karin Karlsson har begärt sin andra och sista replik.

Karin Karlsson (V)

Ja, jag har varit med hela vägen i den processen från trafiknämnden till Stadsmiljö, så jag vet hur den har gått till. Både det bra och det dåliga. Och jag skulle väl säga att det ändå var en ganska lång beslutsprocess innan det kom in i budgeten, eftersom det hade varit Göteborgsförslag mandatperioden tidigare, det hade kollats på, det hade utretts, det hade varit fram och tillbaka i trafiknämnden, så det var ju inte så.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin och Patrik, du begär andra sista kontrareplik. Varsågod!

Patrik Höstmad (D)

Ja, det har säkert varit långa politiska processer och processer på förvaltningarna. Men när man väl gjorde genomförandet så hade man inte stämt av med fastighetsägarna runt omkring, och det var ju det som var det stora misstaget. Man har inte heller gjort någon utredning egentligen i detalj över hur man skulle hantera parkeringssituationen, utan man utgår ifrån den här övergripande stadsmiljöplanen. Vi har ju upprepat bett om att få till en utredning om hur man kan lösa trafikproblemet trafiken inom vallgraven eller till inom vallgraven på systemnivå. Alltså veta vad är tanken, för nu jobbar ni frimärksplanering här utan att vi egentligen vet hur trafiken ska lösas. Det är det som är det stora problemet. Det kanske kan vara så att Grönsakstorget skulle kunna bli väldigt bra eller kanske till och med är väldigt bra men vi har ju inte underlaget för effekterna för trafiken och det var en majoritet av handlarna som inte var positiva i den undersökningen som jag har sett i alla fall. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Patrik! Då går vi tillbaka till talarlistan och jag har Karin Pleijel som är sist just nu. Varsågod Karin!

Karin Pleijel (MP)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige och lyssnare. Jag kan ta vid där Patrik Höstmad slutade, även om vi inte ska diskutera Grönsakstorget, så har ju förvaltningen, Stadsmiljöförvaltningen, en metod som är att man gör tillfälliga förändringar, semipermanenta för att kunna ha en dialog, för det är ganska svårt ofta att ha en dialog när det blir mer lätthanterligt när man har något konkret och utgår från hur man vill förändra staden. Det är ganska bra, har visat sig i många exempel i världen, där städer har lyckats göra den här omställningen, att man går fram steg för steg på det sättet. När vi lade det här budgetuppdraget, och budgetuppdraget är ju någonting som är finansierat och man vill ha en helhet där, då kan det ju bli frestande. Det är förbryllande för oppositionen att gå in på någon detalj och säga att man ska göra det på det här sättet, för det tycker vi verkar bäst. Men budgetuppdraget är ju ett helhetstänk där förvaltningen vill göra mer sommartorg och sommargator, och man vill se vilka av de här som skulle vara lämpliga att göra till permanenta lösningar. Det har vi just gjort på Tredje Långgatan. En väldigt regnig dag invigde jag Tredje Långgatan som permanent gågata. Staden är ju inte bara Järntorget och däromkring. Det är en väldigt viktig och levande del av vår stad. Men det är många delar. Vi har ungefär 25 olika platser som har tillfälliga åtgärder där man vill få mer folkliv. Det är Vasa Kyrkogata, Storgatan, Kvilletorget, Kortedala torg och Brahegatan till exempel. Det är viktigt att vi tänker på hela staden och skapar en miljö. Jag måste bara läsa det här. Fokus på mänskliga möten snarare än biltrafik. Det var väldigt vackert formulerat och det är ett citat från motionen. Jag instämmer med vad Petra sade. Det kunde ha varit från det gröna partiet eller från den rödgröna sidan. Absolut.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! På detta har Patrik Höstmad begärt en replik. Varsågod Patrik!

Patrik Höstmad (D)

Ja, nej, men du beskrev ju väldigt bra vad som är er metod, och det är ju den som inte vi tycker är bra. Det är att man testar live och så ser man vilka som skriker och vilka som opponerar sig och vad det får för konsekvenser. Vi vill i stället först ha en dialog. Den behöver inte drivas i absurdum, men att man i alla fall talar med dem runtomkring om hur man kan göra det här på bästa sätt. Låt det ta ett år till. Vi kommer fram till lösningen, och så kan vi börja testa det tillsammans med näringslivet. Det är ju så man borde jobba i stället. Jag känner till ett annat bra citat. Det är viktigare att faktiskt göra det bättre för göteborgarna i deras vardag än att driva igenom sin egen politik i absurdum.

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Karin Pleijel för kontrareplik. Varsågod, Karin!

Karin Pleijel (MP)

Är det någon som förespråkar dialog så är det verkligen jag. Jag vet också att det tar väldigt lång tid om det ska göras på ett bra sätt. Ska vi samtidigt få någonting gjort i staden behöver vi ha en sorts balans mellan när man har dialogen för att det ska kännas som att här finns det någonting att ha dialog om och att allting inte bara stannar upp. Jag tycker att den här semipermanenta metoden är ett sätt som är väldigt väl beprövat runtom i stora städer. I Europa. Och den fungerar för att man har möjlighet att justera i den så att man kan kanske till och med dra tillbaka om man märker att det här blir ju helt fel. Men det är ju inte en random åtgärd, utan det är ju genomtänkt att här kan det hända någonting som här kan vara ett lämpligt ställe att förändra och att man utgår från det och på de flöden och den information man har från början. Men dialog är absolut bra och man ska göra den när den. Så att man kan få den vid rätt tillfälle, på rätt plats.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! Det är tomt på talarlistan. Under överläggningen yrkar Roshan Yigit, Petra Elf, Karin Karlsson bifall till Kommunstyrelsens förslag. Axel Darvik, Toni Orsulic, Hans Arby, Patrik Höstmad att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från L, M, D och KD i Kommunstyrelsen. Emma Altenhammar att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från SD i kommunstyrelsen.
Jag ställer proposition på dessa yrkanden. Godkänns denna propositionsordning? Bifalles kommunstyrelsens förslag? Ja. Bifalles förslaget från Axel Darvik med flera? Ja. Bifalles förslaget från Emma Altenhammar (SD)? Ja.
Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering är begärd och ska verkställas.
Och då är det kommunstyrelsens förslag, är ja, proposition i huvudvoteringen och för att anta motförslag ställer jag proposition på de två återstående yrkandena. Antas förslaget från Axel Darvik med flera som motförslag? Antas förslaget från Emma Altenhammar (SD) som motförslag? Jag finner att förslaget från Axel Darvik med flera antagits som motförslag.
Alla har inte kommit in, så vi väntar lite grann. Då sätter vi i gång. Då är det ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Axel Darvik med flera. Varsågod och rösta!
Lena, hur röstar du? Du kan säga det manuellt. Hur tänker du rösta?
Då stoppar jag omröstningen. Med 40 röster mot 31 och 9 avstår och 1 frånvarande bifalles kommunstyrelsens förslag. Reservation antecknat.

14. Motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Kristina Bergman Alme (L), Nina Miskovsky (M), Lillemor Williamsson (D) och Johanna Holmdahl (KD) om att införa fristående barnombud i Göteborgs socialtjänst

Håkan Eriksson (V)

Då går vi på ärende 14, motion av Agneta Kjaerbeck (SD), Kristina Bergman Alme (L), Nina Miskovsky (M), Lillemor Williamsson (D) och Johanna Holmdahl (KD) om att införa fristående barnombud i Göteborgs

socialtjänst. Där kommunstyrelsen föreslår att den av Agneta Kjaerbeck (SD), Kristina Bergman Alme, Nina Miskovsky, Lillemor Williamsson och Johanna Holmdahl väckta motionen avslås. Här ger jag första ordet till första motionären, Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack ordförande, ledamöter och Åhörare! Jag vill börja med en ganska enkel fråga. Vem står på barnets sida när det möter socialtjänsten? Socialtjänsten har självklart ett ansvar att lyssna på barnet och se till barnets bästa. Men vår motion handlar om de barn som saknar en trygg vuxen som kan hjälpa dem att förstå vad som händer, uttrycka sin vilja och göra sin röst hörd. Den här önskan kommer direkt. Det är från Maskrosbarn till oss. Det här är någonting de verkligen saknar när man sitter med föräldrar och känner sig trängd och sitter med socialsekreteraren. Då hade det behövts ett oberoende barnombud. Men det finns en viktig nyhet sedan vi väckte den här motionen. Det här är inte längre bara en idé. Ett oberoende barnombud finns nu i Göteborg. Fryshuset bedriver sin verksamhet här och även Göteborgs stadsmission och SOS Barnbyar finns med i den här nationella Försöksverksamheten Barnombudet är inte en socialsekreterare, och de tar inte över kommunens ansvar. Det är en fristående vuxen som kan hjälpa barnet att förstå sina rättigheter och uttrycka sin vilja och till exempel följa med till ett möte på socialtjänsten. Det är ett stöd på barnets sida. Ett argument mot vår motion har varit att vi bör vänta på Socialstyrelsens utvärdering av den här försöksverksamheten. Jag menar att det är adekvat. Argumentet har blivit allt svagare, för verksamheten finns redan här. Vi behöver inte införa något oprövat. Vi kan undersöka hur Göteborg kan samverka med de verksamheter som redan finns, vilka erfarenheter de har fått och hur barnens delaktighet kan stärkas. Låt oss inte säga till utsatta barn att de får vänta, utan låt oss nu ta reda på hur Göteborg kan ge dem en oberoende vuxen som kan säga att han eller hon är här för att lyssna på honom och göra sin röst hörd. Så jag yrkar bifall till den här motionen. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Då går ordet till nästa motionär, Kristina Bergman Alme. Därefter Lillemor Williamsson. Varsågod, Kristina!

Kristina Bergman Alme (L)

Tack, herr ordförande! Det är ganska lätt att säga att vi alla är eniga om att barn behöver stöd och att det är bra med oberoende ombud för barn. Det kan vara extra klurigt. Det finns barn som har både de biologiska föräldrarna och familjehemsföräldrar som de bryr sig jättemycket om, men de kan ändå stå där i mitten. Den och vilja ha någon extra vuxen. Det är därför som jag verkligen upplever att svaret från den styrande majoriteten blir luddigt defensivt. Invänta utvärdering! Det är precis som Agneta säger. De här tre verksamheterna finns i Göteborg. Fryshuset, Göteborgs Stadsmission och SOS Barnbyar. På vilket sätt samverkar då de fyra socialförvaltningarna med de här försöksverksamheterna, på vilket sätt kan man ta reda på att man kommer någon vart? På vilket sätt låter man barnen ta del av den möjligheten? Det vi skriver i vår motion är att man ska beakta försöksverksamheterna, att man ska pröva samverkan och att man också ska titta på modeller för kommunala system. De två förslagen är delade. Första punkterna behöver man inte få igenom i någon motion. Det handlar bara om att några personer tar en telefonlur, ringer och frågar hur de ska samverka lite bättre med oss. Om vi inte samverkar, hur ska vi då kunna få till någon utvärdering? Ska vi bara vänta på vad Stockholm kommer fram till, vad Socialstyrelsen kommer fram till? Eller är vi beredda att titta på hur det blir? detta för de göteborgska barnen här och nu? En sak som vi brukar säga med jämna mellanrum är att en barndom inte går i repris. Det gäller verkligen för de här barnen. Deras barndom kan gå otroligt snabbt, men den kan kännas otroligt långsam. Jag yrkar bifall till motionen.

Nina Miskovsky (M)

Tack, ordförande! Det finns ett behov av att ytterligare stärka barns ställning och rättigheter, och det finns ett behov av ett fristående barnombud för barn i särskilt utsatta situationer. Regeringen bedömer också att det finns barn i utsatta situationer som saknar tillräckligt stöd från vårdnadshavare eller andra vuxna och därför behöver ett fristående ombud. Göteborg kan göra mer redan nu för att stärka barns rättigheter i den här frågan. Behovet är redan konstaterat nationellt. Dessutom behöver vi inte börja från noll, som flera har nämnt här i Göteborg, eftersom det finns en nationell försöksverksamhet med statlig finansiering, involverade organisationer och en struktur på plats. Som sagt var har Fryshuset Göteborgs stadsmission och SOS. SOS Barnbyråer har fått statliga medel gällande verksamhet kring detta. Socialtjänsten här i Göteborg kan och bör till exempel redan nu hänvisa barn till organisationerna för att få stöd och hjälp innan det nationella försöket har utvärderats. En utredning

skulle kunna göra Göteborg mer rustat inför ett införande. Det är ett sätt att inte föregripa Socialstyrelsens pågående nationella utvärdering. Givetvis måste staten. Sedan kan vi följa de erfarenheter som insamlas, men redan nu kan vi säkerställa att berörda barn får information om och tillgång till det stöd som finns på plats och följa resultaten av försöksverksamheten noggrant. För oss är målet att barn i utsatta situationer ska ha tillgång till ett starkt och oberoende stöd. Vi behöver inte vänta tills utvärderingen är klar 2029. Jag yrkar bifall till förslaget i utskottets betänkande.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare, nästa motionär, Lillemor Williamsson (D). Varsågod!

Lillemor Williamsson (D)

Tack ordförande, ledamöter och åhörare. Den här viktiga motionen som vi är många som står bakom är jag så glad att vi kan stå här och prata om idag. Jag har också varit på Maskrosbarn och pratat med de här barnen. Vi har suttit i workshops och jag har hört så många gånger att det är precis det här de vill ha. Och de vill inte vänta. Det finns ingen anledning precis som de andra sagt här att vi ska vänta på detta eftersom det redan är på gång. Är det förberett? Varför ska vi vänta när vi kan börja redan nu och göra oss beredda för något som verkligen behövs? Sedan tänkte jag på en av våra mest folkkära författare, Astrid Lindgren. Hon brydde sig verkligen om barn. Hon skrev för barn. Jag tror att vi alla som barn här nästan har läst hennes böcker. Hon har sagt så här. Man har ju alla åldrar inne i sig. Ibland tittar den ena fram och ibland den andra. Då skulle jag önska att vi alla lät vårt eget inre barn få titta fram lite oftare, att vi kom ihåg hur det kändes att vara sju år. Vi har säkert alla haft det svårt ibland, kanske någon gång i barndomen, och varit ängsliga och rädda. Tänk om vi då när vi var sju år stod inför att det kom myndigheter och skulle göra genomgripande ingrepp i vår familj, och vi kanske har föräldrar som inte riktigt mår bra, och där står man alldeles ensam, och så är det bara myndighetspersoner som man kanske är lite rädd för, då hade man verkligen velat ha ett eget ombud som brydde sig om bara just mig och inte var inblandad i något beslut. Om vi alla kunde vara några barn skulle vi bifalla den här motionen. Det är jag säker på. Jag vill yrka bifall till vår motion och att vi inte ska hålla på och vänta. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Det var den femte motionären. Johanna Holmdahl (KD), varsågod!

Johanna Holmdahl (KD)

Tack, ordförande! Tack, Agneta, Kristina, Nina och Lillemor, för era kloka ord. Jag kan bara instämma och vill börja med att yrka bifall till motionen. Det är väl få situationer när ett barn är mer sårbart än när man har med socialtjänsten att göra. Självklart ska man kunna få en oberoende och trygg person att hålla i handen längs med hela processen som man kan lita på. Framför allt vill jag trycka på det här med att vara i framkant och förkant. Varför ska vi sitta på hem?

Håkan Eriksson (V)

Tackar! Då är det nästa talare Jonas Nilsson (V).

Jonas Nilsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige och åhörare. När insatsen riktas till barn eller barnfamiljer är det viktigt att barnet kan få sin röst hörd och att deras perspektiv tas i beaktning. Stadens socialförvaltningar bedriver ett systematiskt barnrättsarbete och det finns möjlighet för barnet att ta stöd av stödpersoner eller andra juridiska ombud. Till detta kan oberoende barnombud vara ett väldigt viktigt komplement och fungera som en brygga mellan barnet, vårdnadshavare och myndigheter. Lärdomarna från försöksverksamheten som nu pågår, tillsammans med den bakomliggande statliga utredningen, ger oss goda förutsättningar för framtida implementering. För att använda våra förvaltningars administrativa resurser på ett klokt sätt, bör vi undvika parallella processer på kommunal nivå. Bifall till kommunstyrelsen, avslag på motionen. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare är Claes Söderling (S), därefter Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod Klas!

Claes Söderling (S)

Tack ordförande, fullmäktige och göteborgare! Det är såklart viktigt att varje barns röst och rättigheter ska vara starka och tydliga. Men en kommunal utredning om fristående barnombud är inte nödvändig i nuläget. Dels bedrivs det redan ett systematiskt barnrättsarbete för att säkerställa att barnets perspektiv beaktas inom socialförvaltningen. Dels har regeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att stödja och följa upp en statlig utredning om just förbättringar möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter. Därför är det bättre att vi avvaktar Socialstyrelsens resultat och kommande nationella riktlinjer och värdering innan vi springer i väg och tar egna lokala initiativ. Därför yrkar jag avslag på motionen och bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Kristina Bergman Alme begärt replik. Varsågod!

Kristina Bergman Alme (L)

Förutom det som Johanna lyfter fram om att vara defensiv snarare än offensiv har ni inte svarat på den fråga som flera av oss har ställt. Det gäller Fryshuset, Göteborgs Stadsmission och SOS Barnbyar. Ska vi bara låta dem existera där i sin ensamhet? Om de ska ha några barn som de ska hjälpa måste ju de barnen veta att de finns. Annars blir det inte så himla mycket av en försöksverksamhet. Annars blir det väldigt mycket pilla sig i naveln för de här tre organisationerna som får ett statligt stöd. Där skulle jag vilja ha ett svar. Hur tänker ni kring detta? Det måste finnas en sammankoppling.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var nästa replik begärd av Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Jag saknar några ordförande från socialtjänsterna. Jenny Broman är inte ens här inne. Men jag vill ändå fråga hur många barn i Göteborg som har fått hjälp av ett oberoende barnombud nu när det finns och hur många av dem som har haft kontakt med er socialtjänst. Informera Göteborgs stad, barn och familjer om att den här möjligheten finns nu. Samarbeta aktivt med de organisationer som erbjuder stödet. Har de här barnombuden berättat? För er någonting om hur de upplever det med barnens möte med socialtjänsten? Finns det återkommande brister som vi behöver känna till och åtgärda? Nu blev ju kartan omritad. Jag känner bara att nu läser ni upp saker som ni har förberett innan, men ni lyssnar inte på vad vi säger. Det här finns. Använder ni det? Kommer ni att göra det? Jag vill faktiskt ha svar på det. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Av Agneta Kjaerbeck (SD). Det är du som har ordet. Då är nästa talare Nina Miskovsky. Varsågod!

Nina Miskovsky (M)

Jag skulle bara. Tack ordförande! Jag skulle bara vilja göra ett kort inlägg och jag tycker det var väldigt bra formulerat av dig där, Agneta och Kristina. Alla som har varit uppe i det här ärendet från vår sida. Nu har vi 2026. Utvärderingen är kanske klar 2029. Ska vi börja räkna på hur många barn som mister det här stödet för att vi är passiva i Göteborgs stad? Det skulle inte jag vilja ha på mitt samvete. Jag hoppas verkligen att den styrande sidan tar till sig det som vi har framfört här i dag om att det måste finnas en kontakt mellan socialtjänster. Socialtjänsten måste hänvisa till de organisationer som finns på plats med barnombud i dag. Det måste vi säkerställa som stad så att barnen får reda på att det här stödet finns. Tack för de här åtta åren i kommunfullmäktige, eftersom jag är osäker på om min sista motion kommer att hinna behandlas innan jag behöver avvika i dag. Jag vill tacka ödmjukt för de här åren och önska er all lycka till framöver.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Jonas Nilsson (V), därefter Agneta Kjaerbeck (SD).

Jonas Nilsson (V)

Tack ordförande! Det är klart att stadens socialförvaltningar ska använda sig av de barn och kommuner som nu finns tillgängliga inom den här försöksverksamheten. Men det går att göra oaktat den här motionen. Motionen innehåller ju mer också att man ska ta fram modeller för hur det här ska arbetas systematiskt. Men det är någonting som tas fram i utredningen och kommer utvärderas efter försöksverksamheten. Så det är ingenting vi behöver göra parallellt i kommunen. Men självklart ska de som barnombuden nyttjas. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Replik begärs av Kristina Bergman Alme. Varsågod!

Kristina Bergman Alme (L)

Tack för svar, men jag är ändå nyfiken på detta med att invänta utvärdering. Man måste samverka med de här organisationerna om man ska kunna invänta någon utvärdering som är lokal. Vi fattar att vi rent matematiskt kommer att bli nedröstade. Men var säkra på att vi kommer att fortsätta att ställa frågor om detta i varenda socialnämnd! Räkna med att vi kommer att eftersöka! informationen om hur det kan få till samarbeten. Sedan tycker vi ändå att det vore en bra idé att titta på den här frågan ur det perspektiv som vi hade tänkt från början. Men åtminstone, för guds skull, samverka med organisationerna som har fått statligt stöd!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet! Jag vill bara fylla i att det är väl självklart att ni nu får följa upp och ta kontakt med Fryshuset och med flera som håller på med det här redan. Det är er förbaskade skyldighet. Nina, jag vill tacka dig, för även om vi kommer från olika politiska hemvister har du alltid behandlat mig med vänlighet och respekt. Det vill jag verkligen tacka dig för, för du var ordförande i den nämnd där vi satt tillsammans redan förra mandatperioden. Där tog det dig tid att gå igenom. Du redde ut frågetecken, och det gjorde du långt innan någon annan riktigt hade börjat att prata med oss. Det betydde så mycket för mig. Man ska inte bli utfryst för att man tycker annorlunda. Man ska bli bemött som en människa även om vi står på olika sidor politiskt. Jag har lärt mig massor av dig. Det handlar om mötesteknik, hur man metodiskt arbetar sig igenom en ärendelista och hur man leder med hjärta och med hjärna, verkligen. Men framför allt har jag lärt mig något annat som är ännu viktigare, och det är att vänlighet kostar så lite, men det kan göra så stor skillnad för någon annan. Vi är många här som kommer att sakna dig, ska du veta. Jag hoppas att vem som än blir din nya chef fattar vilken pärla de verkligen har fått. Tack så hemskt mycket, Nina, för allt du har lärt mig, men framför allt för hur du fick mig att känna mig när jag var ny. Jag kommer aldrig att glömma det. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Lillemor Williamsson (D). Därefter Kristina Bergman Alme. Varsågod!

Lillemor Williamsson (D)

Tack ordförande! Jag tänkte på det här som någon sade tidigare om att springa i väg. Vi har väl verkligen inget att springa i väg. Det här är ju någonting som har pågått och som Socialstyrelsen har inlett. Så tänker jag nästa gång när jag, för jag kommer att besöka Maskrosbarn igen, jag har varit där flera gånger, för man vill verkligen träffa de här barnen och höra berättelserna och gå hem till sin egen socialförvaltning och fråga hur gör vi? Hur är det med det här som jag? Jag hör att barnen säger så att det finns ingen anledning att vänta. Ska jag behöva säga till dem? Vi hade det här uppe. Vi föreslog detta i kommunfullmäktige, men de sa att vi skulle vänta. Vi skulle vänta. Det kan ta några år, men det var det svaret vi fick. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var det Kristina Bergman Alme. Eller just nu sista talarlistan. Varsågod!

Kristina Bergman Alme (L)

Det kan kanske verka lite off topic, men det Agneta sade fick mig att tänka på två saker. Jag har suttit här som ledamot eller ersättare sedan 1998. Jag har i princip missat tre sammanträden, varav ett var därför att ungarna föddes. Två gånger tidigare. Två gånger tidigare har vi applåderat i den här salen. Så ovanligt är det! Det är ovanligt inte bara för att det handlar om en person som är otroligt fantastisk. Det tycker jag att vi är alldeles för dåliga på att säga. Det gäller också över partigränserna. Jag minns att Göran Johansson blev alldeles perplex när jag bad att få tala med honom samma dag som den 11 september 2001. Han såg ut så här. Vad vill du nu? Då sade jag tack. Tack för att du är så sjyst, och tack för att du alltid behandlar alla på ett sjyst sätt". Det var han inte van att höra. Samtidigt hoppas jag verkligen att vi aldrig mer ska behöva ha någon som upplever det som Agneta har sagt, att man känner att man är utanför för att man tillhör ett parti som är ansett av en del andra i salen som udda eller annorlunda eller någonting sådant. Vi sitter ju här för att vi är valda representanter. Det finns så mycket både politik och människor i Sverige, Göteborg och världen som inte ens kan prata med varandra för att vi har för olika åsikter. Det jag upplever varannan vecka när jag sitter i ett socialt utskott tillsammans med Anneli och fem sex andra fantastiska människor är att det som förenar oss är så otroligt mycket större än det som inte förenar. Jag hoppas verkligen att en del av det sätt som vi har debatterat den här mandatperioden på har varit ganska taskigt och tyket. Jag ser fram emot nästa mandatperiod och att vi ska kunna hålla en trevligare ton. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare är Jonas Nilsson (V). Varsågod!

Jonas Nilsson (V)

Tack ordförande! Då ska jag försöka säga något trevligt. Jag vill absolut inte påstå att ni på något sätt har fått det att låta som att vi inte har duktiga socialsekreterare ute i staden. Men jag vill ändå lyfta det, för det har inte gjorts hittills i debatten. De jobbar väldigt duktigt med att lyfta just barnperspektivet. Jag har sagt det tidigare att barnombud absolut kan vara ett bra komplement, men vi får inte glömma det goda arbete som redan görs och socialsekreterarna jobbar med flera olika verktyg för att lyfta barnperspektiven. Vi har verksamheten Barnahus och vi har jättemycket bra saker som görs redan i staden. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Talarlistan är tom. Kan vi anse överläggningen avslutad? Svar ja.
Under överläggningen yrkar Agneta Kjaerbeck (SD), Kristina Bergman Alme, Nina Miskovsky, Lillemor Williamsson och Johanna Holmdahl att fullmäktige bifaller förslaget från SD, M, D, L och KD i kommunstyrelsen. Jonas Nilsson (V) och Claes Söderling bifaller kommunstyrelsens förslag.
Jag frågar, bifaller kommunstyrelsens förslag? Bifaller kommunstyrelsens förslag? Bifaller kommunstyrelsens förslag från Agneta Kjaerbeck (SD) med flera? Ja!
Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering är begärd och ska verkställas. Ja, nu verkar alla ha kommit in.
Då är det ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Agneta Kjaerbeck med flera. Godkänns den ordningen? Svar ja. Jag startar omröstningen. Och där stoppar jag omröstningen och finner att fullmäktige med 42 röster mot 38 och en frånvarande bifallit kommunstyrelsens förslag.

15. Motion av Emma Altenhammar (SD) om att ta fram en kommunal viltförvaltningsplan

Håkan Eriksson (V)

Och vi går till nästa motion som är ärende 15. Motion av Emma Altenhammar (SD) om att ta fram en kommunal viltförvaltningsplan. Där kommunstyrelsen föreslår att den av Emma Altenhammar (SD) väckta motionen avslås. Jag lämnar ordet till motionären Emma Altenhammar (SD). Varsågod!

Emma Altenhammar (SD)

Jag vill börja med att yrka bifall till förslaget från SD, M, D, L och KD i kommunfullmäktige. Det var en lång radda här. Men, ordförande och ledamöter, den här motionen hade ett tydligt syfte när den skrevs. Det var ju ett ganska bra tag sedan, och det är faktiskt kul att jag får vara här och föredra den själv i dag. Jag trodde inte ens att jag hade möjlighet att närvara, så det här känns lite speciellt. Men det har varit glädjande att remissvaren har varit väldigt positiva. Både stadsmiljönämnden och länsstyrelsen ser ett värde i att vi ska samordna vilthanteringen i den här staden bättre än vad vi har gjort tidigare, för det har faktiskt inte funnits så mycket av en samordning så som det ser ut i dag. Sedan den här motionen lades har det skett lite av en kommunalpolitisk dans, som det oftast gör här. Men jag är glad att vi har kommit till någon form av samsyn. Det viktigaste är att sakfrågan vinner. Sakfrågorna har vunnit i dag, även om vi inte är fulltaliga. Viltet följer inte kommungränserna. Därför kan jag tycka att det är en ganska rimlig ändring att man samverkar med angränsande kommuner. Om det är någonting som vi vill ändra i skrivelsen välkomnar jag det förslaget. Jag måste ändå erkänna att jag var så engagerad i den här frågan när jag väl kom på förslaget att jag ville sprida den vidare. Jag kontaktade faktiskt våra företrädare i våra. 49 kommunföreningar här i Västra Götaland för att sprida vidare det hela, och en del har redan påbörjat det här arbetet. Det hade varit kul ifall vi kan göra det också i Göteborg. Kul att få dra detta idag, och jag håller mig där så länge. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack!

Johanna Holmdahl (KD)

Tack ordförande, och tack Emma för motionen! Några vinjetter från nutiden. I söndags när jag skulle besöka Askims kyrka stod följande skylt på staketet. Stäng grinden! Vildsvin har bökat upp mark i närheten av kyrkogården. Därför ber vi om hjälp att hålla grindarna stängda när du besöker eller passerar kyrkogården. På Uddevalla kommuns hemsida står det just nu att läsa att kommunens egna jägare sedan en tid tillbaka är i Uddevalla i flera fall redan nätter i veckan ute och skjuter vildsvin som kommer för nära bostadsområdena. Sedan finns det tips om hur du kan vildsvinssäkra din egen tomt. I juni i år, när jag skulle hålla det här anförandet för första gången, kablades bilder ut på en älg som förvirrat sprang omkring mitt på Södermalm i Stockholm. Det är väldigt lätt att le lite åt det absurda, men det påminner oss om det som Emma säger här, att gränsen mellan stad och land suddas ut. Det kräver på något sätt ett genomtänkt ledarskap. Vår stad är grön och lummig, och vi har generösa grönområden tätt inpå knuten. Men då finns förvaltningsansvaret. Kanadagässen likaså. Vi försöker breda ut filtar i Slottsskogen och ta ett dopp i Delsjön. Här finns självutnämnda aggressiva säkerhetskontroller i fjäderskrud som lämnar efter sig minfält av gröna visitkort. Det är svårt att samverka människor och natur, så att säga. Vi har en viltförvaltning. Men det nuvarande systemet saknar verkligen den långsiktiga strategiska inriktningen. Det säger Länsstyrelsen och Stadsmiljönämnden själva som tillstyrker motionen. Självklart ska vi bifalla det här förslaget. Jag yrkar därför bifall till yrkandet i KS. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Hans Arby, därefter Karin Pleijel. Varsågod Hans!

Hans Arby (C)

Tack ordförande, ledamöter, åhörare! Göteborg har ju tättbebyggda områden men vi har också väldigt stora områden med skog och öppen mark. Vi har en hel del vilt och framför allt vildsvin som orsakar olyckor, skador

på egendom och otrygghet. Som en trailer kan jag säga att det så småningom kommer en motion här om hur vi ska öka efterfrågan på skjutna vildsvin. Men vi välkomnar motionens förslag om kommunalt viltvårdsplan plan, vilket även stadsmiljönämnden och länsstyrelsen gör. Eftersom inte viltet följer kommungränsen ansåg vi att planen behöver tas fram tillsammans med våra grannkommuner. En aspekt som inte ingick i själva motionen. Men nu yrkar jag bifall till Centerpartiets yrkande som var samma att-satser som yrkandet från M, D, L, KD och SD. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Karin Pleijel. Därefter Toni Orsulic (M). Varsågod Karin!

Karin Pleijel (MP)

Tack så mycket, herr ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag, helt enkelt för att det inte behövs ett politiskt initiativ i den här frågan. Jag förstår att många är förtvivlade över vildsvin till exempel, som vi har. Vi hade en dragning på stadsmiljönämnden vid det sista mötet med Skogssällskapet och vår skogsförvaltare i staden. Man jobbar väldigt hårt, och man jobbar tillsammans med våra grannkommuner och så. Om det finns ett behov av att ta fram en sådan här, så får det komma underifrån. Vi ser inte behovet av ett politiskt initiativ. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Toni Orsulic, därefter Eva Flyborg. Varsågod Toni!

Toni Orsulic (M)

Ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till yrkande från SD, M, D, L och KD. Det är tyvärr så att anledningen till att de rödgröna inte vill godkänna detta, de säger då att om förvaltningen anser att det behövs så gör de det själva. Jag har aldrig hört er resonera på det sättet i någon annan fråga. Det är ju ett rent teknokratiskt styre ni förespråkar om det är den filosofin ni vill ha. Låt tjänstemännen plocka fram förslaget, låt dem göra det om det behövs. De har inte gjort det, men när SD lägger fram ett förslag om att vi skulle kunna göra detta, då säger tjänstemännen att det var ett jäkligt bra förslag. Det är precis det de har gjort. Länsstyrelsen har sagt exakt samma sak. Det är ett kanonbra förslag. Nu har vi ett yrkande gemensamt där. Vi vill göra det ihop med grannkommunerna på grund av att vildsvinen inte bryr sig om hur vi begränsar våra kommuner eller så. Vi behöver ha en samverkan över gränserna. Så vad det handlar om här, och då säger jag samma sak som jag sa i nämnden när ni röstade emot detta förslag, men vi fick igenom det ändå, det är att ni gör det bara för att ni anser att det är fel parti som har lagt förslaget. Jag tycker det är lite beklämmande när politiken är på den nivån. Detta är ett bra förslag. Tjänstemännen säger att det är ett bra förslag. Länsstyrelsen säger att det är ett bra förslag. Det finns ingen som säger att det är dåligt. Ni själva tycker till och med att det är ett bra förslag. Men problemet är partiet som lade grundförslaget. Det är där skon klämmer för er del. Jag tycker det är lite beklämmande. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Det var Eva Flyborg just nu sist på talarlistan. Varsågod!

Eva Flyborg (L)

Tack herr ordförande! Ja, det är ju så ändå att här på Gustav Adolfs torg och till och med på Otterhällan är det få vildsvin. Ett och annat rådjur har faktiskt sprungit omkring där uppe och lite harar. Men det är klart att i andra kommuner och utanför den omedelbara historiska stadskärnan, där är det stora problem. Och det är klart att vi måste kunna ge en signal och säga det här är viktigt. Se till att göra detta och gör det ihop med grannkommunerna. Det är väl självklart egentligen. Jag har själv ett litet, litet fritidshus i Härryda kommun. Jag kan säga att så många dagar, nätter och kvällar som vi har legat i stort sett varenda granne i hela grannskapet och lägger tillbaka torvor efter vildsvinens framfart. Ni kan inte tro det. De här små nosarna är så hårda med ett ben inuti att de kan gräva ned en halvmeter ned, alltså plöja upp så att det ser ut som åkrar runtomkring. Det kan man säga är ett lyxprojekt problem om folk har gräsmatta, men det är inte riktigt så enkelt. Dels är det många förtvivlade människor som lider av detta, dels är det åkrar som plöjs upp eller andra ytor som blir förstörda. Jag

kan bara vittna om det själv, hur jobbigt det är när man måste göra detta natt efter natt, kväll efter kväll. Jag sköt i går på Sisjöns skjutfält med klass 1-vapen, så nu får de passa sig snart. Vildsvinen, nu får de se upp! Men Jonas, ärligt talat. Nu får ni faktiskt skärpa till er och rösta på detta. Inte med någon ordförandeutslagsröst heller och rösta ner det, utan nu röstar vi igenom det här, för vi är enade mot vildsvinen.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Emma Altenhammar (SD). Varsågod!

Emma Altenhammar (SD)

Jättestort tack för alla inlägg i den här debatten. Jag tänkte att jag ska, om jag får, vara lite långdragen här. För det här är ju lite av en stor grej för mig, för att det är ju faktiskt mitt sista kommunfullmäktige i den här församlingen. Och också, jag ser det lite som en vinst att vi faktiskt har hittat samsyn i en sådan här. Jag vill ändå lämna mitt sista anförande här som väldigt prestigelöst. För oavsett om vi är fulltaliga idag eller inte så vill jag jättegärna se att det här blir av. Så jag öppnar upp för initiativ i nämnden. Vidare vill jag passa på att tacka alla som har varit med genom de här åren. Kul att få avsluta att i sak typ få igenom någonting. Vilket inte alltid är så som det är i den här församlingen. Så jättestort tack. Jag vill också påpeka att det här har varit fyra väldigt, väldigt lärorika år och jag kommer gå härifrån med väldigt många erfarenheter. Och jag är förvisso inte ensam att lämna härifrån med massor med erfarenheter, men jag tror att jag är bland de ganska unika som faktiskt lämnar den här församlingen som gift med en annan ledamot. I de här korridorerna har det inte bara smitts politik utan det har faktiskt vuxit fram en livslång kärlek också. Det är jag oerhört tacksam för. Även om jag ursprungligen inte kommer från Göteborg, jag kommer från lite sydligare breddgrader, kommer mitt hjärta alltid att tillhöra Göteborg. Det kommer att vara väldigt intressant och väldigt fint att få representera Göteborg de kommande fyra åren i Sveriges högsta beslutande organ. Jag vill rikta ett stort tack till alla som har röstat. Jag vill rikta ett stort tack till presidiet, till alla som har följt oss hemifrån och till alla er som kontakter som jag har knutit under de här åren och även till Rasmus som har gjort att de här fyra åren har handlat om mer än bara politik. Jättestort tack till dig och tack till göteborgarna för förtroendet att fortsätta verka som politiker. Tack så mycket!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Emma?
Talarlistan är tom. Kan vi anse överläggningen avslutad? Svar ja.
Under överläggningen yrkar Emma Altenhammar (SD), Johanna Holmdahl, Hans Arby och Toni Orsulic att fullmäktige bifaller beslutsatserna i yrkandet från C den 27 maj 2026 samt yrkandet från SD, M, D, L och KD den 9 juni 2026. Karin Pleijel yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.
Jag frågar, bifaller kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget från Emma Altenhammar (SD) med flera? Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits.
Votering är begärd och ska verkställas. Vakta en liten stund.
Ja. Då är votering begärd och ska verkställas. Det är ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Emma Altenhammar med flera. Godkänns voteringen? Ja. Jag startar omröstningen.
Då har alla röstat och stoppar omröstningen. Finner att fullmäktige har röstat med 40 ja-röster för kommunstyrelsen och 40 nej-röster för Emma Altenhammar (SD) med flera. Eftersom det är lika röstetal så behöver kommunfullmäktiges ordförande fälla den avgörande rösten.

Aslan Akbas (S)

Tack Håkan! Med tanke på att det är utslagsröst lägger jag som ordförande för kommunfullmäktige min röst på kommunstyrelsens förslag. Därmed blir det 41 mot 40.

Håkan Eriksson (V)

Reservation SD. SD reserverar sig på ärende 15. Då noterar vi det.

16. Motion av Axel Darvik (L) om att bevara och utveckla kryssningsturismen

Håkan Eriksson (V)

Och vi går på ärende 16. Motion av Axel Darvik om att bevara och utveckla kryssningsturismen. Där kommunstyrelsen föreslår att den av Axel Darvik väckta motionen avslås. Då ger jag första ordet till motionären Axel Darvik. Varsågod.

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Jag får väl också tacka för behandlingen av motionen. Kryssningsturismen har ju haft en stor och viktig betydelse för besöksnäringen i Göteborg och med de förändringar som sker nu i Arendal med den förflyttning av färjeverksamheten dit så minskar möjligheterna att ta emot kryssningsfartyg väsentligt för Göteborg. Det riskerar också att minska besöken på inte bara kulturinstitutioner utan naturligtvis också butiker, restauranger och kaféer i staden. Det här har varit en väldigt positiv utveckling, någonting som har lyfts fram av både Göteborgs hamn och av Göteborg & Company som en framgång och därför tycker jag att det hade varit viktigt att vi hade jobbat för att värna den här delen av besöksnäringen och se till att på bästa sätt försöka skapa den infrastruktur också som krävs för att vi ska kunna fortsätta ta emot kryssningsbåtar i Göteborg. Det kommer väl vara möjligt att ta emot vissa betydligt mindre fartyg men det blir inte alls den typen av volymer som vi har haft. Vill vi att Göteborg ska fortsätta vara en attraktiv besöksstad behöver vi någon gång hitta ett alternativ, tänker jag. Annars kommer det vara så att man för evigt skippar Göteborg på den typen av rutter. I alla fall när det gäller de lite större fartygen. Med det yrkar jag bifall till vårt yrkande i kommunstyrelsen. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare Alfred Ekman (S), därefter Cecilia Magnusson. Varsågod Alfred!

Alfred Ekman (S)

Tack så mycket för ordet ordförande fullmäktige göteborgare. Men det är en tråkig verklighet. Jag själv har en pappa som är pensionerad lots och jobbat i hamnen som hamnarbetare och dragit i tampan på de stora kryssningsfartygen som har kommit in. Så jag hoppas väl också att det ska väl lösa sig framåt men vi delar det som framgår av stadsledningskontorets motivering att mycket redan görs för att främja ett registermöte i Göteborg och därför yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare är Cecilia Magnusson (M), därefter Hans Arby (C). Varsågod Cecilia!

Cecilia Magnusson (M)

Tack herr ordförande, fullmäktigekollegor och åhörare. Tack Axel för en väldigt bra motion som är viktig för besöksnäringen här i stan. Det är ju så att det är inte bara Arendals kajen som försvinner utan även Stigbergskajen där de lägre kryssningsfartygen nu kan lägga till när vi bygger Lindholmsförbindelsen är det inte möjligt att komma med några kryssningsfartyg överhuvudtaget. Därför är det oerhört viktigt att staden funderar på var vi ska kunna ta emot kryssningsfartyg, men också representationsfartyg. Nu är vi medlemmar i Nato, och det kommer att komma mycket fler flottbesök har vi inte heller någonstans att ta emot när Stigbergskajen försvinner. Så det här är ett problem som har en vidare dimension än det som Axel Darvik har lyft upp och är väldigt viktigt att både vad gäller besöksnäringen och representationshänseende måste vi hantera den här frågan och detta skyndsamt. Jag yrkar bifall till det gemensamma yrkandet i kommunstyrelsen för L, M, D, KD och SD. När jag ändå har en stund kvar vill jag tacka för detta intressanta uppdrag, att få vara ledamot av kommunfullmäktige. Jag har tidigare haft andra uppdrag, men det har varit. Väldigt intressant att ta med mig mycket intryck härifrån. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Hans Arby, därefter Eva Ternegren. Varsågod Hans!

Hans Arby (C)

Tack ordförande, ledamöter, åhörare! Vi delar motionärens intention om att utveckla turismen i Göteborg. Men vi ser inte att det är just kryssningsturismen som vi ska satsa på. Så här vågar jag gå emot dig även om du råkar vara byäldste här inne. Och även om jag tycker det är bekymmersamt att vi förlorar en del kajplatser. Man kan titta på det långsiktigt. Men vad det gäller kryssningsturismen då så är det dels för att effekten på lokala ekonomin är väldigt begränsad. Man äter och gör det mesta ombord jämfört med andra besökare. Dels för att kryssningsturismen idag är långt ifrån hållbar ur miljö och klimatperspektiv. Då är det bättre att satsa på hållbar turism, som också genererar mycket högre värde för staden i form av hotellnätter, restaurangbesök och upplevelsekonsumtion. Jag yrkar bifall till Centerpartiets yrkande om att avslå motionen.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare är Eva Ternegren, därefter Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod Eva!

Eva Ternegren (MP)

Tack så mycket ordförande, ledamöter och övriga åhörare! Motionen handlar som bekant om kryssningsturism. Då tycker jag att det kan vara på sin plats, precis som Centerpartiet var inne på, att erinra om kryssningsfartygens stora negativa miljöpåverkan. Det pågår ett visst arbete för att minska den klimatpåverkan, men det är fortfarande väldigt mycket som återstår. Jag har sett uppgifter på att kryssningsfartygen kan orsaka upp till tre gånger så mycket koldioxidutsläpp per passagerare som motsvarande flygresor till och med. Det är stora mängder utsläpp helt enkelt från dem. Fartygen drivs ju ofta av tjockolja eller naturgas, vilket orsakar stora utsläpp av svaveloxid också, respektive metan. Att fartygen ligger med. Påslagna motorer i hamnarna gör inte saken bättre. Det hjälper inte riktigt att elektrifiera eller försöka ha sådan anslutning eftersom fartygens strukturtekniska utrustning inte är anpassad för det. Som alla har läst, hoppas jag, framgår det av remissvaret att det enligt Göteborgs Hamn inte är praktiskt eller ekonomiskt genomförbart att flytta kryssningsfartygen till de nya. Så kryssningsfartygen får fortsätta enligt befintligt destinationsprogram. Men det känns av flera anledningar mycket mer angeläget att främja annan, mer hållbar turism där folk tillbringar tid i staden, bor i staden och har upplevelser i staden. Därför yrkar jag avslag på motionen i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Nästa talare Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod Agneta.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Jag ska inte bli långrandig. Jag ska också bara yrka bifall till det breda yrkandet från Liberalerna, Moderaterna, Demokraterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna. Sedan vill jag säga att jag inte riktigt håller med om att de inte skulle gå i land någonting, för det gör de faktiskt när man är på kryssning. Man spenderar ganska mycket pengar här i Göteborg, och det är ganska trevligt att få in de skattepengarna. Det håller vi inte med om att de inte alls uppehåller sig här. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Axel Darvik. Varsågod!

Axel Darvik (L)

Tack så mycket! Jag hade nog hoppats att det skulle tas emot lite mer positivt. Jag hade nog inte väntat mig att det hade varit av de skälen som man avslår det här. Att man tycker att kryssningsturismen och kryssningsfartygen inte är önskvärda i Göteborg. Jag tycker det är bra att vi har stora färjor och båtar som kommer till hamnstaden Göteborg och att vi kan ta emot dem. Jag tycker nog att det har varit värt att vi. Vi hade

fått ett större kunskapsunderlag, både vad man kan göra utifrån miljöaspekterna för att underlätta omställningen. Jag tycker definitivt att vi ska ha en turism som är hållbar. Men också faktiskt få mer svart på vitt vilka de ekonomiska konsekvenserna blir av detta. Jag förstår att inte hamnavgifterna till Göteborgs hamn är den stora avgörande delen av intäkterna i detta. Men. Innan vi bestämmer oss för att lägga ner en industriturism här i Göteborg och en del av den, så skulle det nog ha varit på sin plats att man också gjorde en ordentlig konsekvensanalys. Så är det någonting som jag vill skicka med till de i Göteborg och kompani och hamnstyrelsen är det att i alla fall titta på vad konsekvenserna faktiskt blir av detta och vad man kan göra också på miljöområdet. För det tycker ju jag hade varit bra. Det hade varit bra. Jag tror inte att stoppa fartygen från att komma till Göteborg kommer att bidra till att vi får en bättre miljö eller minskad klimatpåverkan. Där hade vi kunnat vara en del av lösningen i stället för att säga nej.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Tomt på talarlistan. Kan vi anse överläggningen avslutad? Under överläggningen yrkar Axel Darvik, Cecilia Magnusson och Agneta Kjaerbeck att fullmäktige bifaller förslaget från L, M, D, KD och SD i kommunstyrelsen.
Alfred Ekman, Hans Arby och Eva Ternegren bifaller kommunstyrelsens förslag och yrkandet från C den 27 maj 2026 om att avslå motionen. Jag frågar, bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget från Axel Darvik med flera.
Jag finner att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering är begärd och ska verkställas. Då verkar alla vara inne. Det blir ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Axel Darvik med flera. Godkänns den propositionen? Svar ja.
Då startar jag omröstningen. Och stoppar omröstningen. Och finner att fullmäktige med 42 röster mot 38 bifallit kommunstyrelsens förslag.

17. Motion av Kalle Bäck (KD) och Kristina Norén Lallo (KD) om att riva upp beslutet om att erbjuda upp till 30 timmars vistelsetid på förskola för barn till föräldralediga

Margareta Broang (M)

Då går vi in på ärende 17. Det är en motion av Kalle Bäck (KD), och Kristina Norén Lallo (KD), om att riva upp beslutet om att erbjuda upp till 30 timmars vistelsetid på förskola för barn till föräldralediga. Först på talarlistan är motionären Kalle Bäck (KD), och därefter också motionären Kristina Norén Lallo (KD). Varsågod!

Kalle Bäck (KD)

Tack för det, ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag ska börja med att citera ett mejl som jag fick från en person som heter Monica och som jobbar i en av stadens förskolor. Jag har fått tillåtelse att citera detta. Vi i förskolan hade önskat att man hade satsat på att först minska ned barngrupperna, tillsätta personal för att få verksamheten att fungera på ett värdigt sätt, allt utifrån barnens, personalens och föräldrarnas välfärd. Ja, jag säger värdigt för idag är det ovärdigt. Personal som sliter så både själ och hjärta brister. För det är precis vad som håller på att ske. Det här är inget nytt. Det har pågått länge, men nu får det vara nog. Det känns som ett hån rakt upp i fejset när Jonas A predikar idag om hur mycket det satsats på förskolan. Allt för att barnen, föräldrar och personalen på förskolan ska få det bättre hos oss finns snedstreck syns ingen skillnad". Slut på citatet. Det här är som sagt hämtat från en person som jag varit i kontakt med som jobbar i förskolan och ser detta i sin vardag. Det här handlar ytterst om personalens men framför allt barnens vardag. Varje barn behöver bli sett och känna trygghet. Mot den här bakgrunden bör vår motion bifallas och det här olyckliga beslutet rivas upp. Ändå valde man, givet den situation vi har med för stora valgrupper, att gå fram med fördubblad vistelsetid för barn till föräldrar som redan har yngre syskon hemma. För Kristdemokraterna blir detta att börja i fel ände. En generell ökning av vistelsetiden på förskolan går emot målet om att minska barngrupperna. Små barn behöver små sammanhang. Därför yrkar jag bifall till motionen. Glöm inte det. Små barn behöver små sammanhang. Tack för ordet!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Kristina Norén Lallo. Därefter Blerta Hoti Singh. Varsågod!

Kristina Norén Lallo (KD)

Tack ordförande, ledamöter! Barn behöver inte bara en plats i förskolan. Barn behöver en förskola där de får vara trygga, utvecklas och känna sig sedda. Men idag är för många barngrupper i vår kommun större än Skolverkets riktlinjer. Redan nu måste alltför många barn dela på de vuxnas tid och uppmärksamhet. Mitt i den verkligheten väljer man att utöka vistelsetiden till 30 timmar för barn vars föräldrar är hemma med yngre syskon. Är det verkligen barnens bästa vi sätter främst då? För ett litet barn skapas trygghet när en vuxen har tid att se, lyssna och trösta. I stora barngrupper riskerar den tryggheten att gå förlorad. Särskilt för de barn som behöver den som mest. Vi har fantastiska pedagoger som varje dag gör sitt yttersta. Men inte ens den skickligaste personalen räcker alltid till när alltför många barn behöver hjälp samtidigt. Det här handlar inte om att ställa barn mot varandra eller att ifrågasätta föräldrarnas behov. Självklart finns det familjer där utökad vistelsetid är viktig, och den möjligheten ska finnas efter erfarenhet. Individuell prövning. Men det är skillnad på att möta individuella behov och generellt utöka vistelsetiden utan att först säkerställa att förskolan har rätt förutsättningar. I samtliga budgetförslag för 2026 lyfts behovet av mindre barngrupper fram. Det finns alltså en bred politisk samsyn. Men då måste också våra beslut gå i den riktningen. Vi kan inte säga att vi vill minska barngrupperna och samtidigt fatta beslut som riskerar att öka belastningen. Vi behöver prioritera mindre barngrupper och bättre bemanning så att pedagogerna får möjlighet att göra sitt jobb och barnen får den trygghet och omsorg de har rätt till. Det är inte fler timmar i en redan pressad förskola som våra barn behöver mest. Det är bättre förutsättningar under de timmar som de faktiskt är där.

Blerta Hoti Singh (S)

Tack ordförande, fullmäktige, ledamöter, göteborgare. Till skillnad från Kristdemokraterna i Stockholm som gått till val på att ta bort 30-timmars-taket, de vill alltså ha betydligt längre vistelsetid för barnen, så vill Kristdemokraterna i Göteborg upphäva den här reformen som vi bara haft i 37 dagar, alltså strax över en månad nu. Det tycker jag är ganska anmärkningsvärt. För att alla. Alla vi här inne vet att förskolan inte är barnpassning. Det är inte bara barnomsorg. Det är lärande. Vi har en egen läroplan att förhålla oss till. Det handlar om barns språkutveckling, nyfikenhet, fantasiförmåga. Barn får träffa kompisar och skapa trygghet. Men också det är här grunden för barns framtid läggs. Barn ska inte få sämre tillgång. Till förskolans undervisning, bara för att de har fått ett litet syskon. Reformen är dessutom fullt finansierad. Något som förvaltningen i dokument efter dokument är väldigt tydliga med att poängtera. Vi har avsatt 80 miljoner årligen för detta och tagit höjd för att alla familjer skulle välja att utöka vistelsetiden. Hittills är det lite mer än hälften som har gjort det. Och samtidigt. Så vill jag påminna KD om utvecklingen i Göteborgs förskolor. Vi har andelen förskollärare och förskollärartäthet som har ökat kraftigt. Vi närmar oss 4,7 barn per pedagog. Den största personaltätheten som någonsin har mätts sedan 2003. Sjukfrånvaron bland förskolepersonal minskar men självklart finns mer att göra och det ska vi se till. Med det yrkar jag avslag på motionen och bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är det replik av Kalle Bäck.

Kalle Bäck (KD)

Ja, olika städer har olika förutsättningar. Vi pratar alltså om Göteborgspolitik här. Det är sant att det sker en del bra inom förskolan vad gäller personaltäthet och så vidare. Poängen är bara att det inte räcker. Det räcker inte. Vi måste börja i rätt ände. Vi måste prioritera att minska ner på barngrupperna. Ja, det bedrivs mycket bra verksamhet i förskolan, men det är risk att det inte blir någon undervisning och språkutveckling om man fortsätter i den här riktningen. Så börja i rätt ände. Även om vi är på rätt väg så räcker det inte. Tack!

Blerta Hoti Singh (S)

Jag tycker faktiskt att Kristdemokraterna borde vara lite mer ödmjuka i den här frågan, när de talar om bemanningen i Göteborgs förskolor. För när Kristdemokraterna styrde för cirka fyra år sedan tillsammans med Alliansspartierna, så ersatte man avgångna förskollärare med outbildad personal, så kallade förskoleassistenter.

Man hade också besparingar i år efter år, trots att vi hade en inflationstakt på 2 procent. Märkte man upp det med bara 1,5% indexuppräkning, vilket var de facto en nedmontering och nedskärning. Men trots att vi har infört den här reformen i endast 37 dagar och trots att vi har hanterat en av de största inflationskriserna i modern tid. Dessutom med en kristdemokratisk regering som svek oss kommunerna, så har kvaliteten gått uppåt. Men självklart så finns mer att göra. Barngrupperna ska fortsätta minska. Tack!

Margareta Broang (M)

Replik av Kalle Bäck (KD).

Kalle Bäck (KD)

Tack för ordet! Jag tänker inte göra detta till en allmän budgetdebatt och speciellt inte handla om och få det att handla om gångna mandatperioder. Vi får väl se om ni kan fortsätta skylla på regeringen under kommande mandatperiod. Det är en öppen fråga i nuläget. Men grundfrågan kvarstår. Ja, vi gör steg i rätt riktning, men vi är inte där det här är en klok åtgärd att göra nu. Och prata om ödmjukhet! Jag tycker att styret här borde vara lite mer ödmjuka inför vad personalen faktiskt tycker. Man hade velat bli involverad på ett helt annat sätt. När vi hör nödropen där utifrån verksamheterna är vi i alla fall beredda att svara upp mot det. Tack för ordet!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Bosse Parbring (MP).

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande, fullmäktige. Reformen som vi rödgröna har drivit igenom att införa 30 timmars förskola för barn till föräldraledighet. Föräldralediga är en väldigt viktig reform för de barn det berör. De ska inte behöva straffas av att de har fått ett litet syskon. De ska få behålla relationen till sina kompisar på förskolan och det lek och lärande som de är med i där på samma villkor som andra barn. Självklart utifrån om föräldrarna själva vill. Det låter lite grann som de här barnen är tvångskommenderade till förskolan. Så är det ju inte. Det här är ju en möjlighet för barnen och deras föräldrar. Precis som Blerta Hoti Singh sa så är det här fullt finansierat, vilket förvaltningen återigen bekräftar nu. Vi har frågat förvaltningen vad skulle det här kosta och vi har tillfört. Samtidigt har vi också tillfört medel för att förbättra personaltätheten. Vi har faktiskt lyckats göra både och samtidigt. Det ser vi väldigt tydliga siffror på nu. Personaltätheten har inte varit så här bra på över 20 år. Det betyder inte att vi är nöjda. Vi har fortsatt mål och resurser som vi har. Vi kommer satsa på att förbättra personaltätheten, minska barngrupperna och förbättra arbetsmiljön för personalen. Så med det vill jag yrka på bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Margareta Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Kristina Norén Lallo (KD).

Kristina Norén Lallo (KD)

Jag tänker, Bosse, att siffror i all ära, men det hjälper ju inte när de inte visar sig i verkligheten. Det hjälper ju inte när förskollärarna ropar på hjälp, för det här har blivit för mycket för dem. Så är det ju faktiskt.

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Emmyly Bönfors. Där kom det en replik av Bosse Parbring.

Bosse Parbring (MP)

Jag har stor respekt för personalens upplevelser. Självklart behöver vi jobba på alla förskolor så man ska uppleva att den förbättrade personaltätheten syns överallt runt om i Göteborg. Det finns säkert mer att göra på den punkten. Men faktum är att vi har färre barn per personal i Göteborg nu. Mycket färre barn än vad vi haft på lång tid.

Margareta Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan och det är Emmyly Bönfors och därefter Agneta Kjaerbeck (SD).

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till motionen från KD. Jag tror att om man ska genomföra en utökning av vistelsetiden från 15 till 30 timmar för barn till föräldralediga behöver man nog göra det med en stor ödmjukhet för verksamheten, där man ser till att det finns bemanning, där man ser till att det finns tillräckligt få i barngrupperna. Det ser vi inte i dag, även om ni säger att steg och mått tas från den rödgröna sidan för att minska barngrupperna. Största förändringen är att öka personaltätheten. Vi har fortfarande en väldigt hög sjukskrivningssiffra i förskoleförvaltningen, över 10 %, som också har varit det under många år. Personal vittnar om en ohållbar arbetsbelastning. Förskolans verksamhet är otroligt viktig för barns utveckling och lärande. Där finns det idag en risk att pedagoger, lärare och lärare Förskollärare och elever hinner inte med i och med att de har för stora barngrupper. Då blir det barnpassning i stället. Då går det ut över elevernas väl och ve. Jag skulle gärna se att ni först ser till att få på plats en bra bemanning, få ned sjukskrivningstalet och minska barngrupperna innan ni inför en sådan här reform. Därför stöder vi i dag Kristdemokraternas motion.

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Blerta Hoti Singh (S).

Blerta Hoti Singh (S)

Tack ordförande. Med all respekt för Centerpartiets gruppledare, som inte sitter i förskolenämnden. Det finns ingen centerpartist som sitter i förskolenämnden. Så vill jag bara upplysa om fakta. Sjukskrivningstalen bland förskolepersonalen är under 10%. Prognosen säger att den kommer vara 9,5%. Det är också all time high, lågt sjukskrivningstal bland förskolepersonalen. Men den är fortfarande. Fortfarande på tok för hög. Det är ingen siffra vi får acceptera. Men den har också kraftigt gått ner. På ett och ett halvt år har den gått ner, trots att vi har hanterat en av de största välfärdskriserna i modern tid sedan 90-talet. Där vi också haft en högerregering som slaktat välfärden. Tänk hur mycket mer vi kommer kunna göra framöver. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Emmyly Bönfors (C).

Emmyly Bönfors (C)

Tack för ordet! Ja, men det är ju väldigt många nämnder jag inte sitter i men som jag ändå tar mig friheten att tycka till om. Jag är också läskunnig. Jag läser förskolenämndens rapporter där det står att sjukskrivningstalet är över 10 %. Även om det är på nedgång, vilket är jättepositivt, det vill vi ju alla såklart, är det fortfarande högst i stadens förvaltningar. Så jag betackar mig faktiskt från. Att inte kunna ha en åsikt för att jag inte sitter i en nämnd. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Agneta Kjaerbeck (SD) och därefter Dan-Ove Marcelind.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet, ordförande! Vi har ett lite annat förslag här. Vårt förslag handlar i grunden om en enda sak, att ge barnen en bättre start i skolan. Ett barn som växer upp i ett hem där svenska kanske inte talas alls. För ett sådant barn kan förskolan vara en viktig möjlighet att få ett starkt svenskt språk före skolstarten. När barn börjar skolan utan tillräckliga språkliga förutsättningar blir det svårare att förstå visningen, att följa med och att vara delaktig. Det kan få konsekvenser långt upp i skolåren. Därför föreslår vi inte en generell utbyggnad av förskolan. Vi föreslår en riktad satsning i stället, att utreda utökad vistelsetid från tre års ålder för barn med två utrikes födda vårdnadshavare där behovet kan vara större av att få lära sig svenska. Det handlar inte om att peka ut barn, utan det handlar. Det handlar om att ge barn bättre förutsättningar. Likvärdighet betyder inte alltid att

alla får exakt samma insats, som ni säkert redan vet. Likvärdighet betyder att vi sätter in resurser där de kan göra störst nytta och skillnad. Låt oss inte bara konstatera att språket är avgörande. Låt oss agera. Låt oss utreda möjligheten, mäta effekten och ge fler barn chansen att börja skolan med de verktyg som de behöver. Det är därför vi yrkar på en förskoleplan, grundskolenämnden får uppdraget att utreda en riktad satsning i stället. För varje år vi väntar så är det ett år mindre vi har på oss att ge just de här barnen en starkare skolstart på lika villkor. Så bifall till SD:s yrkande. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är det Dan-Ove Marcelind och därefter Sofie Gyllenwaldt.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Så mycket, nu såg det ut som att jag redan varit uppe, men jag kan intyga att det var inte jag. Det här är i grunden en diskussion om vilka prioriteringar vi väljer att göra för de allra yngsta barnen i vår stad. Som Tina var inne på, så är det klart att det finns barn som har behov av ökad vistelsetid. Grejen med det är att redan innan den här reformen fanns det möjlighet att tillgodose de behoven. Det som har hänt nu är att man går från att rikta mer tid där det finns ett faktiskt behov till att ge upp till 30 timmar till alla barn vars föräldrar är föräldralediga, oavsett faktiskt behov. Nu börjar vi också se konsekvenserna av detta. Göteborgs-Posten rapporterar att många anställda i förskolan upplever att det blivit tuffare efter införandet av 30-timmarsregeln, redan på så kort tid. I vissa områden är situationen särskilt pressad. En förskollärare beskriver att man har betydligt mer att göra. Därför tycker jag det är viktigt att vi ställer oss frågan, är det här den viktigaste insatsen och den största satsningen? Borde vi fördubbla vistelsetiden från 15 till 30 timmar till barn till föräldralediga, eller borde vi först se till att de timmar barnen redan har håller hög kvalitet? Göteborg lägger alltså 80 miljoner kronor på den här reformen. Det är väldigt mycket pengar. Samtidigt vet vi att många barngrupper redan är större än Skolverkets riktvärden. Märk väl också att man inte vill prata om barngruppernas storlek, utan man vill prata om personaltätheten. Det är helt skiftat fokus. Vi måste också prata om barngruppernas storlek i större utsträckning. Skolan är inte en förvaringsplats. Det är en pedagogisk verksamhet. Varje extra timme måste också ha en vuxen som har tid att se barnen, lyssna på barnen och hjälpa barnet att utvecklas. Det är precis därför signalen från förskolans personal måste tas på allvar. Hade jag fått yrka den här omgången så hade jag yrkat bifall till den här motionen. Tack så mycket!

Blerta Hoti Singh (S)

Tack, Dan-Ove, för väldigt intressanta inlägg i den här debatten, vilket jag verkligen välkomnar. Är det här den största satsningen inom förskolan? Är det här den största reformen i förskolan? Det är en rimlig fråga. Mitt svar är nej. Den största satsningen för våra barns trygghet i förskolan, det stavas skattemedel. Både kommunala och statliga. Alla politiker har ett större ansvar. Att kraftigt finansiera och utöka resurserna, våra gemensamma skattepengar så att de går till barnen och inte till utländska riskkapitalister eller till miljardärerna skattesänkningar. Det är den första prioriteringen. Sen en annan sakupplysning. Alla föräldrar tvingas inte att ha sina barn i 30 timmar utan de erbjuds. De väljer själva såklart. Tack.

Margareta Broang (M)

Tack. Då är det replikbegäran av Dan-Ove Marcelind.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Men tack själv, Blerta, för ditt inlägg! Nu är det ju så här. Den här kostar den här reformen 80 miljoner kronor. Och vi måste erkänna att det är ganska mycket pengar. Handen på hjärtat, om du hade de pengarna i handen, vad hade du valt att satsa på då? Är det verkligen en utökning från 15 till 30 timmar? Eller är det faktiskt att använda de 80 miljonerna, att se till att barngrupperna faktiskt minskar? Att arbetsmiljön fungerar? Att förskollärarna får tid för barnen? För mig är det ett solklart. Det är ett självklart val att se till att de förutsättningarna är bättre innan man går vidare med den här typen av reformer.

Blerta Hoti Singh (S)

Vi har de senaste tre åren har vi cirka tvåtusen färre barn på våra kommunala förskolor. Vi har alltså inte många fler barn, vi har betydligt mycket färre barn. Ett alternativ vore att krympa vår storlek i form av lokaler och lägga ner betydligt mycket fler förskolor än vad vi gör. Vi behåller befintliga lokaler i större utsträckning idag. För att skapa bättre förutsättningar för rektorer att få ner bakgrupperna och att organisera verksamheten i mindre barnkluster så att säga. Det görs parallellt med den här reformen. Men vi ska vara ärliga och säga att de här 80 miljonerna kommer inte innebära att det blir en förstärkning att du har på en barngrupp och du har 13 barn att det blir fyra pedagoger. Men en del av pengarna kan användas för att behålla personal och inte varsla. Där sticker vi ut i hela landet. Vi har fler förskollärartjänster ute medan andra kommuner varslar. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är det andra och sista replik av Dan-Ove Marcelind (KD).

Dan-Ove Marcelind (KD)

Kom tillbaka! Det är ju så. Barnen har ju minskat, eller barnafödandet har ju minskat. Som du sa, över 2 000 färre barn den här mandatperioden. Bara nu enligt delårsrapporten är det någonstans mellan 600–700 färre barn jämfört med samma period förra året. Det här är ju en gyllene chans nu. Varför tar vi inte den chansen? I stället inför vi en reform som faktiskt ökar vistelsetiden och ökar så att det blir fler barn under längre tid på dagen. Det är helt fel tågordning, som Kalle var inne på. Varför tar vi inte den här chansen nu och ser till att vi får en kvalitativ förskola i stället?

Margareta Broang (M)

Tack! Då återgår vi till talarlistan. Det är Sofie Gyllenwaldt och därefter Jessica Blixt (D). Varsågod!

Sofie Gyllenwaldt (M)

Tack ordförande! Jag vill yrka avslag på motionen. Jag tycker inte att vi ska avsluta det här som precis har genomförts. Med det sagt så delar jag ju problembeskrivningen i motionen och även det som återgetts av bland annat Kalle Bäck. Jag tycker det är anmärkningsvärt när man pratar med förskolepersonal att de inte märker att de har fått någon förstärkning. Det känns som att så många förskolor som och pratat med, då borde det ju ligga någonting i det. Så det hoppas jag att det kommer följas upp av förskolenämnden. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Jessica Blixt (D) och därefter Axel Josefson (M).

Jessica Blixt (D)

Tack ordförande! Jag vill börja med att klargöra det här med sjuktalen. Ja, det stämmer ju som Blerta säger att det har gått ner om man tittar på hela förvaltningen. Men vi är ju intresserade av den pedagogiska personalen. Där har det gått ner för förskollärare från 10,4 till 9,3. Men för barnskötare, som är den största gruppen som vi har, ligger den fortsatt på 11,6. För förskoleassistenter har det gått upp från 11,2 till 12,2. Där har vi nyckeltalen, bara så att vi är klara med det. Jag skulle säga att vad Emmyly sade stämmer ganska gott. Ja, för barnens trygghet. Utveckling och lärande måste alltid vara utgångspunkten i allt vi gör. Vi vet att förskolan lägger grunden för hela den fortsatta skolgången. Ska vi lyckas höja kunskapsresultaten i skolan, som vi tidigare har pratat om, måste vi också satsa rejält på förskolan. Vi delar motionärens problembeskrivning. Det är tufft ute på förskolorna. Barngrupperna är alldeles för stora. Även om vi pratar om att de har gått ned var de i maj 5,1 barn per heltid. Vi hoppas att det kommer ned till 4,7, men det är så små så det märks inte ute i verksamheten. Jag kommer tillbaka för jag ser att jag inte har mycket tid kvar. Så jag kommer tillbaka.

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Axel Josefson och därefter Emmyly Bönfors.

Axel Josefson (M)

Tack så mycket ordförande och göteborgare fullmäktige. Jag delar motionärens syn kring vänsterstyrets oförmåga att kunna hantera förskoleverksamheten. Staden omsätter dryga 55 miljarder. Fem av dessa miljarder lägger vi på förskolan. Vad vänsterstyret gör med de resterande 50 miljarderna, det är väl en fråga för er att fundera runt omkring era prioriteringar. Det blir ganska beklämmande när ni hela tiden ska skylla på någon annan. Ni har ägt styret här, ni har pengarna. Det handlar om prioriteringar. Men det som blir min fråga egentligen till Kristdemokraterna nu och kanske till Centerpartiet också disponera nu att vi hade haft ett bättre styre här som hade löst hela den här problematiken med bemanningen och så vidare. Vad tycker ni om 30 timmar i förskolan, frivilligt 30 timmar i förskolan? Är det en bra åtgärd? För oss moderater så är det här en viktig reform. Vi tycker det är bra att Barnen går i förskolan. Vi tror att det faktiskt fyller en funktion, även om man har ett syskon som är hemma. Jag tänker att det är väl ändå huvudtanken här. Är det här en bra reform? Sedan att vi har ett vänsterstyre som inte lyckas genomföra detta fullt. Jag accepterar det och jag kan förstå er invändning mot det. Men det behöver ju inte innebära att vi ska skrota reformen för det är ändå en bra grej i slutändan. Så det är egentligen en enkel fråga. Vad tycker ni om 30 timmar? Är det värt att satsa?

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Dan-Ove Marcelind (KD).

Dan-Ove Marcelind (KD)

Det är ju då för att svara på Axels fråga. Absolut är jag villig att diskutera 30 timmar. Men då skulle jag vilja göra det i rätt tågordning. Se till att barngrupperna kommer ner till Skolverkets rekommendationer. Se till att vi har en god arbetsmiljö. Inte börja i andra änden att öka vistelsetiden i en situation där vi där vi befinner oss nu med hög arbetsbelastning och höga sjukskrivningstal och stora barngrupper. Det är ju absolut fel tågordning och det hoppas vi alla är överens om.

Margareta Broang (M)

Nästa talare är Emmyly Bönfors och därefter Jenny Broman.

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Centerpartiet är också för att titta på en utökad vistelsetid för barn till föräldralediga. Om det ska vara 30 timmar eller 20 borde man kunna diskutera. I grunden har ändå föräldralediga oftast en ersättning från Försäkringskassan. Då kan man fundera på om vi från skattemedel ska bekosta två gånger om att kunna vara ledig. Det är en tanke man kan ställa sig, inte minst om man är moderat. Sedan skulle jag vilja rikta en fråga till Blerta, som verkar ha väldigt bra koll på. Alla siffror i förskolenämnden räcker inte. Hur många barn är det nu som har ansökt om utökad vistelsetid, och vilka stadsområden kommer de ifrån? Jag mötte några rektorer som jobbar i sydvästra Göteborg, där ju barngrupperna är väldigt stora och inflyttningen har varit väldigt stor, vilket har lett till brist på platser i förskolorna. Man menar att den största andelen som har sökt kommer just från sydväst. Jag vet inte om det stämmer, men det borde en ordförande i förskolenämnden veta, tänker jag. Och är det i så fall Blerta Hoti Singhs mening att. Eller då skulle jag också vilja fråga dig, Blerta Hoti Singh, tror du att det är där som behoven av utökad vistelsetid är som allra störst i så fall?

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Jenny Broman och därefter Axel Darvik. Fast Blerta, du har inte tryckt replik. Okej, replik begärd av Blerta Hoti Singh (S).

Blerta Hoti Singh (S)

Tack för dina frågor, Emmyly. Det här är en värdefull aspekt att belysa. Det stämmer ju att ansökningarna från föräldrarna är ojämnt fördelade i vår högst segregerade stad. Det är inte bara sydväst, det är också i centrum där vistelsetiden har ökat i större utsträckning än vad den har gjort i nordvästra Göteborg. Det här är någonting som. Som vi behöver titta närmare på. Men med det sagt så finns ju en ersättning där barnpengen kommer att bli större. För de här barnen som ska gå längre tid på våra förskolor. Men sen är det också upp till rektorn som äger

sin inre organisation på varje respektive förskola. Att välja vad man vill göra utav de medlen. För att i vissa fall kanske det inte är tillräckligt många barn för att ha råd med ytterligare personal, men det kan vara så att det kan vara ett sätt att behålla personal. Tack.

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Emmyly Bönfors (C).

Emmyly Bönfors (C)

Innan reformen om utökad vistelsetid infördes har det varit möjligt att ansöka om utökad vistelsetid om man har särskilda behov, om man kanske behöver öva mer på svenska språket eller av andra anledningar sin familjesituation. Det tycker jag är jättebra att vi har tillämpat den metoden, att barn som har behov kan få gå fler timmar i förskolan. Då sätter man verkligen barnets bästa i fokus. Sedan finns det säkert. Väldigt många familjer har behov, även i centrum och sydväst, av utökad vistelsetid. Men som politiker blir man lite generalist. Om man tittar på hela staden tänker jag mig att det borde finnas större behov i vår segregerade stad i till exempel nordost eller på vissa delar av Hisingen. Därför skulle jag ändå vilja påstå att den här reformen riskerar att ha slagit väldigt fel som den har införts i det här läget. Är det något slags självkritik? från S i den här frågan.

Margareta Broang (M)

Då är det andra sista replik av Blerta Hoti Singh (S).

Blerta Hoti Singh (S)

Jag är väldigt stolt över reformen. All förskole politik handlar om att värna om olika intressen kring förskolan. Det är jätteviktigt med personalens arbetsmiljö och förskolans långsiktiga finansiering och tillskott av skattemedel. Det är liksom A och O. Men vårdnadshavare idag, på grund av den rådande arbetsmarknad som vi inte har rådighet över, men de har större förväntningar på förskolan ska leverera, och det har vi som ansvariga politiker också krav på, och bör också vara lyhörda. Men med det sagt så måste vi göra allt vi kan, och lite därtill, för att bryta segregationen. Sen ska jag säga att det har bara gått några veckor. Det här ska ju självklart utredas. Vi bevakar utvecklingen, och jag ska snart göra verksamhetsbesök på specifika 30 timmars förskolor. Vi behöver bevaka frågan.

Margareta Broang (M)

Tack. Då är det åter till talarlistan. Det är Jenny Broman och därefter Axel Darvik.

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet. Det är ju så många som verkligen berättar om här hur viktig förskolan är för barns utveckling och för att senare lyckas i skolan. Och den är ju lika viktig för barn som råkar ha fått ett syskon. Det är ganska stor del av deras tid på förskolan som faktiskt går till miste om man kanske får ett eller två syskon. Det kan bli ganska lite förskoletid för äldsta syskonet om man får två syskon. De behöver ju. Just nu behöver den här förskolan lika mycket som kanske det yngsta syskonet behövde. Ibland kan man fundera på varför ni tror att föräldrar vill att det äldre syskonet ska gå i förskola. Tror ni att det är för att de inte vill vara med sina barn, är lata eller så? Ibland kan jag känna, kanske inte just i den här debatten i dag, men i samhällsdebatten snackas det så om föräldrar. Det tycker jag är väldigt orättvist. Jag tror faktiskt att föräldrar verkligen vill sina barns bästa. Den språkliga utvecklingen finns ju ett behov hos alla små barn, inte bara hos de som har utrikesfödda föräldrar där man kanske inte pratar svenska hemma. Den är väldigt, väldigt viktig ändå. Jag vet föräldrar som väljer att gå tillbaka till arbetet tidigare än man kanske annars hade velat för det lilla barnet för att man ser att det stora barnet mår dåligt av att inte få den tiden som de skulle behöva i förskolan. Eller att man börjar plugga eller på annat sätt just för att man ser att barnen hamnar utanför. För de här 15 timmarna brukar ju ofta vara tisdag, onsdag, torsdag. Så arbetsområdena är inte barnet med och startar upp. Man är inte med på uppstarten på måndagar och man får inte avsluta det. Man hamnar också helt utanför sammanhanget de timmarna man är på förskolan. Så den här tiden, de här 15 timmarna blir ganska ynkliga. Kanske inte timtalet, men man är inte med och kommer inte som en helhet enhet, så därför är det bra. Jag tänker inte mer.

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Axel Darvik. Och därefter Jessica Blixt (D).

Axel Darvik (L)

Tack så mycket ordförande! Det finns många farhågor man kan ha om Göteborgs förskolor. Jag tycker inte heller att man ska svartmåla verksamheten. Det finns väldigt många väldigt bra förskolor. Det finns många pedagoger som gör ett fantastiskt jobb varje dag. Det finns många föräldrar som är otroligt nöjda med sina kommunala förskolor i Göteborg. Man kan alltid diskutera i vilken ordning man ska göra saker och ting. Nu är den här reformen inte Vi tycker att det är bra att den finns. Vi tycker att det hade varit bättre om vi hade kunnat få minskade barngrupper och ökad personaltäthet dessutom. Men jag tycker nog att det är fel att i det här läget riva upp reformen. Då är det bättre att lägga fram de förslag som handlar om att öka kvaliteten ytterligare i förskolan. Jag håller med om många av de saker som Jenny Broman sade tidigare i sitt inlägg. Det handlar ju om barnen. Om barnens möjligheter att kunna utvecklas. Det finns ett slitet uttryck som säger att det krävs en by för att uppfostra ett barn. I vårt moderna samhälle är förskolan en väldigt viktig del av byn. Det är där man lär sig många viktiga färdigheter i livet. Det är en viktig pedagogisk verksamhet. Med de 15 timmarna missar man väldigt mycket av den möjligheten. Sedan handlar det också om ett erbjudande. Vem som bäst avgör vad som är det bästa för barnet, är det politiker eller är det föräldrarna? Som liberal tycker jag att föräldrarna ska få lov att välja. Därför yrkar vi avslag på den här motionen. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Jessica Blixt (D), och Emmyly Bönfors hann snabbt få in en replik. Jag väntar på lite, Jessica. Tack! Varsågod!

Emmyly Bönfors (C)

Jag tycker att den här debatten har varit bra i att vi inte moraliserar olika familjers och föräldrars livsval och att vi inte heller svartmålar några förskolor utan att vi lyfter fram sakliga invändningar som rör arbetsmiljö, sjukskrivning, barngruppers storlek och så vidare. Det hoppas jag att den här debatten kommer att fortsätta att göra. Men Axel Darvik lyfte också fram föräldrarnas valfrihet för sina barn. Men risken är ju att om. Det andra fungerar inte. Om barngrupperna är för stora och arbetsmiljön inte är bra blir det inte ett val för dem som är i verksamheten. Då blir det inte så lätt att välja bort heller om man verkligen behöver vara i förskolan. Valfriheten kan vara dubbel i det avseendet.

Margareta Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan. Det är Jessica Blixt (D) och därefter Kalle Bäck.

Jessica Blixt (D)

Tack så jättemycket, ordförande! Det är så mycket bra som redan är sagt i den här frågan. Men vi får heller inte glömma att så som det har sett ut i verksamheten i dag har föräldralediga valt att studera. De har skrivit in sig på olika kurser och tagit plats från andra för att kunna ha sina barn i förskolan. Lärare i universitet och högskolor. Och sen inte gått på de kurserna. Det är inte heller ett bra sätt. Det har framför allt varit i vissa delar av staden där vi nu ser att det är ett högre tryck på 30 timmar. Då har de dem i 30 timmar i stället för kanske ännu fler timmar. Då har det gått ned. Det som man behöver jobba med är att se till att i vissa delar av staden i nordost ska man över huvud taget ha sitt barn på förskolan. Det är något som vi brottas med och försöker jobba ganska hårt med i förvaltningen. Jag tycker att det är jätteviktigt. Vi lade 274 miljoner kronor extra till förskolan just för att verkligen få ned barngruppernas storlek. Men nu är den här reformen genomförd. Den har inte hållit på så länge. Att riva upp alltihop nu, hade vi gjort det innan den var genomförd, nu är den genomförd. Vi ser inte att det är den bästa vägen att gå. Däremot måste vi jobba, satsa och se säkerställa mindre barngrupper, bättre förutsättningar för personalen och riktigt hög kvalitet på varenda förskola i hela Göteborg. Det är målet. Därför yrkar vi i Demokraterna avslag på motionen. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Kalle Bäck (KD), och därefter Jenny Broman (V).

Kalle Bäck (KD)

Tack för det, ordförande, fullmäktige, göteborgare! Tack för en bra. Debatt vill jag säga först och främst. Jag ska också säga att motionen lades fram innan den här reformen trädde i kraft. Hade vi varit lite snabbare med att behandla motioner kunde vi ha rivit upp det här tidigare, och det hade kanske varit bättre för verksamheterna. Men oavsett detta är pengar och resurser en sak, men det måste finnas personal och organisatoriska förutsättningar på plats om man ska genomföra en sådan här reform som Dan-Ove var inne på här. Vi kan diskutera någonting liknande. Exakt antal timmar och så kan man ju också diskutera som någon sa i debatten. Så att man måste göra saker i rätt ordning och en klok politiker, tänker jag, måste kunna omvärdera saker och ting. Kan vi inte bara enas om att vi alla vill ha en bra förskola? Vi vill alla minska barngrupperna. Det tror jag vi är överens om. Men inse bara att här blev det fel. Nu backar vi tillbaka och gör om. Rösta för motionen! Tack för ordet!

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Axel Josefson.

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag har funderat lite på det här ni har sagt nu här. Det här kan vi ta och diskutera om vi nu hade haft rätt förutsättningar. Då undrar jag lite vad menar ni med det? Vad är det som ska diskuteras då? Är det ett bra eller dåligt förslag? Jag tänker någonstans måste man väl antingen tycker man att det är bra att barnen är i förskolan oaktat hur familjeförhållandena ser ut eller så tycker man inte det. Sen så kan vi vara mer eller mindre bra på att genomföra de här förslagen, men det hade väl ändå varit lite intressant. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Kalle Bäck (KD).

Kalle Bäck (KD)

Tack för ordet! Jag tyckte att Dan-Ove svarade ganska tydligt på det tidigare, så jag tänker att jag inte upprepar det direkt. Man kan diskutera en liknande reform som den som har gjorts nu, men då ska det ske i rätt ordning vid rätt tidpunkt. Jag tackar också Centerpartiet, som valde att stödja vår motion. Tack för ordet!

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Blerta Hoti Singh (S).

Blerta Hoti Singh (S)

Tack ordförande. Kristdemokraterna får det att låta som att vi måste välja antingen mellan att ha mer vistelsetid för barn i förskolan eller mindre barngrupper. Det menar jag är en falsk motsättning. Vi kan ha två tankar i huvudet. Vi kan både fortsätta verka för att minska barngrupperna och höja personaltätheten med utbildade barnskötare och förskollärare, vilket vi gör, och få ner sjukskrivningstalen, vilket sker, men också utgå från barnens bästa så att alla barn utifrån föräldrarnas egna behov och förutsättningar inte rycks ur sina sammanhang till lärande och lek med kompisar för att de får ett mindre syskon. Det går att göra både och. Det gör vi kopplat till andra nyckeltal när det gäller förskolans och välfärdens finansiering. Men allt kokar ner till mer resurser och här hoppas jag att vi. Vi kan enas om det. Tack!

Margareta Broang (M)

Då var det kontrareplik från Kalle Bäck.

Kalle Bäck (KD)

Tack för ordet! Då finns det en väldigt enkel och bra reform att genomföra. Använd de här 80 miljonerna till att minska barngrupperna. Så enkelt är det. Det handlar återigen om att göra saker i rätt ordning. Jag tror inte att vi kommer mycket längre i den här debatten nu. Jag tackar dig i alla fall. Jag tvivlar inte på att vi alla är besjälade av att ha en bra förskola. Men gör saker i rätt ordning och inse att här blev det fel! Så måste ni klok politiker kunna säga. Jag hoppas att all förskolepersonal sitter och tittar på den här debatten, för den är ganska klargörande om vilka prioriteringar partierna gör i just den här frågan. Tack!

Margareta Broang (M)

Då var det Axel Darvik som begärde replik.

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Jag lyssnade noga på Kalle Bäck och du sa att ni är väldigt besjälade av detta att det ska vara i rätt ordning. Nu blev det inte så i den ordningen som ni ville då, att man minskade barngrupperna först och sedan utökade man till 30 timmar. Nu införde man det först och så jobbar man nu. Det kommer vi naturligtvis, vill jag också, tillsammans med er, jaga styret här i att vi ska få ner barngruppernas storlek och öka kvaliteten i förskolan. Men två fel blir ju en. Om det nu är så att barnen får gå där 30 timmar, varför blir det helt plötsligt rätt att sparka ut dem ur förskolan då? När de har fått förlängd vistelsetid? Är det inte så att den insiktsfulla politikern faktiskt då ska backa från motionen och att du ska ansluta dig till oss, Kalle Bäck, och avslå den här motionen? För då får vi det ändå i rätt ordning. Det blir ju inte rätt för att de här barnen nu ska tvingas lämna förskolan. Tack!

Margareta Broang (M)

Kontrareplik från Kalle Bäck (KD).

Kalle Bäck (KD)

Ja, återigen. Den här motionen lades innan reformen trädde i kraft. Det är där felet ligger. Det är inte oss ni ska peka på och säga att det blev fel ordning. Tack för ordet!

Margareta Broang (M)

Och det var en ny replik från Axel Darvik.

Axel Darvik (L)

Jo, men jag tog fasta på det att du sa att saker kan hända under tiden som en motion behandlas och det har ju hänt saker. Reformen har ju genomförts. Och nu är det ju den situationen vi har idag som vi diskuterar. Ja, jag förstår att man hade önskat en snabbare handläggningstid av motionen, men är det verkligen rätt, tycker ni Kristdemokrater, att de här barnen som nu får gå på måndagar och fredagar också då inte längre ska få lov att göra det. För de trivs ju väldigt bra med det. Och föräldrarna har valt det och tycker att det var bra.

Margareta Broang (M)

Du har haft två. Vi kontrollerar precis att du får sätta upp dig igen. Nu är det verkligen Jenny Bromans tur. Varsågod.

Jenny Broman (V)

Tack så mycket för ordet! Jag ska bara avsluta det jag inte hann med att säga sist. Det är så ojämnt fördelat vilka som väljer att utnyttja 30 timmar. Det är väldigt olyckligt. Jag tänker att det är ett väldigt tydligt tecken. Det kostar ändå pengar att ha 30 timmar. Det är en väldigt tydlig teckning på hur ojämlika ekonomiska

förutsättningar vi har i den här staden. Det är någonting som vi behöver jobba med på många olika sätt. Det var bara min avslutning. Avslutningsvis ska jag yrka avslag till motionen. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Kalle Bäck. Därefter är talarlistan tom. Varsågod!

Kalle Bäck (KD)

Jag vill bara helt kort svara på Axel Darviks fråga. Svaret är ja, för personalens situation är fortfarande ohållbar. Det är därför vi tycker att man bör riva upp den här reformen. Fel ordning, två fel. Det blir ytterligare ett fel om man inte gör det. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är talarlistan tom. Under debatten har det framkommit tre yrkanden. Under överläggningen yrkar Blerta Hoti Singh, Sofie Gyllenwaldt, Axel Darvik, Jessica Blixt, Jenny Broman bifall till kommunstyrelsens förslag. Vi har Kalle Bäck och Emmyly Bönfors att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från KD i kommunstyrelsen. Vi har Agneta Kjaerbeck (SD) som yrkar att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från SD i kommunstyrelsen. Jag ställer proposition på dessa yrkanden.
Godkänns denna propositionsordning? Bifalles kommunstyrelsens förslag? Ja. Bifalles förslaget från Kalle Bäck med flera? Ja. Bifalles förslaget från Agneta Kjaerbeck (SD)? Ja. Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits.
Votering. Votering har begärts och ska verkställas. Vi väntar på sekretariatet. Där fick vi den, tack.
Då är kommunstyrelsens förslag ja-proposition i huvudvoteringen. För att anta motförslag ska det bli proposition på de två återstående yrkandena. Antas förslaget från Kalle Bäck med flera som motförslag? Antas förslaget från Agneta Kjaerbeck (SD) som motförslag? Jag finner att förslaget från Agneta Kjaerbeck (SD) har antagits som motförslag.
Då återstår huvudvoteringen. Det är ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Agneta Kjaerbeck (SD). Då startar vi.
Omröstningen är avslutad och fullmäktige har med 65 röster mot 9 samt 6 stycken som avstår och en frånvarande bifallit kommunstyrelsens förslag.
Japp, reservation av Kristdemokraterna.

18. Motion av Kristina Bergman Alme (L) och Eva Flyborg (L) om frystorkning av mat för krisberedskap och resiliens

Margareta Broang (M)

Då går vi in på ärende 18. Det är en motion av Kristina Bergman Alme (L) och Eva Flyborg (L) om frystorkning av mat för krisberedskap och resiliens. Först på talarlistan är motionären Kristina Bergman Alme (L) och därefter också motionär Eva Flyborg (L). Varsågod!

Kristina Bergman Alme (L)

Tack, fru ordförande! Frystorkad mat kan låta otroligt tråkigt och kanske till och med larvigt. Men tyvärr är den här frågan viktig. Det kanske till och med en dag kan bli skillnaden mellan liv och död för en del göteborgare. S, V och MP skriver i sitt yttrande till avslag att de förutsätter att stadsledningskansliet bedriver omvärldsbevakning och tar till sig av erfarenheterna från andra kommuner. Förutsätter är ett ganska farligt ord. Det är att man tror på någonting men bara lite tyst. Vi har faktiskt inte råd att förutsätta så som läget ser ut nu. Leipzigs flygplats, gränsprovokationer i Finland, brand i Estland, drönarattacker lite varstans, GPs-störningar, cyberattacker, påhälsningar hemma hos finska riksdagsledamöter, sabotage mot vattenverk i Sverige - listan är lång. 687 dagar av storskaligt krig. Sedan motionen skrevs hösten 2025 har läget blivit alltmer allvarligt. Men folk i gemen kanske inte vill se det eller inte märker vad som pågår. Vi är en väldigt stor kommun. Det innebär att vi också måste ha ett stort ansvar för många göteborgare. Det innebär att saker och ting tar tid, och då måste man vara tydlig. Förutsätta är varken tydlig eller långsiktig eller tillräckligt där vi befinner oss just nu? Om det

nu är som så att det är avslag på den här motionen för att vi också tar upp frågan om att omhänderta överbliven mat, skippa det då! Om det är avslag på att vi är minoritetsavsändare är det sorgligt, men det viktigaste är faktiskt att vi agerar. Sluta förutsätta! Skicka en tydlig signal! Helst bifall till motionen, men se för guds skull till att göteborgarna håller! Frystorkad mat. Tack!

Margareta Broang (M)

Nästa talare Eva Flyborg och därefter Rasmus Ragnarsson (SD).

Eva Flyborg (L)

Vi går neråt. Tack fru ordförande. Jag håller med om allting som Kristina Bergman Alme just sa. Hon skissade också bilden av att det blir en allt farligare omvärld och det är sant. Försvarsmakten och Myndigheten för civilt försvar planerar framåt för att alla kommunerna ska ha minst två veckors förnödenheter beredda ifall det skulle bli oroligheter eller kris eller på något annat sätt. Minst två. 2 veckor. Det är också så att från och med den 1 januari nästa år, alltså om två månader, kommer det en skärpt lagstiftning som ställer ännu större krav på kommunen. Då kan man undra om frystorkning av mat håller sig så himla länge och är det så stor skillnad? Ja, det är så här att en frystorkad mat håller i 25 år. Det kan alltså lagras mycket längre. Det är ingenting som man behöver kasta bort när månaderna går eller åren går. Det håller i 25 år. Ja men det kostar jättemycket att göra detta, säger någon. Nej, det gör det inte. 500 000 för en sådan maskin som kan frystorka maten. Det är ingenting. Jämför med biltvätten på Avenyn. Vad tror ni den kostade? 7 miljoner. Vi kan alltså göra 14 stycken frystorkningsmaskiner för Göteborgs beredskap och nödberedskap i stället för biltvätten. Eller vad sägs om det rosa schabraket som kostade nästan 100 000? 26 miljoner, det får man många apparater för. Vi tänker på göteborgarnas trygghet i en allt farligare värld. Det borde hela kommunfullmäktige kunna göra. Om vi inte lyckas få majoritet här i dag, jag och Kristina, så kan väl Jonas fundera på detta när du går och lägger dig i kväll, att du borde stödja en sådan här sak. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Rasmus Ragnarsson (SD) och därefter Anneli Rhedin (M).

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack fru ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till Sverigedemokraternas yrkande. Jag håller helt och hållet med både Eva och Kristina. Det här är en jätteviktig fråga och det räcker inte bara med att förutsätta att det här kommer att omhändertas. Sedan tror jag att vi från Sverigedemokraterna har en lite annorlunda inriktning på just den här frågan i och med att det räcker egentligen inte med att frystorka överbliven mat för då skulle vi komma upp i väldigt. Dessutom har vi ett pågående arbete med att minska matsvinnet och därmed också överproduktionen av mat i våra verksamheter. Det vi borde överväga är i så fall om vi kan producera alternativt köpa in den här varan för att skapa ett gediget beredskapslager. Det är ungefär de skillnaderna mellan vårt förslag och Liberalernas. Men jag noterar ju då att. Den rödgröna sidan förutsätter att det här omhändertas inom ramen för de beredskapsåtgärder som redan finns. Jag instämmer helt och hållet med föregående talare i att det är helt fel. Det är inte så vi ska jobba. Min fråga till er är då vilket uppdrag det är i dag som säkerställer att just denna möjlighet införs och utreds, det vill säga frystorkning av mat alternativt att vi Vi producerar mat för frystorkning. Vad är det konkreta beslutsunderlaget här? Att följa andra kommuners erfarenheter är jättevärdefullt, men Göteborg behöver också kunna bedöma sina egna behov och förutsättningar. Om nu kostnaderna är oklara, då måste man ju börja med att klarlägga vad kostnaderna är. Så en utredning behövs ju. Återigen bifall till Sverigedemokraterna.

Kristina Bergman Alme (L)

Jag kan ju bara tydliggöra då att vår motion säger ju att man dels kan undersöka att utreda frystorkad överbliven storköksmat, dels att tillverka egen. För det är självklart, det behövs. Vi kan inte puffa runt på det som blir över på bamba och i. i äldreboenden. Men det behövs verkligen att tillverka den. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Anneli Rhedin (M). Och därefter Eva Ternegren. Varsågod!

Anneli Rhedin (M)

Tack så mycket, fru ordförande, ledamöter och åhörare! Jag yrkar bifall till motionen. Tack för en mycket bra och viktig motion! Jag håller med om det Kristina och Eva har sagt. Vi har ett särskilt stort ansvar vid kris och krig när det gäller framför allt mathållning. Jag citerar motionen. Den frystorkade maten. Man har mycket lång hållbarhet, bygger upp ett bra beredskapslager. Maten som torkas kan sparas i 25 år. Detta gör att vi både minskar matsvinnet och tryggar matförsörjningen för våra invånare. 500 000. Jag har kollat lite, Eva. Det har hänt lite. Mindre maskiner 60 000. Storköksmodell anpassad för skolor 100 000–300 000. Win win.

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Eva Ternegren och därefter Viktoria Tryggvadottir Rolka (S).

Eva Ternegren (MP)

Ordförande och ledamöter! Det finns förvisso vissa fördelar med att producera egentillverkad frystorkad mat. Det kan stärka beredskapen i staden. Möjligtvis kan det i vissa avseenden vara lite billigare. Men lite oväntat är det för mig att det här förslaget kommer från liberalt håll. Ni brukar ju värna om näringslivet, och på detta område finns väldigt många leverantörer redan som har den infrastruktur och effektivitet som krävs för att tillverka frystorkad mat. Det vet vi som har gått i fjällen och så. Det känns ju lite tveksamt att kommunen ska börja ägna sig åt att utreda ytterligare ett uppdrag som andra aktörer bättre kan ta hand om, enligt mig. Det är självklart angeläget om att minska volymen på överbliven mat eller använda den på bra sätt, men att samla ihop sådan mat från många små Det finns flera nämnder, många har sagt det, som har pågående uppdrag med livsmedelsförsörjning i kristider, bland annat inköp och upphandling. Jag tycker ändå att vi får förutsätta att de även beaktar hur man på bästa sätt kan tillhandahålla och lagra frystorkad mat. Jag vet att det pågår ett arbete om att gå igenom och vilka livsmedel som är viktiga i krissituationer och också ha en dialog med de leverantörer som på något sätt kan hjälpa till att lagra detta. Jag vill bifalla Kommunstyrelsens förslag att avslå motionen. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Eva Flyborg.

Eva Flyborg (L)

Vi ska väl inte förlänga debatten jättesent. Det är en motion och vi kommer kanske inte att vinna den i dag. Men vår motion talar ju både om överbliven mat, inte som står ute i trågen eller hur man nu ska uttrycka det, utan som blir över i själva köket. Och det är ju inget fel på den maten, utan det är klart att man kan ta vara på den. Det borde ju Miljöpartiet gilla med cirkulär ekonomi och allt möjligt. Sedan är det ju så, som jag också försökte säga förut, att om två månader har kommunen ett utökat ansvar för försörjningen för sin befolkning. Det kan man inte bara lägga ut på entreprenad hur som helst. Det ansvaret har kommunen och det kommer ni att få ta om två månader. Grattis!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Rasmus Ragnarsson (SD). Viktoria? Förlåt!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Det är bra om man ska vara taggad för att stå här uppe. Återigen Eva, nu är du inne på det där att du förutsätter en massa saker. Men vi har ju kunnat konstatera här att det händer ju saker. Vi kan ju förutsätta en massa saker. Jag vet ju att vårt parti och väldigt många medborgare i vårt land till exempel förutsätter att vår personal ska kunna jättebra svenska i hemtjänsten och äldreomsorgen. Men det har vi konstaterat efter väldigt många om och men att så inte är fallet. Där har ni själva uppmärksammat att språkkunskaperna har varit alldeles för dåliga inom våra verksamheter. Vad gör man som politiker då? Jo, man tar initiativ för att få till en förändring. Jag tror att här måste vi också ta initiativ för att säkerställa att förvaltningen fokuserar på rätt saker. Vi måste sluta förutsätta saker när det kommer till så viktiga saker som vår beredskap. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Nu Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), det är din tur. Därefter Johanna Holmdahl (KD).

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige! Tack för en jätteviktig motion! Jag blir bara lite bekymrad när jag hör så mycket om att det här kommer ni att få ta ansvar för, det här kan vi inte förutsätta, ni kan inte förutsätta. Det här är ju vårt gemensamma ansvar. Jag tror att det är jätteviktigt att vi inte polariserar i de här frågorna och ställer oss på varsin ända och pratar om ni och de och vi och de och så där. För det här är alldeles, alldeles för viktigt. Vi har gett. Tydliga uppdrag till stadsledningskontoret att de ska jobba och vara på tårna i det här arbetet. I föregående års budget lade vi 10 extra miljoner för att bemanna upp med ytterligare personella resurser som faktiskt ska driva på det här arbetet framåt. Vi vet att vi ligger i bakvattnet. Vi kan bara titta på Finland. Vi är så långt efter. Vi har så många återstående frågor. Vem ska betala för reservkraft? Hur ska det gå till? Vem ska köpa? Det här arbetet måste vi driva på i nämnderna hela tiden. Vi hade en stor konferens för alla skolledarna härom veckan i grundskoleförvaltningen under beredskapsveckan. Det var påfallande och otroligt tydligt att det är många som inte förstår sitt ansvar. Vi har en lång väg att vandra. Jag tänker att vi kommer jobba på med det här. Men vi har ett särskilt utpekat uppdrag som handlar om just måltider och den typen av resiliens. Här har vi människor som är satta att arbeta med detta. Jag förutsätter att de kommer att komma på de bästa lösningarna för att vi ska tillse att vi har rätt resurshållning på plats. Återigen, tack så mycket för motionen. Jag blir stärkt av att vi är många som är på tårna i den här frågan. Det är ett mycket allvarligt läge som vi befinner oss i det här landet och i den här världen. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Kristina Bergman Alme (L).

Kristina Bergman Alme (L)

Tack, Viktoria, för ditt svar! Jag upplevde inte att jag var ute efter att säga nej, vi, vi och de. Det var därför som jag sade på slutet att skit i motionen och vem det var som vinner den här voteringen, på ett sätt, därför att det behöver bli verkstad. Men jag känner mig på intet sätt trygg i det fortsatta användandet av förutsätter. Det hade varit mycket goare att läsa så här. Nej, nej, nej, denna motion behövs inte. Det här är redan genomfört. Det hade gett en god känsla. Du säger att grundskolerektorerna hade samlats. Det kan vara gott, men i Göteborgs stad finns det i dagsläget tre rektorer som har genomgått en fördjupad rektorsutbildning kring de här frågorna. En inom förskolan, två inom utbildningsförvaltningen. Jag är en av dem. Nu går det ytterligare en i utbildningsförvaltningen till. En har inget. Ingen har gått denna utbildning, som är 7,5 poäng, i grundskoleförvaltningen. Det är allvarligt.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Jag förstår att det hade varit mer tillfredsställande om jag sa att, nja, det här är redan omhändertaget. Men när vi menar att vi förutsätter, så tänker jag att jag inte är utbildad kring kosthållning och vad som är de smartaste långsiktiga lösningarna för att vi ska på ett effektivt sätt behålla och förvara mat. Utan vi har anställt kompetenta personer som är satta att driva det här arbetet tillsammans med Länsstyrelsen, tillsammans med statliga myndigheter, tillsammans med polismyndigheten och Försvarsmakten. I det samarbetet känns det som att det kanske inte är vi här inne som ska komma på alla lösningar, utan vi kanske ska lämna det åt professionen, att de faktiskt bestämmer och berättar vad vi ska göra. Men återigen, det är jättepositivt att vi driver på och kommer med förslag. Det är säkert så att den här motionen kan ha öppnat ögonen för någon om vi nu inte hade tillräcklig kompetens för att ha koll på det här. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Johanna Holmdahl (KD). Därefter är talarlistan tom.

Johanna Holmdahl (KD)

Jag vill börja med att yrka bifall till den här viktiga motionen. Det är bra att vi är överens om att det är viktigt, eftersom vi står inför en närstående väldigt svår tid. Jag känner ändå att det är ofattbart att vi inte ska driva på det här. Även om det kanske kommer ett uppdrag om två månader. Varför ska vi i den här församlingen inte driva på? Det är väl många här som inte är specialistutbildade inom allting som vi lägger motioner om. Men det är ju vår förbannade plikt att lägga motioner och vara drivande i det här. Jag blir gråtfärdig, nästan. Det är helt absurt att vi ska rösta nej till en motion där vi vet hur snabbt livsmedelsdistributionen slås ut i storstäder. Tack för ordet!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Jonas Attenius (S) och därefter är talarlistan tom. Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Tack, fru ordförande och fullmäktigeledamöter! Jag vill ändå rikta mig till församlingen och Eva Flyborg. Vi stod och pratade lite grann här ute vid kaffepausen förut kring hur viktigt detta är och faktiskt kring just den här motionen. Jag instämmer i det. Jag vill ändå samtidigt säga att vi har landat i fullmäktige i våra ställningstaganden. Men på tu man hand är vi väldigt överens kring vikten av detta. Tveka inte en sekund på det. Vi har vår plan som vi jobbar med. Arbetet för civil beredskap i vår stad är ett kapitel. Det handlar om just ökad försörjningsberedskap. Det handlar precis om exempelvis mat. Det finns med där. Jag vill egentligen bara vädja och rikta mig till alla er som sitter i olika nämnder och styrelser. Den här planen riktar sig mot alla stadens förvaltningar och bolag. Nämnderna och styrelserna har ett tydligt uppdrag utifrån sitt grunduppdrag att jobba med de här frågorna. Jag vet hur det blir ibland i fullmäktige med motioner. Jag vet. Men det viktiga är att jag vet också att vi är överens. Jag vill nästan vädja till er och era partivänner att på nämnds nivå, på styrelsenivå, jobba generellt med de här frågorna. Inte minst med den här frågan, men också de andra frågorna som rör civil beredskap. För precis som både Kristina och Eva med flera har beskrivit här så är vi i ett allvarligt läge och här måste vi skärpa oss. Jag vill bara instämma i den delen. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då var talarlistan tom. Det är ett härligt, debattglatt gäng här. Vi har åtta motioner kvar, men vi debatterar på ett bra sätt. Vi kommer att hinna, Jonas. Det är lugnt.
Vi har tre yrkanden. Under överläggningen yrkar Eva Ternegren bifall till kommunstyrelsens förslag. Vi har Kristina Bergman Alme, Anneli Rhedin och Johanna Holmdahl att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från L i kommunstyrelsen. Rasmus Ragnarsson (SD) yrkar att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från SD i kommunstyrelsen. Jag ställer proposition på dessa yrkanden.
Godkänns denna propositionsordning? Bifalles kommunstyrelsens förslag? Ja. Bifalles förslaget från Kristina Bergman Alme med flera? Ja. Bifalles förslaget från Rasmus Ragnarsson (SD)? Ja.
Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits.

19. Motion av Jessica Blixt (D) och Martin Wannholt (D) om att revidera Göteborgs Stads policy för skolmåltider

Margareta Broang (M)

Då går vi raskt över till ärende 19. Det är en motion av Jessica Blixt (D) och Martin Wannholt (D) om att revidera Göteborgs stads policy för skolmåltider. Vi börjar med motionsskrivaren. Det är Jessica Blixt (D) och därefter Martin Wannholt (D). Varsågod!

Jessica Blixt (D)

Tack så mycket! Vad är skolmåltidens viktigaste uppgift? För mig är svaret enkelt. Eleverna ska äta maten, bli mätta och orka koncentrera sig hela skoldagen. Det lagas bra mat på många skolor i Göteborg. Men även en välplanerad och näringsberättigad måltid missar sitt syfte om barnen inte. Det vi vet är att 40 procent av

eleverna på högstadiet över huvud taget inte äter i bamba. Det är också viktigt att elevernas synpunkter får påverka vad som serveras. Därför står det väldigt tydligt i motionen att eleverna måste få mer inflytande över vad som ska ätas. Det är först om måltiden hamnar i magen som den fyller sin funktion. Många elever tycker om vegetarisk mat, men andra äter den inte. Precis därför måste det finnas, förutom ett fullgott vegetariskt alternativ, också ett fullgott animaliskt alternativ varje dag, så att eleverna får möjlighet att välja en lunch som de faktiskt äter och står sig på. Förvaltningarna lyfter i remissvaren fram att klimatet är viktigt. Men vi kan väl alla vara överens om att det är väl ändå inte eleverna som ska betala priset för klimatomställningen genom att gå hungriga och inte kunna koncentrera oss. Så låt oss börja med eleven, inte med matsedeln på pappret. Jag yrkar bifall till vår motion.

Margareta Broang (M)

Håller er inom er tid. Varsågod.

Martin Wannholt (D)

Tack fru ordförande! Nu har Jessica sagt allt så det blir inte så mycket mer att säga. När vi skrev den här motionen, jag tycker det är förfärligt när politiker går för långt, som man har gjort när det gäller barnen. Det har ni på den röda sidan gjort, några på denna också. Det ska vara ett klimatexperiment. Det är klart att mat ska vara näringsriktig, minimala utsläpp och så vidare, som vi jobbar med allt. Men bara för att vi har makten över maten till bamba, då sitter politiker och hittar på, eller tjänstepersoner med order om att hitta på att nu ska vi äta vegetariskt i dag, men alla de som inte gillar det, eller nu ska vi ha bara animaliskt i dag, men de som inte gillar det. Varför kan vi inte vara lite generösare och se till att fler barn, helst alla, kan få bli mätta i skolan så att de kan få sköta studierna efter bästa förmåga? Politiseringen bara för att man kan - jag ska inte gå in på det, men ni har gjort det på många områden - är så fruktansvärt när det gäller barn och elever att ni beter er på det sättet. Bifall till yrkandet från D, M, L, KD i kommunstyrelsen. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Emma Altenhammar (SD), och därefter Hannah Klang (V).

Emma Altenhammar (SD)

Tack för ordet! Jag hade egentligen tackat för min tid här i talarstolen tidigare, men den här debatten väckte ett par ganska roliga minnen. Det är inte första gången som vi diskuterar måltidspolicyn i den här församlingen. Senast var det kring min motion om Uddevallas måltidsmodell, vilket är snarlikt den här motionens förslag. Jag tycker att det är kul att vi har samlats i ett gemensamt yrkande denna gång. Men jag vet inte om ni minns sist. Då fastnade vi alla vid ordet svensk husmanskost. Vi satt här och debatterade vare sig vi gillade kalops eller inte. Jag tänker inte att vi ska hamna där igen. Jag tycker att vi i stället röstar för att våra skolbarn ska få lov att välja fritt. Mer valfrihet i skolmaten och se till att ungarna äter sig mätta. Tack! Jag yrkar bifall till yrkandet från D, M, L, KD och SD i KS. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Hannah Klang och därefter Karin Pleijel. Varsågod!

Hannah Klang (V)

Tack! Ja, det är synd att du försvinner från KFM, annars hade du kunnat lägga ett yrkande om frystorkade vildsvin i skolmatsalen i stället, för det hade ju kunnat passa. Nej, skämt åsido. Självklart är det viktigt att barnen tycker om maten, äter den och blir mätta. Och om eleverna säger att de inte tycker om skolmaten så ska vi ju lyssna på dem. Men därifrån är det ett ganska stort och ganska ologiskt hopp till slutsatsen att lösningen är att det måste finnas ett animaliskt alternativ varje dag. Om majoriteten av eleverna på min skola fick bestämma helt över maten så skulle det vara pizza och Chicken Nuggets varje dag. Det är såklart inte rimligt och det hoppas jag ju att alla här håller med om. Motionärerna hänvisar också i sin motion till Livsmedelsverket och det gör gärna jag också. Livsmedelsverkets rekommendation för skolmåltider är nämligen upp till 125 gram rött kött i veckan och det motsvarar ungefär en måltid i veckan, lite beroende på portionsstorlek. Det handlar ju inte om klimatpolitik eller politisk symbolik, utan det är en fråga om barnens hälsa. Bra skolmat handlar också om

variation, om grönsaker, om baljväxter, men också om fisk och kött och andra livsmedel. Våra skolmåltider planeras redan utifrån de nordiska näringsrekommendationerna och just Livsmedelsverkets riktlinjer. Skolan är inte heller en beställarverksamhet där alla önskemål ska uppfyllas, utan även måltiderna handlar faktiskt om pedagogik. Vi kan tidigt sätta goda vanor och ge eleverna en variation i sin kost och låta dem testa mat som de kanske inte får hemma. Sen ska vi säkert. Såklart ta elevernas kritik på allvar, för om maten hamnar i soporna i stället för i magen har vi ju misslyckats, hur väl näringsberäknad den än är. Men lösningen är att tillsammans med eleverna utveckla en god, varierad och näringsriktig mat som barnen faktiskt vill äta, inte att politiker i kommunfullmäktige ska bestämma hur många köttdagar det ska vara i veckan i skolan. Summa summarum, jag yrkar avslag på motionen. Tack så mycket!

Margareta Broang (M)

Tack, då är det replik av Martin Wannholt igen.

Martin Wannholt (D)

Tack! Ja Hannah det är förfärligt att lyssna på dig. Du sitter ju här och bestämmer hur många vegetariska dagar. Och sen tar du upp kött och hänvisar frågan uppåt till Livsmedelsverket. Kan du inte komma och läsa upp vad de säger i antal gram fisk, kyckling etcetera Varför tar du upp just kött som animaliskt exempel och hänvisar uppåt till Livsmedelsverket som om vi inte kunde påverka. Och dessutom, det är väl bra att de får testa sådant de inte får hemma. Alltså vad är det här för syn på, det viktiga är ju, varför kan man inte komma överens om att vi har två alternativ och låta elever och barn få ett större inflytande över vad det ska vara? Då blir ju många mätta. Men ni klarar inte det på den sidan. Ni klarar inte det. Ni måste in med fingrarna i syltburken och påverka. Här ska det läras vilka dagar man måste äta vegetariskt och gärna Ska det testas något nytt? Det gör inget om du inte tycker om det, för det har Livsmedelsverket sagt, för vi ska inte ha med rött kött. Det är inte det motionen handlar om. Tack.

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Hannah Klang.

Hannah Klang (V)

Jag tänker bara säga att jag hoppas att nästa mandatperiod har vi en trevligare ton i den här församlingen, för den tonen du har nu är förfärlig. Tack så mycket!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Karin Pleijel och därefter Emmyly Bönfors.

Karin Pleijel (MP)

Sista gången vi får se de här små lådorna! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Kött är det livsmedel som påverkar klimatet mest. Det är väldigt ytinneffektivt att använda sin yta till att producera kött i stället för mat av andra slag. Det är tio gånger mer på samma yta, ungefär. Sedan är det så att klimatförändringarna är just de. 35 000 människor dog i förtid av värmen i Europa i år. Vi ser hur Himalayas isar smälter och vilka enorma katastrofer det blir för människor. Detta eskalerar, detta ökar. Ungdomar bryr sig om klimatet. I ungdomsfullmäktige bryr man sig om maten, i skolan. Det är många motioner som handlar om det. Men man bryr sig också om klimatet. Det här med matråd tycker jag är väldigt viktigt. Det är väldigt bra, det är många skolor som har det, att man ska ha inflytande över sin mat. Jag besökte Hagaskolan för ett antal år sedan och då gillade ingen kikärtsgrytorna. Men när man kom på att de kunde mixas så det blev en läcker sås till den andra maten, då blev det alldeles jättepopulärt, för det smakade ju bra. En ny nordisk studie visar att vissa cancerformer har blivit allt vanligare hos unga människor under 50 år. Och det är framför allt tarmcancer som är just det som om man äter mycket kött så riskerar man att få det. Så att jag tycker att grundskoleförvaltningen skriver väldigt klokt att livsmedel, det handlar om hälsa här och nu, men också på lång sikt. Och det är ju viktigt att barn som lär sig uppskatta hälsosam mat tidigt har större förutsättningar för god hälsa resten av livet. Så att äta växtbaserad. Rapporterat är inget fel. Det ger en god hälsa hela livet. Tack!

Jessica Blixt (D)

Det är ju så här att lagar vi väldigt bra vegetarisk mat och erbjuder det och ett animaliskt alternativ kan vi jobba för att allt fler elever väljer det vegetariska alternativet. Det är inte fel. Men vi måste också lita på elevernas egen förmåga. Det är det vi vill. Vi måste lita på att eleverna är tillräckligt väldigt kloka att välja det som de känner att de behöver för att hålla sig mätta och orka hela dagen. Tack!

Margareta Broang (M)

En kontrareplik från Karin Pleijel. Varsågod!

Karin Pleijel (MP)

Jag håller verkligen med. Jag har varit lärare i 14 år. Om man inte har mat i magen kan man inte koncentrera sig. Det är väldigt viktigt att maten är god och att eleverna kan få inflytande över vilken måltid man vill ha och vad man föredrar. Det finns många olika alternativ som man kan ha i skolmatsalen som gör att de som inte gillar det här, att det alltid finns gott färskt bröd, någon pastarätt eller någonting, inte måste vara kött som är alternativet som låste in oss i en annan fälla. Men att barnen har gott inflytande över vad de ska äta, det tycker jag är otroligt viktigt. Där är vi helt eniga, Jessica och jag. Tack!

Emma Altenhammar (SD)

I grund och botten är det skolmat. Men det blir så tydligt när man lyssnar på Karin Pleijel att det här inte handlar om barnen. Det här handlar om att markera. Det handlar om klimatalarmism, att ge ungarna ångest. Det handlar om att sitta här och säga att rött kött ger en cancer. Om du läser på lite vad som gäller i de här rekommendationerna och vad de utgår ifrån tror jag att du snabbt kan se att det inte stämmer. Jag tycker att det är tråkigt att man står här och drar så långa paralleller i talarstolen när man egentligen bara kan se att allt. Alternativet till kött eller att man bara fortsätter med den vegetariska grytan är att ungarna går och köper pizza någon annanstans. Jag tror inte att man får bättre hälsa av det. För i grund och botten, om man ser det helt logiskt, måste den här maten nå eleverna också. Vill de inte äta så vill de inte äta det. Vill vi öka träffsäkerheten att de faktiskt gör det, se till att öka valmöjligheterna. Vill de inte ha det vegetariska alternativet i dag kan de välja det i morgon. Vill de ha kött varje dag, välj det. Vill de ha vegetariskt varje dag, välj det. Hur hårt ska det vara? Tack!

Margareta Broang (M)

Kontrareplik av Karin Pleijel.

Karin Pleijel (MP)

Jag får påminna om att det inte handlar om att man bara ska äta växtbaserat, utan det handlar om att många dagar är det, men andra dagar är det kött. Men att inte tvinga på att kött ska finnas varje dag. Livsmedelsverket skriver genom att äta mindre kött och chark minskar risken för cancer i tjock och ändtarmen. Just de cancerformer som ökar bland yngre människor idag. Jag tycker det är vår plikt som vuxna också, att ge våra barn goda hälsovanor så att de får. Och ett liv utan de mest drastiska konsekvenserna av klimatförändringarna. För vi har möjlighet att påverka det, även om det låter som att Sverigedemokraterna har glömt att vi har klimatförändringar som eskalerar precis varje dag. Och de unga har mest att vinna på att vi minskar den här utvecklingen med någon tiondels grad. Det är så mycket vi har att vinna på det. Och det finns väldigt, väldigt många andra faktorer väldigt mycket god växtbaserad mat som alla gillar, även gamla köttätare.

Margareta Broang (M)

Tack! Då är replik begärd av Emma Altenhammar (SD).

Emma Altenhammar (SD)

Tack! Men du har i alla fall kommit så långt att du har förstått att det handlar om chark och inte bara rött kött. Men det är inte så att vi sitter och serverar charkbricka till ungarna varje dag i skolan. Det är inte det som det

handlar om. Och sedan också det här med tvång. Det är ju ni som tvingar på folk att bara ha de vegetariska alternativen. Vi förespråkar en valfrihet, att man får lov att välja. Så om det är någon som förespråkar mindre tvång i skolmaten så är det ju vårt alternativ. Jag tycker bara att det blir helt besynnerligt befängt i hela debatten. Och som sagt, vi kommer inte rädda klimatet med att vi ser till att skolbarnen går hungriga för att de inte vill äta det vegetariska. Det är inte där problemet ligger. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då var det kontrareplik av Karin Pleijel.

Karin Pleijel (MP)

Det är sant. Om vi delar in världen i 8 miljarder små enheter så spelar ju en sådan ingen som helst roll. Men vi har klimatförändringar som innebär att många av de här åtta miljarderna enheterna behöver få en rörelse så att vi slipper de värsta konsekvenserna av klimatförändringarna. Vi har chansen. Vi har möjligheten. Barnen vill detta. De är oroliga för att man ser att detta är på riktigt.

Margareta Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan och det är Emmyly Bönfors och därefter Dan-Ove Marcelind.

Emmyly Bönfors (C)

Tack, ordförande! Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag tycker faktiskt att måltidspolicyn som vi har i dag är bra. På första sidan i riktlinjen står det att målet är att maten hamnar i magen. Det är väl ett bra mål. Sedan ska man också jobba enligt Livsmedelsverkets rekommendationer, och nationella riktlinjer för måltider i skolan är en viktig utgångspunkt. Vi skriver i vår egen måltidspolicy att maten ska vara god integrerad, trivsam, säker, miljösmart och näringsriktig. Där delar vi motionärernas bild av att maten ska vara god. Den ska hamna i magen och inte slängas i någon svinnhink. Dessutom ska den vara näringsriktig så att eleverna vill äta den. Det serveras i dag fisk, fågel, rött kött, fläsk och baljväxter i skolan med ett varierat utbud varje dag. Slutsatsen i motionärernas yrkande handlar om att vi ska ha animaliska livsmedel varje dag. Jag undrar bara om det finns några belägg för att eleverna kommer att äta ännu mer mat bara för att det finns animaliska livsmedel. Jag ser inte riktigt att ni kan redogöra för varför man skulle äta ännu mer bara för att det är animaliska livsmedel. Hoppet där är ganska stort. Det är en slutsats som ni drar som ni inte har några underbyggda belägg för, skulle jag säga.

Margareta Broang (M)

Tack! Då är det replik av Jessica Blixt (D).

Jessica Blixt (D)

Alla era argument handlar om vad vuxna anser vara bäst för barnen. Men om man lyssnar på barnen när man är ute, om man lyssnar på ungdomsfullmäktige och alla deras motioner som de har gjort, om man är ute och pratar med barnen och om man även läser svaret ifrån grundskoleförvaltningen så står det där tydligt. Att eleverna efterfrågar mer kött. Så är det. Det här är någonting som kommer ifrån eleverna. Sen är det självklart att maten också ska vara vällagad och bra. Här måste vi utbilda vår personal och säkerställa en hög kvalitet för de som lagar maten. Men genom att göra en valfrihet. Och sen om det inte är så många som äter kött, då behöver vi inte tillaga så mycket. Mycket kött märker man på varje skola, men utgå från eleverna.

Margareta Broang (M)

Replik begärd av Emmyly Bönfors (C).

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Jag tycker det är en väldigt bra utgångspunkt att utgå från eleverna. Det står ju också i den här måltidspolicyn som ni vill revidera att man i samarbete med eleverna tar fram skolmatsedeln, så att säga. En

annan sak som jag skulle vilja. När jag tittar igenom olika skolmatsedlar ser man ju också att det serveras flera alternativ varje dag. Det är också bra. Men en annan sak som jag vill lyfta är just det här med kvaliteten på det vi köper in. Jag tycker det är väldigt bra om vi kan säkerställa en god kvalitet, till exempel om vi nu pratar om kött och att det finns närproducerat kött som ofta är lite dyrare. För att kunna göra det behöver man kanske ha andra livsmedel andra dagar för att verkligen kunna säkerställa att det man köper in de dagar man serverar kött håller en bra kvalitet. Det är också en budgetfråga. Där har vi i Centerpartiet lyft in att vi vill utöka pengarna till skolmaten med ett måltidslyft och också fler utbildade kostekonomer och kockar i våra skolkök. Så det tycker jag också är ett bra förslag. Men jag ser inte riktigt vitsen med att förändra måltidspolicyn i det här läget.

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Dan-Ove Marcelind och därefter Axel Darvik.

Dan-Ove Marcelind (KD)

Tack så mycket ordförande! Jag tyckte Jessica inledde den här debatten med en bra fråga. Vad är skolmatens viktigaste uppgift? Det är naturligtvis att barnen äter, blir mätta och att de får den energi och näring som behövs för att orka lära sig någonting i skolan. För det spelar faktiskt ingen roll hur perfekt näringsberäknad en måltid är eller hur klimatsmart den är på pappret om eleven lämnar maten på tallriken. Mat som inte äts ger ingen energi, ingen koncentration och ingen näring. Jag tycker det är intressant att Göteborgs egen grundskoleförvaltning faktiskt bekräftar problembilden som Jessica var inne på. Man konstaterar att många elever efterfrågar just animaliska alternativ. Man konstaterar också att skolmaten är en viktig fråga för ungdomarna själva och att eleverna har lyft att de inte blir mätta. Vi föreslår inte att den vegetariska maten ska tas bort. Vi föreslår inte heller att det ska vara pizza och Nuggets varje dag heller. Vi föreslår just valfrihet som andra varit inne på. Varje dag ska det finnas ett fullgott animaliskt alternativ vid sidan av det vegetariska. De som vill äta vegetariskt ska självklart få göra det. Men ingen elev ska behöva välja mellan vegetariskt och vegetariskt. Klimatet är viktigt som var uppe här, men helt ärligt, skillnaden mellan nuvarande situation och vårt förslag, det varken äventyrar eller räddar klimat. Det måste vi kunna vara överens om. Notera att vi inte bara föreslår att göra detta nu, utan vi vill också utreda kostnaderna och ta fram underlag som kan hanteras i den ordinarie budgetprocessen. Låt oss alltså lyssna på eleverna. Låt dem få riktiga val att göra. Och framför allt, låt oss se till att skolmaten hamnar i magen, inte bara ser bra ut på pappret. Tack så mycket!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Axel Darvik. Därefter Viktoria Tryggvadottir Rolka (S).

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Tänk er att det här hade varit en lite annorlunda kväll. Vi hade inte suttit här vid den här tiden och debatterat politiska frågor, utan vi hade istället ordnat en middag för några nära vänner. Om ni planerar den här middagen, hade ni då tänkt att jag ska laga någonting som är gott, näringsrikt och hållbart? Det viktigaste är. Med min middag med mina vänner? Att maten som jag lagar hamnar i magen på mina gäster? Jag tror inte det faktiskt. Men så står det ju faktiskt i inledningen på vår hemsida. Och jag vill tacka motionärerna för motionen. Men jag vill ändå lyfta ett problem med måltiderna så som vi uttrycker oss. Både faktiskt här och i måltidspolicyn därför att en måltid är någonting mer än att den ska vara god, näringsrik hållbar och hamna i magen. Jag tycker faktiskt att vi behöver ta ett ansvar för att utveckla skolmåltiderna. Jag tittade på ett inslag från Frankrike på tv. Där var en av borgmästarens viktiga uppgifter att gå igenom måltidssedlarna och menyerna för barnen i skolan. Det var en ära i att göra någonting bra på menyn. Det var inte bara en rätt. Utan det var entré, plate et dessert som skulle vara för alla barn. Och det tycker jag, vi är ofta stolta över våra skolmåltider. Men det finns saker som vi skulle kunna utveckla. Jag skulle faktiskt också vilja lyfta utifrån ett rödgrönt perspektiv. Det här är klassutjämnande också. Att lära sig hur en riktig måltid går till i skolan. Det innebär också att man rustar barnen för livet. Sedan kan man tycka att man kan äta på massa olika sätt, men man ska veta hur. En måltid kan se ut. Med det vill jag yrka bifall till yrkandet i kommunstyrelsen från M, L, D och KD. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Viktoria Tryggvadottir Rolka (S). Därefter Karin Pleijel.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket ordförande! Tack så mycket motionärerna för att ni lyfter en viktig och angelägen fråga. Tyvärr tror jag inte att vi kommer till rätta med det som ni är ute efter. Genom att revidera i måltidspolicyn. För då hade det inte varit så att vi hade ett sådant spann i vår stad där vissa skolor så slängs det i princip ingen mat. Alla barnen bedömer att det är skitgott. De trivs i bamba och det är jättegott. Och på andra skolor så är det supermycket matsvinn. Det är hungriga barn, det är frustration och till och med lärarna uttrycker frustration. Så hade det varit så enkelt som att vi kunde liksom revidera ett dokument så skulle vi få alla barn att äta så hade det nog gjorts vid det här laget. Jag är verkligen för att vi ska ge barn inflytande och att de ska få vara med och ha sina önskeveckor och att det är jätteviktigt att man också analyserar. Vilka dagar slängs det? Då kanske vi ska tänka till och inte servera det här igen. Lite så här common sense så. Men däremot så vänder jag mig ganska så skarpt emot att vi helt och hållet ska lyssna på barnen i de här frågorna. Hade vi lyssnat på mina ungdomar hade de druckit energidryck till maten. Vi skulle ha bjudit på Red Bull och Nocco och allt möjligt i skolmatsalen. Dessutom hade vi haft ganska mycket transfetter och skitmat. Jag själv som delvis är uppväxt utomlands och inte har fått skolmat och vet hur det var att ta med sig mammas is isländska rågbröd till skolan i Belgien där alla andra åt chips och choklad, vet faktiskt att det finns ett värde i att lära sig att tugga i sig det där som inte är helt hundra. Det tror jag att vi vill att barnen ska få göra även i skolan. Framför allt de barnen, apropå klass, som kanske har föräldrar som inte är förmögna att se till att man äter en varierad kost. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är det replik från Martin Wannholt.

Martin Wannholt (D)

Ja, lite ska jag nog bråka. Jag tycker inte om banala replikskiften. I början av den här debatten gick flera upp och pratade om bara kött och rött kött, nästan som om det skulle vara processat rött kött och ge tarmcancer. Jag glömde att nämna fisk, kyckling och bra kött. Men du gjorde lite samma sak där med att lyssnar vi på barnen så ska det bli pizza och Nuggets. Det står ingenting om det i motionen, och det vet du likaväl som jag att det inte är det vi är ute efter. Det behöver inte vara fel med Nuggets och pizza någon gång, men det är klart att vi inte skulle ha det och någon energidryck. Ditt problem är att du lyssnar alldeles för lite på barnen överhuvudtaget. Det är ditt problem när det gäller maten. Det är alldeles uppenbart. Annars hade vi inte haft alla de här motionerna från ungdomsfullmäktige där de säger just detta, lyssna mer på oss. Det innebär inte att lyssna på dem, att det ska bli pizza och energidryck. Det var det jag menade med den typen av argument. Argumentation tycker inte jag är seriös när man har en så viktig fråga, barnets mättnad.

Margareta Broang (M)

Replik begärd av Viktoria Tryggvadottir Rolka (S).

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Jag sa faktiskt ingenting om pizza och Nuggets. Jag sa att jag tycker det är viktigt att vi lyssnar på barnen, men inte i alla avseenden. Jag tror att det är otroligt viktigt att exponeras för och lära sig att äta saker som är bra för en, som man kanske inte exponeras för hemma. Eller helt plötsligt så sa jag att det här var inte så äckligt som jag trodde, typ fisk, som brukar vara en motståndsmaträtt i skolan. Mina barn, jag har lite anekdotiska jag har trots allt uppfostrat fem stycken, och det är tomatsoppa med pastafjärilar, då är man absolut gladast. Det är pannkakor, då är man väldigt glad. Och ingen av de här, mig veterligen, innehåller något animaliskt kött eller så. Så det går att få till en blandad, varierad kost som barnen också gillar. Men jag tycker inte heller man ska hålla på och experimentera med barn och använda dem som så där. Utan jag tycker jag ska.

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Karin Pleijel och därefter är talarlistan tom.

Karin Pleijel (MP)

Det här är min sista debatt i det här fullmäktige som jag har varit med i så länge. Jag vill tacka er alla för att ni bidrar med ord till demokratin och med livliga debatter. Jag har lärt mig massor. Jag fick mitt första uppdrag här i kommunfullmäktige 2002. Det var på Göran Johanssons, Janne Hallbergs och Kia Andreassons tid. Det kom hem tjocka kuvert med handlingar i brevlådan. Där satt jag på bussen med pennan i hand och förberedde mig. När jag återkom 2014 var allt digitaliserat, men jag fortsatte med det digitala handskrivningsverktyget. Det gick så långsamt, så en dag ringde intraservice och sade ”Du Karin, du använder ungefär 20% av hela kapaciteten här i staden”. Okej, jag moderniserade mig och gav mig på färgmarkering i stället. Jag vill tacka väldigt mycket er alla, alla gruppledare som är här, och speciellt Jonas Attenius (S) och Daniel Bernmar (V), som inte är här nu, och Stina Svensson, som jag också samarbetat med, och alla er andra som har varit med här och organiserat och sett till så att vi får demokratin att fungera. Jag tar med mig mina 20–30 lådor till regionen och lämnar i era händer att engagera er i göteborgarnas välmående. Men glöm inte bara bort de som inte har rösträtt. De som är väldigt små idag ska också ha ett riktigt bra och långt liv i Göteborg. Glöm inte bort knölnaten i Kvillebäcken, eller de vackra blå klockgentianerna i Vättlefjäll och deras systerart alkonblåvingen. Och inte minst den utrotade arten som vi nu håller på att återetablera i Göta Älv. De hundraåriga giganterna Atlantstörarna. Ta hand om dem. Så tack så mycket för mig och för alla dessa år i demokratins tjänst. Tack.

Margareta Broang (M)

Tack, Karin! Vi har en punkt där allra sist idag som är tacktal. Men vi har åtta motioner vi ska hinna klara av innan vi kan avsluta. Tack så mycket, Karin! Men kan vi spara de här tacktalen tills vi är färdiga, så ska ni få prata allihop sen.
Då har vi två yrkanden. Under överläggningen yrkar Jessica Blixt (D), Emma Altenhammar (SD) och Axel Darvik (L) att fullmäktige bifaller motionen. Vi har Hannah Klang (V), Karin Pleijel (MP) och Emmyly Bönfors (C) som yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.
Bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslagen från Jessica Blixt (D) med flera? Ja.
Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering har begärts och ska verkställas. Då är det ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Jessica Blixt (D) med flera. Godkänns denna voteringsproposition? Bra. Då är det klart för omröstning. Varsågoda!
Då stoppar jag voteringen. Fullmäktige har med 42 röster mot 38 bifallit kommunstyrelsens förslag.

20. Motion av Martin Wannholt (D) och Jessica Blixt (D) om att göra om Askims simhall till en idrottsanläggning

Margareta Broang (M)

Vi går raskt över till ärende 20. Det är en motion av Martin Wannholt (D) och Jessica Blixt (D) om att göra om Askims simhall till en idrottsanläggning. Först på talarlistan är motionärerna Martin Wannholt (D) och Jessica Blixt (D). Varsågod!

Martin Wannholt (D)

Tack fru ordförande! Ja, nu har vi riktigt kul för nu är det full fart på det nya simhallsbygget efter konkursen och stoppet där så att det går framåt och vi får fler simskolebarn i hela väster. Så det är jättebra. Men vi tyckte ju då jag och Jessica att eftersom i väster så är det precis som i Lundby och vi har säkert på flera andra ställen som andra här inne känner till brist på föreningslokaler och aktörer. Aktiviteter för framför allt idrottsföreningar. Då tänkte vi att simhallen kunde kanske, även om den är uttjänt som simhall, kunna användas till billiga föreningslokaler. Vi fick inspel på det från föreningar som undrade detta. Sen säger de, om jag har förstått handlingarna rätt, att det har varit för mycket klor i vattnet under för lång tid och så vidare, så det går inte att göra något bra av, eventuellt. Men vi konstaterar också Det pågår nu, om jag förstått det rätt, på idrottsförvaltningen att titta lite extra även ute i väster på föreningslokaler, eftersom det är stor brist och det är många idrottsintresserade unga människor som inte kommer till. Vi tackar för utredningen och vi hoppas att alla, var ni än sitter här, hjälper till att stärka föreningslivet, för vi kan inte ha barn som står på kö för att få idrotta. Vi kan ha vi vuxna som kan stå på kö möjligen, men inte barnen. Så med det så yrkar jag bifall till yrkandet från D, M, L, KD i kommunstyrelsen som är att besvara motionen. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Jessica Blixt (D) och därefter Bettan Andersson (V).

Jessica Blixt (D)

Tack så mycket. Klockan är mycket och vi har många ärenden kvar. Jag vill egentligen bara säga att barn och unga behöver platser att idrotta på och föreningarna behöver bra lokaler. Vi välkomnar verkligen nu att man tittar på hur man kan lösa det problemet i det här området där det råder en brist. Jag yrkar bifall till vårt. Gemensamma yrkanden från Demokraterna, Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Bettan Andersson (V). Därefter Staffan Lindström (S). Varsågod!

Bettan Andersson (V)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige och göteborgare! Det är alltid trevligt med en motion som rör idrott, förening och fritid, även om jag nu yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag, som är tillika att avstyrka motionen. Det är ju så här att bygga ett ersättarbadhus i Askim tog vi beslut på slutet av 2014. Sedan har vi av olika skäl inte fått mark. Det har vi pratat om förut i den här salen. Jag ska inte ondgöra mig över just den här stunden. Men redan från början var ju tanken att vi skulle använda det gamla badhuset och göra någonting med det. Så det är ju inte på något sätt nytt. Sen har ju allting gått vidare med att utvidga och se över hela området runtomkring. Därför att vi jobbar på det sättet nu för tiden att skapa idrottsområden eftersom vi har markbrist på vissa ställen i stan. Så det är liksom på gång, så ni kan vara lugna. Men sen är det ändå lite. Ni demokrater som skrivit motionen har ju gått till val väldigt mycket på att stoppa slöseriet. Ni har samtidigt skrivit en motion i någonting som vi redan håller på med. Så egentligen skulle ni kunna ringt Lyft luren. När man säger Lyft luren så är man ju rätt gammal. Men tagit kontakt med eran representant i nämnden. Många gånger har många sett en klok man och så hade han talat om för er vad som var på gång och sen hade man inte. Behövt utreda hela frågan. Men bra initiativ. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Martin Wannholt (D).

Martin Wannholt (D)

Bettan, jag tycker inte att du behöver ta i så. Vi har naturligtvis ringt och sökt information på förvaltningen och fått svar att det inte fanns någonting då, när vi skrev den här motionen, mot att eventuellt använda den lokalen då. Det har ju kommit sedan. Jag förstår inte varför du sitter och säger så för att klanka ned på människor, nästan som att vi ska ha tystnadskultur tillbaka, att vi inte ska skriva motioner, för vi borde ha ringt dig.

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Bettan Andersson (V).

Bettan Andersson (V)

Ja, mycket kan man beskylla mig för, men inte tystnadskultur i alla fall. Frågan är ju bara att det har politiskt varit jättetydligt och att du har fått fel rad från tjänstemännen är det bara att beklaga. Men att vi skulle göra någonting med marken och med badet, det har varit diskussion ända sedan vi beslöt att bygga ett nytt bad. Tack.

Margareta Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan. Det är Staffan Lindström och därefter Sophia Nilsson (MP). Varsågod.

Staffan Lindström (S)

Tack så mycket, fullmäktige och göteborgare. Jag har läst motionen och det arbete som pågår på idrott och föreningsförvaltningen. Det är nästan en semantisk skillnad vad som är vad. Så det är ingen jättestor skillnad. Men jag yrkar ändå bifall till förslaget i kommunstyrelsen. Det här är mitt sista inlägg i den här församlingen och då är det ganska gött att kunna stå här och försäkra er göteborgare och er som är kvar i KF att. Det är väldigt bra förutsättningar för att utveckla det området vid den gamla simhallen i Askim. Föreningslivet är på tårna. Vi har haft kontakt med både pensionärer och ungdomsföreningar om att få använda den gamla simhallen till något bra. Vi vet inte exakt vad det blir men vi vet att det finns ett fokus på frågan och att det kommer att bli bra. Det kan ni ta det lugnt med att den sista längden är simmad i Askims gamla simhall så kommer föreningslivet finnas kvar där ändå. Tack för mig!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Sophia Nilsson (MP) och därefter är talarlistan tom. Varsågod!

Sophia Nilsson (MP)

Tack, ordförande och övriga! Vi delar motionens ambition och intention för att säkerställa idrottsytor för föreningsliv och allmänhet i Askim och även på andra ställen, så klart, för det är en viktig social fråga. Tillgång till lokaler för idrott och motion är centralt för folkhälsa, gemenskap och ett aktivt föreningsliv. Det är något vi i MP så klart värderar högt. Vi uppmuntrar det inte minst till återbruk av byggnader, då det ofta är positivt ur miljösynpunkt. Men som vi vet pågår det ett arbete kring just detta ärende. Jag yrkar bifall till utskottets förslag. Men det är mitt sista anförande, och jag lämnar även efter denna punkt. Ursäkta, ordförande, men det blir ändå ett litet tack nu i alla fall. Jag tackar för den här tiden. Det har varit jättekul att vara med, om än under en ganska kort period. Det har varit fint att vara med här i en församling där alla ändå jobbar för Göteborg, som har blivit min kära nya hemstad. Det är det bästa, även om vi gör det på olika vis. För egen del blir det nu region i stället. Och även om vi inte alltid förstår varandra kan jag tycka att vi har lite kanske till och med dumma förslag och så vidare så tackar jag ändå för att ni som är här, ni sitter inte hemma och gnäller. Ni sitter kanske inte bara på nätet och gnäller, eller det gör ni uppenbarligen inte. Och tackar för det, för att ni ändå är här och försöker det bästa utifrån er tro till samhället. Tack och fortsätt lycka till allihop!

Margareta Broang (M)

Då är talarlistan tom och vi har två yrkanden. Under överläggningen yrkar Martin Wannholt att fullmäktige bifaller förslaget från D, M och L. Vi har Bettan Andersson (V), Staffan Lindström och Sophia Nilsson (MP) som yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.
Bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget från Martin Wannholt? Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits.

21. Motion av Jessica Blixt (D) och Patrik Höstmad (D) om ny hanteringsordning för att skolenheter inte ska drabbas av arbetsinsatser och kostnader när skollokaler används för övernattning vid evenemang

Margareta Broang (M)

Vi går raskt över till ärende 21 som är en motion av Jessica Blixt (D) och Patrik Höstmad (D) om ny hanteringsordning för att skolenheter inte ska drabbas av arbetsinsatser och kostnader när skollokaler används för övernattning vid evenemang. Först på talarlistan har vi motionärerna Jessica Blixt (D) och Patrik Höstmad (D). Varsågod!

Jessica Blixt (D)

Tack så mycket! Om du är lärare på en skola som används för övernattning vid Gothia Cup och andra cuper och evenemang måste du tömma ditt klassrum, plocka ned allt material från väggarna och ta bort precis allting i hela klassrummet inför varenda sådan cup. Det är oftast varje lov. Efter, när du kommer tillbaka, måste du ta fram allting och plocka upp och sätta upp allting på väggarna. Det här tar otroligt mycket tid. Tid som egentligen skulle användas till att planera undervisningen, rätta prov, förbereda nästa läsår eller nästa termin. De där arbetsuppgifterna försvinner inte. De är ju jätteviktiga för att höja kvaliteten. Det gör du på din fritid i stället. Det är just därför som vi väckte den här motionen den 2 september förra året. För att se över den här. Drygt två veckor efteråt lade ju s, v och mp fram ett eget yrkande om att revidera stadens riktlinjer. Det var uppe i förra KF och gick igenom där. Det var bra att vår motion fick de styrande att agera, men det var inte tillräckligt. Det här handlar ju om. Den här motionen går ju längre om vem som ska utföra arbetet. Kartläggningen som grundskolan har gjort visar att 22 av 25 svarade skolor svarar. Tiden går ut över hela verksamheten. Så här kan det inte fortsätta när var fjärde elev lämnar grundskolan i Göteborg utan gymnasiebehörighet. Då måste all fokus som bara går vara på att höja undervisningskvaliteten och säkerställa kunskapsuppdraget. Därför är den här motionen så otroligt viktig. Jag yrkar bifall till yrkandet från D, M, L och KD. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Patrik Höstmad (D) och därefter Bettan Andersson (V).

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! För att lägga till efter att vi har skrivit den här motionen är det också väldigt många från den interna servicen som har kontaktat oss. Jag har för mig att en del av de här skrivelserna har gått in till hela kommunstyrelsen, och det har väl också gått till grundskolenämnden. Det handlar alltså om lokalvård, vaktmästeri och måltidsverksamheten. Lokalvården och vaktmästarna vittnar om ett omfattande arbete arbetsbelastning, särskilt när övernattningen sker under pågående termin och man kanske har en söndag på sig för att få klart till måndag morgon. Vi har en storstädning som görs i juni där man gör alla golven ordentligt fina. När sedan ordinarie verksamheten kommer tillbaka efter sommaren så är det på sina ställen redan ordentligt chanserat, vilket man tycker är väldigt tråkigt. Det rapporteras om en omfattande ovarsamhet och till och med skadegörelse. Ungdomar som känner att de får ha lite frihet och inte några vuxna som verkligen ser till att de sköter sig, utan det förstörs både här och var. Det tar mycket tid och mycket kostnader att reparera efter övernattningarna. Många fel upptäcks inte direkt, för då springer de överallt i lokalerna, vilket gör att man har svårt När vi kommer till köken och bamba vittnar personalen om hur regler för vilka ytor man får beträda och för hanteringen av hygien bryts, vilket gör att i och med att vi har så starka livsmedelsregler i Sverige kan man behöva byta ut precis allting. Man vet inte om de här kokkärlen har använts eller om någon har varit där och spottat i dem eller vad de nu kan ha hittat på. I de flesta fall har man nog inte gjort någonting, men i och med att man inte är säker på det. Vi har haft elkontakter som dras ur frysar och kylskåp för att användas till discoanläggningar eller vad man nu använt det till. Som har gjort att mat, helt enkelt stora mängder mat har fått slängas. Det är bra att motionen har fått er i S-V-MP-styret att ta ett steg i rätt riktning, men vi ser inte att det här är tillräckligt. Jag hoppas att ni förstår att det finns väldigt mycket kvar här att jobba med för att få ordning på det här. Det är i grunden positivt att idrottsföreningar, cuper och övernattningar kan ske i skolans lokaler.

Margareta Broang (M)

Din tid är ute. Nästa talare är Bettan Andersson (V). Därefter Viktoria Tryggvadottir Rolka (S).

Patrik Höstmad (D)

Bifall till yrkandet på en D, M, L, KD så kanske vi sparar lite tid.

Margareta Broang (M)

Tack!

Bettan Andersson (V)

Ordförande, fullmäktige och ni som lyssnar. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag, som också är att motionen anses besvarad. Jag förstår att det är, och är också medveten om, att det finns en del problematik efter skolorna har använts som kupper. Men det tänker jag är en fråga som man måste lösa ut kanske på något annat vis. Och om det är förstörelse och sådant, så måste man ju gå tillbaka till de som också hyr lokalerna, det vill säga de stora föreningarna. Och pratar med dem så att man hittar ett sätt så att man är mer rädd om våra saker. Eller vår utrustning såklart. För att i grunden är vi ju också, det tror jag vi är eniga om, är ju det här någonting som är väldigt bra. Att skolorna kan användas utav de stora föreningarna för barn och ungdomsgrupper. Jag tänker också att det finns många frågor som vi har pratat om de senaste åren runt det här. Jag tror att vi också håller på och löser ut en hel del av dem. Men såklart, om det är förstörelse så får man ju gå in tillbaka till de som faktiskt hyr hyrlokalerna. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack. Då är det nästa talare Viktoria Tryggvadottir Rolka. Därefter är talarlistan tom.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket. Tack för den här motionen. Jag tänker att det är jätteviktigt att vi signalerar att det här är kärnverksamhet. Att vi har cuper, att unga människor får komma till Göteborg och uppleva Gothia Cup. Att föreningslivet kan växa och blomstra så att vi har skyddsfaktorer för våra barn och unga från stillasittande och kriminalitet och allt möjligt som vi vet att idrotten genererar. Det är jätteviktigt att vi signalerar att det här är inte någonting som staden gör som något litet extra eller på nåder. Utan det här är en del av den reguljära verksamheten. Och därför behöver vi också se till så att det finns förutsättningar för att göra det inom den reguljära verksamheten. Och de förutsättningarna har inte funnits, utan det har byggt på eldsjälar eller på att en lärare liksom var och varannan. Annan måndagsmorgon står där och drar och sliter. Jag håller helt och hållet med dig Jessica. Det är vansinnigt. Däremot så har vi, jag vet ju redan på Greta Härlandas tid när jag var ordförande i utbildningsutskottet där, så höll vi på att tjata om detta. Och det är, ibland kan jag bli så här i den här kommunala apparaten att det är bara, varför kan det inte hända? Hur svårt kan det vara? Men nu fick jag lite hopp på nämnden sist, för då hade vi faktiskt representanter. Från den här arbetsgruppen som jobbade med det här. Vi har fått ner skadorna det här året. Tack vare att man har digitaliserat vissa processer och man har gjort det mycket tydligare med ansvaret och så där. De lovade att till nästa sommar ska det vara ännu mindre bekymmer och det ska vara ännu tydligare ansvarsfördelning. Vi ska ha de här besiktningsprotokollen digitalt och så vidare. Jag tänker att vi är på rätt väg men jag vill verkligen flagga för att vi aldrig får börja prata om detta som man. Att det är ett bekymmer. Våra gemensamma välfärdslokaler ska användas för vårt gemensamma välstånd. Det är idrotten och våra ungdomar en stor och viktig del av. Tack.

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Jessica Blixt (D) och därefter är talarlistan tom.

Jessica Blixt (D)

Tack så jättemycket Viktoria och Bettan. Jag hoppas nu och jag verkligen ber att ni tar med er partierna på den här sidan. Vi vill ju att det ska bli bra. Så att vi verkligen kan försöka nu på de här fyra åren att säkerställa att varken lärarnas planeringstid eller elevernas undervisningstid ska gå till att till det här och att skolorna får kompensation för den arbetsinsatsen som görs. Det är ju det som är det viktiga. Så jag tänker att tillsammans hoppas jag nu vi kan jobba så att vi får så att inte detta dras i långbänk som du pratade om Viktoria. Så tack så jättemycket för en bra debatt.

Margareta Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Viktoria Tryggvadottir Rolka (S).

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket Jessica och jag kan också bara få skicka med i det framtida arbetet med de här frågorna, att vi har stora merkostnader när vi bygger och investerar i fastigheter för att vi ska leva upp till den här standarden med övernattningslägenheter. Här behöver vi göra upp över stan vart den kostnaden ska ligga. För det är faktiskt inte rimligt att vi står med hotellstandard och sprinklersystem som är anpassade för att vi ska kunna och ha massa barn sovandes hela bamba eller vad det nu må vara. Och sen så har vi Academedia-skolor som knappt har en skolgård eller har någon gympahall att beträda överhuvudtaget. Så jag skulle verkligen vilja skicka med framåt att vi ser till att den kostnaden som det kostar att faktiskt leva upp till de här standardmåtten också läggs där den hör hemma, nämligen inte på elevpengen, som vi sen delar med oss frikostigt till. De fristående vinstdrivande aktörerna. Tack.

Margareta Broang (M)

Tack. Då är talarlistan tom. Vi går till beslut. Vi har två yrkanden. Under överläggningen yrkar Jessica Blixt (D) att fullmäktige bifaller förslaget från D, M, L och KD i kommunstyrelsen. Vi har Bettan Andersson (V) som yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.
Bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget av Jessica Blixt (D)?
Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering har begärts och ska verkställas. Då är det ja för kommunstyrelsens förslag och nej för förslaget från Jessica Blixt (D). Godkänns denna voteringsproposition? Ja. Då är det klart för omröstning. Varsågoda!
Då stoppar jag omröstningen. Då är omröstningen avslutad. Fullmäktige har med 43 röster mot 38 bifallit kommunstyrelsens förslag.

22. Motion av Mariette Höij (D) och Patrik Höstmad (D) om att utveckla Sannegårdshamnen till sommarkaj

Margareta Broang (M)

Då går vi in på ärende 23. Det är motion av Nina Miskovsky och Lena Lindström Olinder samt. Nu byttes texten ut här. Förlåt. Det är ärende 22. Förlåt Anders. Det kom upp fel text här. Så det är en motion av Mariette Höij och Patrik Höstmad om att utveckla Sannegårdshamnen till sommarkaj. Första talare är Mariette Höij och därefter Patrik Höstmad. Varsågod.

Mariette Höij (D)

Tack så mycket ordförande, ledamöter och göteborgare! Motionen handlar inte om att sätta upp några enstaka tillfälliga aktiviteter här och där, utan om att ta ett samlat grepp för att utveckla Sannegårdshamnen till en levande och attraktiv sommarkaj för hela Göteborg. Att hänvisa till att privata aktörer kan söka tillstånd för popup-verksamheter svarar inte på motionens intention. Det skapar varken en långsiktig utveckling eller en tydlig vision för platsen. Ska Sannegårdshamnen utvecklas på riktigt krävs ett kommunalt ansvar och en tydlig plan. Annars riskerar vi att få en rad tillfälliga osammanhängande lösningar i stället för en plats som människor vill återvända till år efter år. Det är också viktigt att understryka att den här motionen inte handlar om några stora ombyggnationer. Eller dyra infrastrukturella förändringar i stadsmiljön. Kajen, promenadstråken och den vattennära miljön finns redan på plats. Det vi föreslår är att bättre ta vara på området genom enklare insatser som kan skapa mer liv, fler aktiviteter och fler mötesplatser under sommarhalvåret. Därför är det svårt att se att kostnader eller behov av omfattande investeringar skulle vara ett avgörande hinder för att gå vidare med en utredning om att göra Sannegårdshamnen till en sommarkaj. Förslaget ligger dessutom helt i linje med stadens destinationsstrategi, som pekar på behovet av fler upplevelser, mötesplatser och besöksmål i hela Göteborg. Sannegårdshamnen har en stor potential att bli ett sådant tillskott och samtidigt bidra till att utvecklingen av stadens besöksmål sprids till fler områden än de traditionella centrala stråken. Att hänvisa till andra prioriterade projekt är därför inte ett tillräckligt skäl för att avstyrka denna motion. Göteborg måste kunna göra flera saker samtidigt. Därför bör staden utreda hur Sannegårdshamnen kan utvecklas till en sommarkaj och ta tillvara den potential som området redan har. Vi pratade tidigare om sommartorg och sommargågator.

Margareta Broang (M)

Tack för det!

Patrik Höstmad (D)

Det är väl egentligen två saker jag vill understryka. Det ena är att vi ser ju här att det behövs något sammanhållet koncept som tas fram. Sen så behöver kanske inte kommunen vara så mycket inblandad i det, men i alla fall att man sätter ett koncept för platsen så att det kan bli någonting ordentligt. Det här att det redan nu går att hyra en plats där, ja men det händer ingenting så länge vi bara låter det vara så. Så det är det ena. Och det andra är att det här är. Det är faktiskt en yta som finns tillgänglig utan att vi tar och stör biltrafiken eller tar bort boendeparkeringar som det är på alla andra platsskapande åtgärder. Så det här borde egentligen vara en no-brainer så att säga. Så bifall till yrkandet från D, M, L, KD!

Margareta Broang (M)

Tack, då är nästa talare Roshan Yigit och därefter Petra Elf. Varsågod!

Roshan Yigit (S)

Tack så mycket fru ordförande! Vi tackar motionärerna för denna motion. Älven och våra kanaler är fantastiska delar av vår stad som vi behöver ta vara på. Nya koncept med inspiration från andra städer bör övervägas för att bättre ta vara på våra vattennära miljöer. Vi delar bedömningen att Sannegårdshamnen har potential att bli ännu mer attraktiv och levande. Samtidigt pågår ett staden-övergripande arbete för ett mer levande stadsliv, bland annat genom de nya sommargatorna och nya sommartorgen. Och genom undersökandet av lämpliga platser där sommargator och sommartorg kan bli permanenta. Vi ser fördelar med att hålla ihop det arbetet och ha ett helhetsperspektiv när vi utvecklar stadens offentliga rum. Det är viktigt att behov och möjligheter i hela Göteborg vägs in i prioriteringarna. Samtidigt finns redan idag ytor och infrastruktur som ger lokala aktörer och fastighetsägare förutsättningar att utveckla fler sommaraktiviteter i Sannegårdshamnen, exempelvis genom att söka tillstånd för marknadsstånd och evenemang. Vi yrkar därmed bifall till kommunstyrelsens förslag.

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Petra Elf och därefter Karin Karlsson.

Petra Elf (MP)

Tack, ordförande, fullmäktige! Det är roligt att vi för andra gången i dag diskuterar sommargator och sommarplatser. Det är ju någonting som är väldigt populärt bland göteborgarna och som bidrar mycket till de platser man har valt ut. Men i grunden, i det urvalet, sker en analys av de platser som har störst behov och störst potential i dagsläget. Precis som nämndes här innan är det en samlad bedömning som är viktig. Förvaltningen får göra och där har man ju inte hittills sett att Sannegårdshamnen har kunnat prioriteras i de projekten. Det nämndes att man ska kunna göra många saker samtidigt och det görs ju. Nu har det gjorts 26 olika insatser samtidigt så det görs ju många. Men med det sagt så finns det många platser som har stor potential att bli ännu bättre och vi ska ju såklart fortsätta med det här arbetet och kanske kommer Sannegårdshamnen någon gång framöver komma på den listan. Men i dagsläget har den inte varit med. Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Karin Karlsson och därefter Toni Orsulic.

Karin Karlsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Jag vill också börja med att tacka motionärerna för en väldigt trevlig motion. Det låter ju fantastiskt och vi instämmer ju i grunden med dem att det hade varit en väldigt trevlig sak att få på plats. Men som både Petra och Roshan sa så är det inte något vi känner att vi kan prioritera i nuläget. Men vi ser ju till exempel från som nu när vi hade ett medborgarråd i år så nämndes ju verkligen och betonades önskan om att komma närmare vattnet hos göteborgarna. Man vill verkligen kunna utnyttja vattnet mer. Och det

jobbar vi med på andra sätt. Nu händer det till exempel äntligen grejer borta vid Röda Sten, där det har stått stilla och vi har låtit det förfalla jättelänge. Vi håller på och ärver massa eftersatta pirer och kajer ifrån Älvstranden som stadsmiljö ska behöva ta hand om, så det händer grejer med våra kajer och byar. Och likadant så jobbar vi jättemycket med olika sommarplatser. Tyvärr så, som sagt, vi har mycket vi måste göra, och då kan vi inte prioritera just den här kajen. Men den kanske dyker upp i framtiden, vem vet? När vi har permanentat lite fler sommargågator och sommartorg, så kanske det frias upp utrymme för nya platser. Det är ju så tanken är, att vi ska jobba med det. Men tack så hemskt mycket för ett trevligt förslag. Synd bara att vi inte kan genomföra det just nu. Och med det så yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Toni Orsulic (M) och därefter Emmyly Bönfors.

Toni Orsulic (M)

Ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till yrkandet från D, M, L och KD. Ja, mina vänner, då är vi här igen. Lågt hängande frukt, lätt tillgängligt, snabbt att göra om. Men det finns inte i planeringen för styret. Då passar det inte in. Det är det kommer ner till. Socialdemokraterna argumenterade precis väldigt intressant här att det finns ju redan möjligheten att göra detta om man vill göra någonting. Men varför ska jag, med det resonemanget finns ju ingen logik alls att göra någonting sådant här. Då behöver ju inte staden lägga sig i detta. Då kan vi låta det privata sköta det helt och hållet i så fall, om det är det som är resonemanget. Men jag betvivlar att det verkligen är det som är resonemanget från er sida, utan det kommer tillbaka till det här att det passar inte riktigt i den bilden av hur ni vill skapa Göteborg. Detta är en lågt hängande frukt. Det är lätt att göra. Det kräver väldigt lite resurser. Men det passar inte riktigt in i er bild, för det kommer från fel sida. Det är det som det handlar om i slutändan. Ni vill projektera, ni vill planera, men ni vill göra det utifrån hur ni tycker att det ska vara, inte vad som är lättillgängligt för göteborgarna, eller där näringslivet vill ha det, eller där det finns möjligheter att snabbt göra det. Det är det som det kommer ner till varje gång. Ni brukar kritisera vår sida för att vi inte kommer med förslag på detta. Vi är alltid motståndare till alla allting på grund av att ni väljer de platserna som inte är lämpliga oftast. Här har vi lämpliga ytor. Vi har presenterat flera stycken idag, men ni säger nej. Ni gömmer er bakom förvaltningen. De håller på med ett arbete på uppdrag av er att plocka fram saker som inte riktigt funkar fullt ut. Här har ni saker som enkelt skulle kunna göras, men ni säger nej. Det är det vi kommer tillbaka till varje gång. Detta är ett bra förslag. Rösta för det, men jag vet att ni inte kommer göra. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är det replik begärd av Karin Karlsson.

Karin Karlsson (V)

Tack. Det handlar inte om vem det är som har lagt förslaget, utan det handlar om att vi måste prioritera resurser. Då är inte det här en plats som förvaltningen bedömer ska prioriteras i nuläget. Vi instämmer i den bedömningen. Anledningen till att Socialdemokraterna nämnde att man kan göra vissa saker redan nu, är ju därför att motionen tar upp till exempel papper-events och food trucks. Det kan man ställa fram redan nu. Att vi röstar ner detta nu innebär att man inte kan arrangera en marknad eller ställa fram en foodtruck på platsen. Det kan man ändå. Det som vi inte säger ja till just nu är att göra ett större helhetsgrepp, som är det som motionärerna ändå vill ha. Att man tar ett större omtag på platsen. Tack!

Toni Orsulic (M)

Men samtidigt har ju er, som ni har gett uttryck för åsikter, i nämnden sagt att det är bara att skjuta in nya grejer och det är lågt hängande frukter så tar vi det. Det är just det ni säger nu att ni inte gör. Ni vill inte ha de lågt hängande frukterna. Ni vill ha administrationen. Ni vill ha de långsiktiga projekten. Ni vill inte göra de här enkla sakerna. Det är de som vi ska göra först, det vi kan få ut ur vägen så att vi snabbt får ett levande liv i staden. Sommartorgplats där, en kaj där, lättare underlätta för torghandel och så vidare. Alla de här sakerna säger ni nej till varje gång vi lägger upp de här. Vi bokstavligt talat lägger bollen så här. Där är målet, det är tomt. Sparka in bollen! Nej, det vill vi inte. Förvaltningen har inte planerat, men vi ska sparka bollen just nu. Det är det. Det kommer ner till varenda gång och det är så tråkigt. Tack!

Margareta Broang (M)

Då är nästa talare Emmyly Bönfors (C) och därefter Mariette Höij.

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Säg inte nej, säg kanske! Vi yrkar att motionen ska besvaras så att det här kanske kan genomföras när det är möjligt i Stadsmiljönämnden, när andra projekt har städats av, så att säga. Om vi då kanske kan ta ett gemensamt initiativ att göra det i Stadsmiljönämnden så säg inte vi nej. Om vi ändå ska göra det så kan vi lika gärna passa på att slänga i en flytbrygga i Sannegårdshamnen också, eller hur? Tack för ordet!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Mariette Höij (D). Därefter är talarlistan tom.

Mariette Höij (D)

Tack för en bra debatt. Det känns roligt att dörren inte är helt stängd framöver. Men det är precis som Toni sade, det här är en lågt hängande frukt, och man kan göra lättare justeringar på platser som redan finns, där man inte behöver ändra någonting, ta bort parkeringar och bygga om någonting. Den finns redan. Människor från hela staden besöker ofta Sannegårdshamnen och tar långa promenader. Att göra den mer livfull skulle gagna och gynna alla göteborgare. Men tack så hemskt mycket för en bra debatt. Tack!

Margareta Broang (M)

Tack! Då är talarlistan tom. Vi har tre yrkanden. Under överläggningen yrkar Roshan Yigit, Petra Elf och Karin Karlsson bifall till kommunstyrelsens förslag. Vi har Patrik Höstmad och Toni Orsulic som yrkar att fullmäktige bifaller förslagen från D, M, L och KD i kommunstyrelsen. Vi har Emmyly Bönfors som yrkar att fullmäktige beslutar bifalla yrkanden från C den 7 oktober 2026. Jag ställer propositionen.
Bifalles kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslaget från Patrik Höstmad med flera? Bifalles förslaget från Emmyly Bönfors?
Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits.

23. Motion av Nina Miskovsky (M), Lena Lindström Olinder (M) och Anders Svensson (M) om att få utrikesfödda kvinnor in i arbete

Margareta Broang (M)

Då går vi in på ärende 23 som är en motion av Nina Miskovsky och Lena Lindström Olinder och Anders Svensson om att få utrikesfödda kvinnor in i arbete. Det startar med Anders Svensson och därefter Marie Brynolfsson (V). Varsågod Anders!

Anders Svensson (M)

Tack fru ordförande, ledamöter, göteborgare! Motionerna här handlar om att rikta insatser dit där behoven är stora, där de kan göra verklig skillnad och om jämställdhet och integration. Ungefär 66 procent av de arbetslösa kvinnor vi har i Göteborg är utrikesfödda. Då räknar man dock endast med de som är inskrivna på Arbetsförmedlingen, vilket inte är alla. De utrikesfödda kvinnor som står helt utanför arbetskraften i Göteborg är uppskattningsvis tre gånger så många. Om de insatser som finns på plats fungerade borde det inte se ut så här. Staden har dessutom svårt att hitta personal till traditionellt kvinnodominerade yrken, vilket gör frågan än mer aktuell. Vi förstår att arbete görs, men det går för långsamt. Vi behöver våga rikta insatserna dit där de gör mest nytta. Arbetsmarknads och vuxenutbildningsförvaltningen konstaterar att det finns utrikesfödda kvinnor som står helt utanför. Arbetsmarknaden och som inte ens har kontakt med stadens insatser. Därför räcker det inte att säga att generella insatser finns. Vi måste fråga oss nås rätt kvinnor? Nås kvinnor med rätt insatser? Leder det till arbete och går det tillräckligt fort? Mycket görs bra, till exempel språkträning på öppna förskolor och

insatser där språk kombineras med praktik och yrkesvägledning. Men underlagen i staden visar att stödet behöver utvecklas. Förskoleförvaltningen skriver att. Stödet till SFI-deltagande behöver förstärkas och samordningen mellan förvaltningarna förbättras. För den enskilda kvinnan innebär det eget arbete, egen lön, större självständighet och möjlighet att forma sitt eget liv. Vi vill att fler utrikesfödda kvinnor ska gå från bidrag och utanförskap till arbete och egen försörjning. Därför yrkar jag bifall till Moderaternas motioner och avslag på yrkandet från SD och avslag på yrkandet från D, L och KD. Tack för ordet!

Aslan Akbas (S)

Tack Anders! Då är det Marie Brynolfsson (V), därefter Claes Söderling. Varsågod Marie!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige, göteborgare! Motionen lyfter frågan om insatser för att stötta utrikesfödda arbetslösa kvinnor till arbete. Och det är ett viktigt område för oss i det rödgröna styret och något som vi arbetar aktivt med. Redan idag finns språkträning inför SFI i bland annat Bergsjön, Hjällbo, Gårdsten, Norra Biskopsgården och så vidare. Väldigt viktiga verksamheter. Vi erbjuder också ett flertal insatser kopplat till just den här gruppen som syftas. Vi har dessutom i det rödgröna styret under den här mandatperioden beslutat om flera uppdrag som till exempel mentorskap inom yrkesutbildning med särskilt fokus på ökad samverkan med civilsamhället för att förstärka arbetet med insatser för målgruppen arbetslösa kvinnor. Vi har också satsat vidare på det här samarbetet med bostadsbolaget i Bergsjön, kring 100 för Bergsjön. Vi har också i stadens budget beslutat om att inrätta lokala jobbtorg för att vi ska komma närmre göteborgarna. Motionen föreslår ju också en informationskampanj om vilket stöd som staden kan erbjuda. Något som vi rödgröna redan har beslutat i genomförandeplanen för staden i år, att just utveckla marknadsföringen för att nå fler göteborgare med information om vilka insatser som kan erbjudas för arbete och utbildning. Det här arbetet har utvecklats väldigt fint och vi har sett hur man till exempel har etablerat information och insatser i Backa till exempel. Så väldigt mycket arbete pågår redan och med anledning av detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag om att avslå motionen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Marie! Då är det Claes Söderling. Därefter Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod Claes!

Claes Söderling (S)

Tack ordförande, ledamöter och åhörare! Att fler utrikesfödda kvinnor kommer i arbete är viktigt. Arbete ger egen försörjning, självständighet och möjlighet att vara delaktig i samhället. Samtidigt kan vi konstatera att flera av de insatser som motionerna efterfrågar redan finns i Göteborgs Stad. Bland annat etableringsinsatser, utbildning, språkkunskaper och samverkan. För att fler kvinnor ska kunna arbeta krävs också en stark välfärd med tillgång till förskola. Många utrikesfödda kvinnor arbetar redan inom välfärden och gör varje dag viktiga insatser i våra förskolor, skolor, kök, vård och omsorg. Att investera i välfärden och skapa goda arbetsvillkor är därför också ett konkret sätt att stärka utrikesfödda kvinnors ställning på arbetsmarknaden. Vi delar ambitionen att fler utrikesfödda kvinnor ska komma i arbete, men vi menar att vi ska utveckla de insatser som redan finns, inte fatta beslut om sådant som redan görs. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut, det vill säga avslag på motionen. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Claes. Då lämnar jag ordet till Agneta Kjaerbeck (SD). Därefter Mariette Höij. Varsågod Agneta!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack för ordet herr ordförande! Vi delar naturligtvis ambitionen att fler utrikesfödda kvinnor ska komma in i arbete och få en egen försörjning. Men då måste vi också vara se de verkliga hinder som finns. Det handlar bland annat om bristande svenska, låg utbildningsnivå, svaga nätverk, men också om social kontroll och hedersrelaterade normer som kan begränsa kvinnors frihet. Vårt fokus är ganska enkelt. Det är kvinnors faktiska självständighet och handlingsutrymme. Genom uppsökande arbete, tydliga vägar till utbildning och arbete och

stöd till kvinnor som vill bryta med de här begränsande normerna, så kan vi ge fler kvinnor möjlighet att stå på egna ben. Bifall till SD:s yrkande. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Tack, Agneta! Då lämnar jag ordet till Mariette Höij, som är sist i talarlistan. Varsågod, Mariette!

Mariette Höij (D)

Tack så mycket, ordförande, ledamöter, göteborgare! Fler utrikesfödda kvinnor behöver få möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden och nå egen försörjning men i remissvaren framkommer att mycket redan görs inom området. Arbetsmarknads och vuxenutbildningsverksamheten, förskolan och socialtjänsten har etablerade insatser och samverkan som syftar just till detta. Det finns också uppföljning av arbetet och möjlighet att utveckla insatserna utifrån de behov som har identifierats. Remissinstansernas bedömning är därför att ytterligare utredningar eller nya uppdrag inte är. Det viktiga nu är att i stället få större genomslag i det arbete som redan görs. Jag yrkar bifall till yrkandet från D, L och KD.

Aslan Akbas (S)

Tack Mariette! Jag har tomt på talarlistan. Under överläggningen yrkar Marie Brynolfsson (V), Claes Söderling (S) bifall till kommunstyrelsens förslag. Anders Svensson att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från M i kommunstyrelsen. Mariette Höij att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från D, L och KD i kommunstyrelsen och Agneta Kjaerbeck att fullmäktige beslutar bifalla förslaget från SD i kommunstyrelsen. Jag ställer proposition på dessa yrkanden. Godkänns denna propositionsordning? Ja!
Bifalles kommunstyrelsens förslag? Ja! Bifalles förslaget från Anders Svensson? Ja! Bifalles förslaget från Mariette Höij? Ja! Bifalles förslaget från Agneta Kjaerbeck (SD)? Ja!
Jag anser att kommunstyrelsens förslag har bifallits. Votering! Har det begärts votering så ska det verkställas, naturligtvis. Säger nej. Vill du ha votering? Nej.
Då ska vi se, klockan är 21.38 och jag föreslår att vi sätter punkt för motionsbehandling. Därmed inte sagt att mötet är över, utan det är motionsbehandlingen som är. Sätter vi punkt för det? Då tackar vi för det.

Bordläggning av ärende 24, 25 och 26

Aslan Akbas (S)

Kan vi bordlägga motion nummer 24 och 25? Kan vi bordlägga motion 26? Snälla, vi sätter stopp för motionerna. Inte mötet, det är inte över.

Anmälningsärenden

Aslan Akbas (S)

Kan vi anteckna anmälningsärenden?

Tacktal

Aslan Akbas (S)

Då tänkte jag faktiskt att det inte är ofta vi i presidiet får begära ordet, så jag tänkte begära ordet nu. Då får man passa på att stå här, som ni alla andra gör. Ledamöter och ersättare. En hel mandatperiod har nu löpt ut. Ikväll har vi haft sista fullmäktigemötet för den här mandatperioden. Fyra år är en lång tid. Det har varit många debatter, yrkanden, yttranden, beslut, rapporteringar. Vi har varit överens ibland och oense ibland. Precis som det ska vara i en levande demokrati. Vilket? Det inte har varit alltid så enkelt för oss i presidiet. Men vi har försökt hantera varje situation på ett bra och rättvist och möjligt sätt. Med respekt för fullmäktige och det demokratiska uppdraget vi har fått. Vi från presidiet vill passa på att rikta ett varmt och stort tack till alla

ledamöter och ersättare för ert arbete, ert engagemang under de här fyra åren. För några av er är detta sista fullmäktigemöte. Andra kommer att fortsätta kommande mandatperiod. Och till er! Som nu lämnar fullmäktige vill vi rikta ett särskilt tack för den här tiden och det engagemang som ni har visat. Vi vill också tacka alla som arbetar bakom kulisserna och gör våra sammanträden möjliga. Stort tack till kanslipersonalen. För allt stöd och hjälp. Till stadsrevisionen och till vår säkerhetspersonal. Sist men inte minst, absolut stort varmt tack till personalen på börsen som alltid tar hand om oss. Se till att det finns fika, mat, dricka. Och som dessutom får städa efter oss när vi andra har gått hem. Efter ett långt fullmäktigemöte. Så från mig, från Håkan, Margareta och Lisbeth. Ett stort och varmt tack till er alla för alla de timmarna vi har tillbringat tillsammans i den här sessionssalen under fyra år. Stort tack! Ja, du får ju ordet. Sista ordet.

Håkan Eriksson (V)

Tack så mycket! Jag tänkte att i egenskap av vice ordförande och jag dristar mig även till å hela fullmäktiges vägnar vill jag rikta ett tack tillbaka till dig, ordföranden. Tack Aslan för din förtjänstfulla insats som ordförande för att leda vårt gemensamma arbete här i salen. Också tack till dig Aslan och till mina vice ordförande kollegor Margareta och Lisbeth för mycket gott samarbete. Både det vi gör i den här salen, som ni ser mest av, och det mycket stora och omfattande arbetet som sker utanför presidieuppdraget. Som representationsverksamheten, allt från statsbesök till mässor, till samverkansmöten, priskommittémöten, beredningsmöten och så vidare. Jag ska inte vara långrandig, men jag vill verkligen, viktigt, tack till er och tack till alla er i salen för de här fyra åren. Tack så mycket!

Aslan Akbas (S)

Ja, och med det sagt så förklarar jag mötet, sista fullmäktigemötet, avslutat och önskar er en trevlig fortsatt kväll!